

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2026-01-29

Diarienummer:
KTN-2025-00126

Handläggare:
Rafael Myncke

Bokslut 2025 för kulturnämnden

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** godkänna förvaltningens förslag till årsbokslut för 2025 enligt bilaga 1–9, samt
2. **att** överlämna bilaga 1–3 till kommunstyrelsen.

Ärendet

Enligt *Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas planering, uppföljning och internkontroll* ska nämnder och bolagsstyrelser följa upp verksamhet och ekonomi tre gånger per år; delårsbokslut per mars/april, delårsbokslut per augusti och helårsbokslut per december.

Resultatet ska delges kommunstyrelsen. Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen har upprättat ett förslag till bokslut som utgår från kommungemensamma direktiv. Bokslutet är upprättat i samarbete med ekonomiavdelningen. Förvaltningen har genomfört analyser och tagit fram sammanställningar enligt följande:

- Det ekonomiska resultatet analyseras i bilaga 1
- Analys av nämndens måluppfyllelse, uppdrag och åtgärder redovisas i bilaga 2
- En övergripande analys av verksamhet och ekonomi återfinns i bilaga 3
- Varje avdelnings analys är sammanställd i bilagorna 4 till 8
- Nämndens indikatorer följs upp i bilaga 9

Upprättade bokslutshandlingar i bilaga 1–3 ska överlämnas till kommunstyrelsen efter beslut i nämnden.

Beredning

Ärendet har beretts med förvaltningsdirektör och avdelningschefer inom kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Ekonomiska konsekvenser

Inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 29 januari 2026
- Bilaga 1. KTN Analys av ekonomiskt utfall 2025
- Bilaga 2. KTN Årsuppföljning av verksamhetsplan 2025
- Bilaga 3. KTN Sammanställd analys inför årsredovisningen 2025
- Bilaga 4. Bibliotek Uppsala sammanställd analys 2025
- Bilaga 5. Fritid Uppsala sammanställd analys 2025
- Bilaga 6. Uppsala konst och kulturarv sammanställd analys 2025
- Bilaga 7. Uppsala kulturskola sammanställd analys 2025
- Bilaga 8. Kulturnämndens kansli sammanställd analys 2025
- Bilaga 9. Nämndens indikatorer 2025

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Nämnd
Kulturnämnden

Handläggare:
Malin Bengtsson

Datum:
2026-01-30

Nämndbehandlas:
2026-02-12

Version:

Bokslut 2025

Tabell 1. Kulturnämnden, kommunbidrag och årets resultat, belopp i miljoner kronor

	Kommunbidrag 2025	Årets resultat 2025	Årets resultat 2024
Politisk verksamhet	2	0	0
Fritid och kultur	478	3	11
Öppen fritidsverksamhet	54	2	-7
Nämnden totalt	534	5	4

	KF-budget 2025	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Investeringar	27	19	28

Avrundningsdifferenser kan förekomma

Nämndens analys - sammanfattning

Kulturnämndens resultat för 2025 var ett överskott om 5 miljoner kronor. Överskottet finns inom verksamhetsområdena fritid och öppen fritidsverksamhet.

Utfallet för personalkostnader var lägre än budgeterat, bland annat till följd av vakanta tjänster och utmaningar vid rekrytering. Satsningen Kulturlyftet ändrade inriktning efter budgetarbetet, vilket medförde att tjänster upphandlades i stället för att en projektorganisation byggdes upp genom nyanställningar som ursprungligen planerades.

Utfallet för intäkter var högre än budgeterat, främst till följd av tillkommande bidrag och ökad försäljning. De ökade intäkterna möjliggjorde bland annat riktade insatser inom fritidsverksamheterna i egen regi, med fokus på att stärka tryggheten vid enheterna, främja långsiktig kompetensförsörjning och nå fler barn och unga som inte har en meningsfull fritid.

Årets lokalkostnader var lägre än budgeterat, vilket främst berodde på att tillträdet till en lokal blev senarelagt.

Av investeringsbudgeten om 27 miljoner kronor togs 19 miljoner kronor i anspråk. Outnyttjade investeringsmedel förklaras bland annat av att enheten för offentlig konst införde uppdaterade rutiner med hänsyn till gällande redovisningsregler. Förändringen innebar att en mindre andel av arbetstiden belastade investeringsbudgeten och att en större andel i stället fördes till driftbudgeten.

Ytterligare orsaker till outnyttjade investeringsmedel var återhållsamhet i genomförandet av flera projekt samt senarelagda lokalprojekt.

Resultat per verksamhet

Tabell 2. Kulturnämnden, resultaträkning, belopp i miljoner kronor

Intäkter och kostnader exklusive förvaltningsinterna poster	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse utfall/budget	Årsprognos per augusti 2025	Utfall 2024
Intäkt av avgifter, hyror, försäljning	37	30	7	34	33
Erhållna bidrag och övriga intäkter	19	15	4	22	22
Summa verksamhetens intäkter	56	45	11	56	55
Lämnade bidrag & köp av huvudverksamhet	-103	-103	0	-103	-94
Personalkostnader	-237	-245	7	-239	-223
Lokalkostnader	-102	-104	2	-103	-93
Materialkostnader	-29	-22	-7	-28	-26
Övriga kostnader	-54	-43	-10	-55	-45
Internt fördelade kostnader	-42	-42	0	-42	-45
Summa verksamhetens kostnader	-567	-560	-7	-569	-526
Avskrivningar	-11	-12	1	-12	-10
Finansiella poster	-6	-6	0	-6	-5
Summa nettokostnader inkl finansiella poster	-529	-534	5	-530	-486
Kommunbidrag	534	534	0	534	490
Resultat	5	0	5	3	4

Avrundningsdifferenser kan förekomma

Kulturverksamhet

Årets resultat för verksamhetsområdet kultur var i linje med budget, men avvikelser redovisades inom flera poster i resultaträkningen. Utfallet för personalkostnader var lägre än budgeterat. Vakanta tjänster tog längre tid än beräknat att tillsätta, bland annat för att säkerställa rätt kompetens inom de lönenivåer som kunde erbjudas.

Satsningen Kulturlyftet ändrade inriktning efter budgetarbetet, vilket innebar att tjänster upphandlades i stället för att en projektorganisation byggdes upp genom nyanställningar som ursprungligen planerades.

Enheten för offentlig konst samt Uppsala kulturskola redovisade underskott och högre personalkostnader än budgeterat. Under året införde enheten för offentlig konst uppdaterade rutiner med hänsyn till gällande redovisningsregler. Förändringen innebar att en mindre andel av arbetstiden belastade investeringsbudgeten och att en större andel i stället fördes till driftbudgeten. En genomlysning av verksamheten planeras under 2026 för att säkerställa en långsiktigt hållbar modell för verksamhet och ekonomi.

För kulturskolan berodde den negativa avvikelsen huvudsakligen på de volymökningar som har skett de senaste åren. Den ökade verksamhetsomfattningen har drivit kostnader som inte kunnat hanteras inom nuvarande budgetram. Från och med 2026 erhåller verksamheten ett tillskott av finansiering genom Mål och budget för att kunna möta utvecklingen.

Kulturverksamhetens utfall för lokalkostnader var lägre än budgeterat. Främsta orsak är att tillträdet till centralpaviljongen på Karl-Johansgården blev senarelagt då

hyresgästpassningar har dragit ut på tiden. Som en följd av förseningen har Uppsala industriminnesförening stått utan lokal under en period.

Utfallet för intäkter översteg budget, främst till följd av tillkommande bidrag samt ökad försäljning. De högre intäkterna möjliggjorde bland annat riktade insatser för barn och unga inom biblioteksverksamheten. Av Reginateaterns ökade försäljningsintäkter tillföll merparten gästspelsartister, i enlighet med gällande avtal.

Biblioteksverksamhetens intäkter från utbildningsförvaltningen förväntas minska i takt med att fler skolor etablerar egna, bemannade skolbibliotek i enlighet med gällande lagstiftning. Den minskande efterfrågan på vissa tjänster från Bibliotek Uppsala innebär att avtal och bemanningslösningar behöver ses över och anpassas efter de nya förutsättningarna.

Fritidsverksamhet (allmän fritidsverksamhet och fritidsgård)

Årets resultat inom verksamhetsområdet fritid visade ett överskott om 3 miljoner kronor. Den främsta orsaken var lägre personalkostnader än budgeterat, till följd av vakanta tjänster samt utmaningar att rekrytera och behålla rätt kompetens. Den ökande komplexiteten i samhället påverkar verksamhetens förutsättningar och ställer allt högre krav på kvalificerad arbetskraft, särskilt för arbete på kvällstid. Grundverksamheten har återkommande vakanser, samtidigt som arbete pågår med att stärka bemanningen, bland annat vid allaktivitetshusen i Gottsunda och Gränby för att möjliggöra utökade öppettider.

Personella resurser delas med den öppna fritidsverksamheten (fritidsklubb). Skillnaden i uppdrag mellan fritidsklubb och fritidsgård har ökat över tid och kräver numera olika kompetenser, vilket ytterligare har försvårat rekryteringsarbetet. När rätt bemanning inte har kunnat säkerställas begränsades öppettider på fritidsgårdar, vilket påverkade likvärdighet, kontinuitet och kvalitet i verksamheten.

HR-stödet och arbetet med ledarskapsutveckling utökades tillfälligt under året. En kompetensinventering genomfördes och ett förändringsarbete inleddes inom egenregiverksamheten.

Stadsutvecklingen och demografiska förändringar är ytterligare faktorer som påverkar verksamhetsområdet och ställer ökade krav på flexibilitet i lokalanvändning, verksamhetsanpassningar och i vissa fall omfördelning av resurser. Den pågående utredningen om hur barns och ungas fria tid ska organiseras i kommunen behöver inväntas innan mer omfattande strukturella åtgärder kan bli aktuella.

Utfallet för verksamhetens intäkter var högre än budgeterat, främst till följd av tillkommande statsbidrag som möjliggjorde tillfälliga förstärkningar inom prioriterade områden såsom trygghet, säkerhet och främjande av psykisk hälsa. Bland annat införskaffades arbetstelefoner till medarbetarna och de utbildades i hantering av hot och våld. En målgruppsanpassning av kommunikationen genomfördes för att nå fler barn och unga som inte har en meningsfull fritid.

Öppen fritidsverksamhet (fritidsklubb)

Årets resultat inom den öppna fritidsverksamheten visade ett överskott om 2 miljoner kronor. Intäkterna var högre än budgeterat, främst till följd av att antalet anmälda barn ökade mer än förväntat.

Personalkostnaderna var lägre än budgeterat. Den öppna fritidsverksamheten påverkades av svårigheter att rekrytera och behålla kvalificerad arbetskraft samt av begränsade möjligheter att täcka upp oförutsedd frånvaro. En utmaning framåt är även de ökande skillnaderna i uppdrag och kompetenskrav mellan fritidsklubb och fritidsgård som samnyttjar personella resurser. Eftersom den öppna fritidsverksamheten omfattas av skollagen och riktar sig till yngre barn har öppethållande av klubbarna prioriterats framför gårdarna, i de fall där rätt kompetens inte kunnat säkerställas för båda verksamheterna.

Utfallet för lokalkostnader var lägre än budgeterat, främst till följd av att nya hyresavtal fastställdes på en lägre nivå än beräknat.

En satsning på förstärkta lärmiljöer genomfördes under året för att främja trygghet, tillgänglighet och inläring, samt för att fungera som ett pedagogiskt stöd för medarbetarna.

Precis som fritidsverksamheten inväntar den öppna fritidsverksamheten resultatet av pågående utredning om hur barns och ungas fria tid ska organiseras i kommunen, innan strukturella anpassningar av verksamheten kan bli aktuella.

Investeringar

Tabell 3. Kulturnämnden, investeringar, belopp i miljoner kronor

Investeringar	KF-beslut 2025	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Årsprognos per augusti 2025
Kulturverksamhet	24	18	24	19
<i>varav offentlig konst (1 %-riktlinje)</i>	15	11	11	12
Fritidsverksamhet	2	1	3	2
Öppen fritidsverksamhet	1	0	1	0
Summa	27	19	28	21

Avrundningsdifferenser kan förekomma

Kulturnämndens investeringsbudget för 2025 uppgick till 27 miljoner kronor, varav 15 miljoner kronor var reserverade för offentlig konst enligt enprocentsriktlinjen.

Under året införde enheten för offentlig konst uppdaterade rutiner med hänsyn till gällande redovisningsregler, vilket påverkade både drift- och investeringsbudgeten. Anpassningar av verksamheten krävs för att säkerställa en budget i balans framöver. Utfallet för investeringar i offentlig konst uppgick till 11 miljoner kronor.

Årets övriga investeringar omfattade bland annat inköp av konst till Uppsala konstmuseums samlingar, uppbyggnaden av en basutställning till museet Uppsala slottshistoriska samt installation av nytt lås- och larmsystem på Allis. Investeringsutgifterna för inventarier till det nya konstmagasinet blev lägre än beräknat. Återhållsamhet i genomförandet av flera investeringsprojekt samt senarelagda lokalprojekt bidrog ytterligare till ett lägre nyttjande av budgeten.

Totalt nyttjades 19 miljoner kronor av årets investeringsbudget, motsvarande cirka 70 procent.

Kulturnämnden
Rapport

Datum:
2026-01-23

Diarienummer:
KTN-2024-00650

Handläggare:
Rafael Myncke

Årsuppföljning av kulturnämndens verksamhetsplan 2025

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattning och analys.....	4
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	9
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	20
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	24
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	26

Inledning

Helårsuppföljningen av nämndens verksamhetsplan omfattar enligt rutin för nämnders och bolags uppföljning 2025 nämndens bidrag till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag, samt nämndens uppfyllelse av nämndmål. Bedömningen av fokusmål görs genom en samlad värdering av nämndens arbete under året.

För uppdrag, nämndmål och tillhörande åtgärder görs en statusbedömning vid årets slut. Till respektive fokusmål har nämnden, i sin verksamhetsplan, beslutat om ett antal indikatorer. Utfallet av dessa ligger också till grund för bedömningen av kommunfullmäktiges fokusmål.

En nämnd kan ha fått tilldelat flera olika uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen:

- Kommunfullmäktiges uppdrag i Mål och budget
- Kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget som inte är färdiga
- Tillkommande uppdrag från kommunstyrelsen
- Kommungemensamma HR-nämndmål

I samband med helårsbokslutet görs varje år en uppföljning av hur nämnden hanterar synpunkter som kommer in från invånare, brukare och besökare. Detta görs genom att nämnden besvarar ett antal frågeställningar.

Bedömningskriterier

Nedan redovisas förklaringstexter till de bedömnings- och statuskriterier som presenteras i denna rapport.

Status	Innebörd
Klar	Färdig. Gäller även när det som började som ett uppdrag fortsättningsvis hanteras i ordinarie verksamhet.
Påbörjad	Löper på enligt plan.
Väntar	Inte påbörjad, i enlighet med plan.
Försenad	Påbörjad, men löper inte på enligt plan.
Ej påbörjad	Inte påbörjad, trots att den borde vara påbörjad.
Stoppad	Kommer inte att genomföras.

Tabell 1. Bedömningskriterier till uppdrag, nämndmål och åtgärder.

Sammanfattning och analys

Uppföljning av fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Kulturnämnden har under 2025 fortsatt arbetet med att effektivisera verksamheten och frigöra resurser till kärnuppdrag. Ett viktigt steg är att samtliga bidragsformer under året har sökts och handlagts i det digitala systemet för bidragshantering, vilket har ersatt manuella moment och bidragit till effektivare handläggning. Samtidigt har förvaltningen fortsatt att utveckla arbetssätt som minskar administrativ belastning, bland annat genom utvärderade mötesformer och planerat nytt upplägg för 2026, samt genom organisatoriska justeringar i verksamheterna. Bibliotek Uppsala har exempelvis justerat ledningsstruktur och initierat överlämning av vissa bokningsflöden till Bokningsservice från januari 2026. Fritid Uppsala har fortsatt utveckla gemensamma arbetssätt och förberett upphandling och implementering av IT-stöd kopplat till kvalitetsledningssystem, inklusive juridiska och dataskyddsrelaterade förberedelser. Förvaltningsledningen har även fattat beslut om anslutning till det kommungemensamma synpunktshanteringssystemet DF Respons med planerat införande 2026.

Under året togs flera steg i arbetet med lokaler och samnyttjande, för att fler verksamheter ska kunna dela lokaler och resurser. Tryckeriet (Filmstadens tidigare lokaler på Västra Ågatan) utvecklades vidare som en gemensam mötesplats, där inriktningen är att samla Ungdomens Hus, delar av kulturskolans verksamhet samt andra kommunala verksamheter i samnyttjade lokaler. Brantingstorg drevs vidare som ett samnyttjandeprojekt, där planeringen fokuserade på att samla verksamheter som kulturskola, bibliotek, fritidsverksamhet och daglig verksamhet i gemensamma lokaler i ett nytt kultur- och mötesnav i norra Uppsala. Parallellt togs ett utkast fram till ett funktionsprogram för fritidslokaler med fokus på samnyttjande, som underlag för mer långsiktiga och likvärdiga principer för fritidsverksamhetens lokalförsörjning. En verksamhetsutvecklare med inriktning på lokalförsörjning har rekryterats som kommer stödja kulturnämndens alla avdelningar.

Kulturnämnden har samtidigt fortsatt att utveckla formerna för dialog och samverkan med civilsamhälle och kulturliv. Under året har nämnden fattat beslut om att inrätta råd för det fria kulturlivet efter öppen utlysning, och arbetet med att stärka samverkan med kommunala bolag samt samarbetsformer kopplat till offentlig konst har fortsatt. Parallellt har nämnden bedrivit arbete kopplat till kompetensförsörjning och hållbart arbetsliv, bland annat genom reviderad kompetensförsörjningsplan och fortsatt utveckling av ersättningsplanering och grundbemanning.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Kulturnämnden har under 2025 stärkt förutsättningarna för kulturella och kreativa näringar och bidragit till ett mer kunskapsbaserat och samordnat utvecklingsarbete. Under året har analys av kulturella och kreativa branscher färdigställts och kvalitetssäkrats och används som strategiskt underlag i kulturplanering, stadsutveckling och näringslivsstrategier. Därtill har kulturpotentialanalysen levererats

innan årets slut och ger en fördjupad bild av Uppsalas kulturella infrastruktur och potential i olika stadsdelar.

Initiativet Uppskala har under året etablerats som stödstruktur för att stärka kulturaktörers förmåga till kompletterande finansiering och omkring 45 aktörer har fått kompetensutveckling och stöd. Inom Kulturlyftet har arbetet med kulturdriven stadsutveckling fortsatt på flera platser, och två nationella riktade bidragsutlysningar, så kallade open calls, planeras att lanseras i februari 2026. I city har dialogen med näringslivet fördjupats för att integrera kultur i strategier kopplade till trygghet, flöden och stadsliv.

Kulturnämnden har även fortsatt bidra till att stärka Uppsala som evenemangs- och besöksstad genom genomförande och stöd till återkommande evenemang samt samverkan kring evenemangsutveckling. Internationaliseringsarbetet har fördjupats genom deltagande i strategiska nätverk och dialog med europeiska aktörer, och arbetet med extern finansiering har fortsatt med fokus på bland annat New European Bauhaus och Creative Europe. Under året har också planering bedrivits för kommunens deltagande i universitetens jubileer 2027, där förslag tagits fram och presenterats för förvaltningsledning inför fortsatt beredning.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Kulturnämnden bidrar till kommunens klimatmål genom ett brett arbete som både minskar den egna verksamhetens klimatpåverkan och stärker kulturens roll i klimatomställningen. Biotopia samordnar förvaltningens arbete i dialog med kommunledningskontorets hållbarhetsfunktion. Bibliotek Uppsala har fortsatt utveckla miljöarbetet genom miljöombud, klimatsmarta interna transporter och programverksamhet med hållbarhetsfokus. Med stöd från Innovationslabbet har arbetet med en hållbar och ätbar trädgård på Stadsbibliotekets innergård fortsatt; planteringar har genomförts och invigning planeras under första halvåret 2026.

Fritid Uppsala har fortsatt utveckla ett mer systematiskt miljöarbete och stärka förutsättningar för minskade utsläpp genom enhetsvisa planer och gemensam struktur för kartläggning. Kulturskolan har bidragit till minskat transportbehov genom undervisning på fler platser i kommunen och genom arbetssätt som minskar resande genom införandet av APT/API möten i hybridform. Genom Kulturlyftet drivs samtidigt kulturdriven hållbar stadsutveckling där kultur ses som en aktiv kraft i klimatomställningen.

Parallellt har förvaltningen arbetat med att stärka beredskap kopplat till klimatrelaterade risker och extremväder genom analys, representation i relevanta nätverk och fortsatt utveckling av kontinuitetshantering.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Kulturnämnden har under 2025 fortsatt att utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet med fokus på barn och ungas fria tid, social sammanhållning och samverkan med civilsamhället. Ett prioriterat område är frågan om hur kommunens ansvar för barn och ungas fria tid ska organiseras. Under året har en delutredning genomförts tillsammans med utbildningsförvaltningen om omsorg före skoldagens början, inklusive analys av omsorg under lov och relevant statistik.

Arbetet har därefter pausats i avvaktan på den kommunövergripande externa utredningen som ska ge vägledning för den övergripande organiseringen.

Insatserna för att förebygga ungdomsbrottslighet och kriminalitet har stärkts genom fortsatt samverkan i kommunövergripande forum och genom riktade arbetssätt i verksamheterna. Bibliotek, kulturhus och fritidsverksamheter har under året arbetat med trygghetsskapande närvaro, samverkan och aktiviteter för prioriterade målgrupper. Fritid Uppsala har samtidigt förstärkt sitt trygghets- och säkerhetsarbete: ny funktion med inriktning mot säkerhet, trygghet och inkludering har etablerats, gemensam PDV-utbildning har genomförts och arbete pågår med utbildningar om hot och våld. Arbetet med Embrace har utvecklats genom tydligare och mer likvärdig rapportering med utsedda rapportörer i samtliga områden.

Nämnden har även bidragit till stärkt krisberedskap och civilt försvar. Under året har Bibliotek Uppsala genomfört kontinuitetshantering som pilot och erfarenheterna tas vidare i övriga avdelningar under 2026. Förvaltningen har uppmärksammat MSB:s beredskapsvecka (vecka 39) genom program och aktiviteter för invånare och intern kompetenshöjning. Praktiska och analoga övningar kopplat till krisberedskap och krisledning planeras att genomföras under 2026.

Uppföljning av nämndmål

Fokusmål	Nämndmål	
1. Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	Påbörjad	Kommungemensamt: N1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv
	Påbörjad	Kommungemensamt: N1.2. Kulturnämnden ska genomföra en översyn av befintliga styrdokument för att identifiera områden där uppdateringar och förbättringar krävs
	Påbörjad	Nämndmål N1.3: Kulturnämnden utvecklar och synliggör den formaliserade dialogen och samverkan med föreningsliv och civilsamhället

Tabell 2. Statusbedömning av nämndmål per december 2025.

Arbetet med samtliga nämndmål går enligt plan.

Uppföljning av uppdrag

Fokusmål	Statusbedömning för uppdrag per december 2025					Summa
	Klar	Påbörjad	Väntar	Försenad	Ej påbörjad	
1. Stark ekonomi och värna välfärden		12				12
2. Välmående näringsliv och fler jobb	1	5				6

Fokusmål	Statusbedömning för uppdrag per december 2025					Summa
	Klar	Påbörjad	Väntar	Försenad	Ej påbörjad	
3. Leda klimat-omställningen		2				2
4. Tryggare med jämlika livsvillkor	4	10				14
Summa	5	29	0	0	0	34

Tabell 3. Statusbedömning och prognos för uppdrag per december 2025.

Under 2025 har kulturnämnden blivit tilldelad totalt 34 uppdrag. Majoriteten av uppdragen återfinns under fokusmål 1 och 4. Arbetet med 29 uppdrag går enligt plan och 5 uppdrag är klara. Prognosen är att samtliga uppdrag kommer bli färdiga senast 2027.

De uppdragen som är klara är:

- Uppdrag 40: Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjandet av fritidsaktiviteter.
- Uppdrag 45: Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.
- KF beslut: att uppdra till kulturnämnden att ta fram en ny Handlingsplan för kulturpolitiskt program
- KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut
- KF-BESLUT: att alla nämnder som arbetar med föreningsbidrag får i uppdrag att genomföra en genomlysning av dessa i syfte att skärpa kraven på demokrati och följa upp dessa för att bättre upptäcka eventuella antisemitiska och rasistiska uttryck och värderingar

Uppföljning av åtgärder

Fokusmål	Statusbedömning för åtgärder per december 2025					Summa
	Klar	Påbörjad	Väntar	Försenad	Ej påbörjad	
1. Stark ekonomi och värna välfärden	4	24	1			28
2. Välmående näringsliv och fler jobb		7				7
3. Leda klimat-omställningen		5				5
4. Tryggare med jämlika livsvillkor	4	28	1			33
Summa	8	64	2			74

Tabell 4. Statusbedömning av åtgärder per december 2025.

Under 2025 har det funnits totalt 74 åtgärder kopplade till nämndmål och uppdrag. Majoriteten av åtgärderna återfinns under fokusmål 1 och 4. Åtta åtgärder är klara, 64 går enligt plan och två väntar.

De åtgärder som är klara är:

- Åtgärd till uppdrag 2: Slutföra implementering av ett nytt IT-system för bidragshantering
- Åtgärd till uppdrag 9: Säkerställa att verksamheter riktade mot äldre kan fortgå i och med framtagande av nya riktlinjer för bidrag till studieförbunden
- Åtgärd till Nämndmål N1.1: I samarbete med berörda nämnder, förbereda och inrätta ett pedagogiskt pris för att uppmärksamma kulturskolepedagoger i Uppsala.
- Åtgärd till Nämndmål N1.3: Undersöka möjligheter och former för att inrätta ett kulturskaparråd
- Åtgärd till uppdrag 35: Arbeta för att öka leverantörs- och avtalstrohet inom nämndens ansvarsområde
- Åtgärd till uppdrag 36: Kartlägga nämndens kostnadsfria och andra aktiviteter för barn och unga i hela kommunen
- Åtgärd till uppdrag 40: Aktivt delta i utredningen av ansvarsfördelningen i samarbete med övriga berörda nämnder
- Åtgärd till uppdrag 45: I samarbete med berörda nämnder och bolag inventera och föreslå åtgärder för kultur- och fritidsverksamheter för att säkerställa trafiksäkerheten genom bilfria zoner och säkra gång- och cykelvägar

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1: Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Förvaltningens ledningsgrupp har under 2025 utvärderat mötesformer och arbetssätt, och tagit fram ett nytt upplägg för 2026 i syfte att frigöra tid för verksamhets- och ledningsgruppsmöten. Under 2026 kommer även nya forum att testas för att stärka gemensam analys, lärande och erfarenhetsutbyte på förvaltningsgemensam nivå, kopplat till mål- och budgetprocessen.

På avdelningsnivå har flera organisatoriska och praktiska åtgärder genomförts för att minska administration. Bibliotek Uppsala har under året genomfört en justerad ledningsstruktur för att samla uppdrag kopplade till uppföljning och verksamhetsbeskrivning hos färre personer, vilket minskar administrativ belastning för enhetschefer. Under hösten har även en översyn av en administrativ tjänst genomförts och justeringar planeras inom ram under 2026. Bibliotek Uppsala har dessutom etablerat kontakt med Bokningsservice för att minska administration kopplat till lokaluthyrning; som ett första steg tar Bokningsservice över kommuninterna bokningsförfrågningar för Mallas sal från januari 2026.

Fritid Uppsala har fortsatt att utveckla gemensamma arbetssätt och strukturer som ska minska administrativ belastning och stärka enhetlighet, kvalitet och styrning. Arbetet med upphandling av kvalitetsledningssystem (kopplat till det systematiska kvalitetsarbetet) har fortsatt men har försenats på grund av bristande resurser i IT-objektet; under hösten har samtidigt viktiga förberedelser genomförts (bland annat juridisk utredning, säkerhetsklassning och dataskyddsbedömningar) och en aktivitetsplan har tagits fram inför upphandling och implementering. Inom avdelningen har också arbetet med implementering och gemensamma arbetssätt stärkts, roller och administrativ avlastning tydliggjorts (inklusive rekrytering av administratör med tillträde januari 2026), och arbetet med intern kommunikation har tagit steg framåt genom framtagande av kanalplan.

Under hösten har förvaltningsledningen även beslutat att ansluta KIF till DF Respons (kommunens synpunktshanteringssystem) i syfte att säkerställa en enhetlig, rättssäker och effektiv hantering, samt möjliggöra en datadriven utveckling. Införandet planeras till våren 2026.

Uppsala kulturskola har under året minskat administrativa resurser. Påverkan på administration kopplat till fritidskortet bedöms inte ha blivit så stor som befarat, vilket innebär att den elev- och personaladministrativa tjänsten kan kvarstå på en person, även om det medför en viss ökad administrativ belastning i en av enhetschefstjänsterna.

Förvaltningen har under året fortsatt att stärka uppföljning och styrning genom mer verksamhetsnära nyckeltal. Analysen av kulturella och kreativa branscher är färdigställd och kvalitetssäkrad och används som strategiskt underlag för kulturplanering, stadsutveckling och näringslivsstrategier. Kulturpotentialanalysen har levererats före årets slut och ger en fördjupad bild av Uppsalas kulturella infrastruktur och potential i olika stadsdelar.

Förvaltningen har också brutit ned indikatorer från kommunens Mål och budget till mer verksamhetsnära nyckeltal för kulturnämndens uppföljning. Arbetet har påbörjats inom avdelning Konst och kulturarv och fortsätter under 2026. Inom Fritid Uppsala har arbetet med kvalitetsindikatorer fortsatt; ett första förslag finns framtaget och fortsatt arbete kommer ske i samband med införandet av det kommande kvalitetsledningssystemet.

Åtgärder till uppdrag 1

Åtgärd	Status
Effektivisera administrationen inom nämndens verksamheter	Påbörjad
Se över och ta fram relevanta nyckeltal inom nämndens ansvarsområden	Påbörjad

Uppdrag 2: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Under året har en strategisk satsning på digital transformation genomförts, där ett internt nätverk för digitala utvecklingsområden startat under hösten och där förvaltningen förstärkt processledning och kompetens kring digital utveckling. Förvaltningen har samlat dataskyddsfrågor och tidigare objektledarfunktion i en nyinrättad roll som tillträde efter sommaren.

Under 2025 har samtliga bidragsformer sökts och handlagts i det digitala systemet för bidragshandläggning. De sista bidragsformerna som överförts är bidrag till nationella minoriteter, allmänna samlingslokaler och studieförbund. Införandet har lett till tidsvinster i handläggningen genom att manuella moment ersatts av mer automatiserade arbetssätt, samtidigt som införandet under 2025 också inneburit ökad arbetsbelastning kopplat till information och support till bidragssökande. Förvaltningen har även utbildat och gett stöd till andra nämnder som planerar att ansluta till systemet under 2026.

Arbetet med dataskydd och informationssäkerhet har fortsatt löpande, bland annat genom deltagande i förvaltningens nätverk och uppdatering av artikel 30-registret.

Fritid Uppsala har under 2025 fortsatt förbereda upphandlingen av ett nytt digitalt kvalitetssystem IT-stöd för öppen fritidsverksamhet i syfte att öka den datadrivna utvecklingen genom att effektivisera statistikinsamling, analys och uppföljning. Upphandlingen har försenats på grund av resursbrist inom IT-objektet, men viktiga förberedelser har genomförts under året, bland annat juridisk utredning, säkerhetsklassning och konsekvensbedömning för dataskydd. En aktivitetsplan för upphandling och implementering finns framtagen och nästa steg är att fastställa skalkrav när upphandlingsresurs finns på plats.

Parallellt har arbetet med extern finansiering av digitala och innovativa arenor utvecklats. Ett nytt ESF-projekt med start i september 2026 har beviljats, med inriktning på att implementera resultat från nuvarande ESF-projekt *En Uppsalamodell* (allaktivitetshus). Möjligheten att söka ytterligare bidragsfinansiering för etablering av digifysiska mötesplatser utreds fortsatt.

Arbetet med ett nytt biljett- och bokningssystem har fortsatt, men upphandlingen har behövt avbrytas med anledning av avtalsfrågor kopplade till befintlig leverantör. Inriktningen är att genomföra en ny upphandling och arbeta vidare mot implementering under 2026.

Åtgärder till uppdrag 2

Åtgärd	Status
Aktivt och strategiskt arbete med den digitala transformationen	Påbörjad
Slutföra implementering av ett nytt IT-system för bidragshantering	Färdig
Upphandla och införa ett nytt kvalitetssystem för Fritid Uppsala	Påbörjad
Upphandla och implementera ett nytt biljett- och bokningssystem för nämndens verksamheter	Påbörjad

Uppdrag 3: Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Under året har kulturnämndens kompetensförsörjningsplan reviderats och omfattar nu perioden 2026–2028. Planens upplägg har uppdaterats med avdelningsspecifika insatser och anpassats till SKR:s nya struktur för kompetensförsörjningsstrategier.

Dialogen om att samordna kompetensförsörjningsplanerna för kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden till en gemensam plan, med hänsyn till att båda nämnderna servas av samma förvaltning, planeras att återupptas i kommande års process om behovet kvarstår.

Arbetet med ersättningsplanering har fortsatt som en del av den löpande verksamheten och följs regelbundet upp i förvaltningens ledningsgrupp. Kompetensförsörjningsplanen, inklusive uppdateringar och ersättningsplanering, är integrerad i ledningsgruppens årshjul och kopplas till utvecklingen av mål och uppföljningsområden.

Förvaltningen arbetar vidare med att stärka grundbemanningen för att säkerställa ett hållbart och hälsofrämjande arbetssätt. Fritid Uppsala har under året tagit flera steg framåt i sitt kompetensförsörjningsarbete. Strategier för professionsutvecklingen har konkretiserats genom att starta en uppdragsutbildning i samverkan med Skarpnäcks folkhögskola. Som en del av arbetet med att säkra framtida kompetens har områdesvikarier rekryterats inom Fritid Uppsala. Uppsala Summer Zone fortsätter också att ta emot vikarier och feriearbetare.

Åtgärder till uppdrag 3

Åtgärd	Status
Säkra strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning	Påbörjad

Uppdrag 5: Fortsätta att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten i förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem, fritidsklubb och gymnasieskola

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas 2026.

Fritid Uppsala arbetar kontinuerligt för att stärka samverkan mellan grundskola och fritidsklubb, med fokus på likvärdiga övergångar och tydliga arbetssätt. Under året reviderades rutinen för övergång från fritidshem till fritidsklubb och rutinen har implementerats i verksamheten. Efterlevnaden har följts upp under hösten genom återkommande månadsuppföljningar och dialoger på APT. Flera områden har även genomfört individuella samtal med medarbetare för att säkerställa att rutinen är känd och används på avsett sätt. Genom det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter avdelningen samtidigt att synliggöra kvaliteten och utveckla likvärdighet i alla verksamheter inom Fritid Uppsala.

Under året har Fritid Uppsala fortsatt att stärka den ekonomiska styrningen genom att kombinera utbildningsinsatser med löpande stöd till enhetscheferna. Utbildning i ekonomistyrning genomfördes i mars tillsammans med förvaltningens ekonomicontroller, och som fördjupning har enhetscheferna fått återkommande stöd i samband med varje månadsuppföljning. Detta har följts av strukturerade diskussioner i ledningsgruppen med fokus på resultatutvecklingen, vilket har bidragit till en mer enhetlig och fördjupad ekonomisk analys. Budgetmodellen, som baseras på utbildningsförvaltningens struktureringsmodell för grundskolan, har uppdaterats under hösten i samband med budgetarbetet. Arbetet med att utveckla modellen fortsätter årligen med målsättningen att stärka likvärdigheten genom en mer rättvis och transparent resursfördelning.

Nätverket Kultur för barn och unga inom Uppsala kommunkoncern startades upp under hösten 2025 och två välbesökta träffar har genomförts. Upplägget har anpassats utifrån deltagarnas önskemål, där den andra träffen hölls hos en av de deltagande verksamheterna som också fick möjlighet att presentera sin verksamhet närmare. Arbetssättet fortsätter att prövas under 2026. Nätverket är fortsatt under etablering, men uppskattas och har redan skapat nya kontakter och möjligheter till erfarenhetsutbyte och samarbete. Under 2026 planeras att lyfta frågor om hur samverkan inom kultur för barn och unga kan stärkas ytterligare.

Arbetet inom idéburna offentliga partnerskap (IOP) har fördjupats, bland annat i dialogen med RF SISU inom Sportis och Activity Zone, med fokus på konceptutveckling, värdskap och gemensam inriktning. Fritid Uppsala har även fortsatt utveckla arbetet med lärmiljöer, där kompetensutveckling integrerats i uppdragsutbildningen och implementeringen stärkts genom workshops och arbetssätt som bildstöd samt beslut om ytterligare materialinköp. Barnrättsperspektivet har förstärkts och knutits tydligare till både lärmiljöarbete och kvalitetsutveckling, bland annat genom moduler i uppdragsutbildningen, dialogforum inom ESF-projektet samt att barnkonsekvensanalyser används i flera processer. Under 2026 är inriktningen att

färdigställa en strategisk barnrättsplan och förankra barnrättsperspektivet mer operativt. En samverkansmodell för allaktivitetshus har beslutats, vilket kommer att utgöra en viktig utgångspunkt för den fortsatta utvecklingen av avdelningens övergripande samverkansstrategi.

Uppsala kulturskola lyfter att Fritidskortet har bidragit till att fler stöd av det förstärkta fritidskortet. En satsning med öppen avgiftsfri kulturskola på Gränby allaktivitetshus genomfördes under vårterminen 2025 men pausades under hösten när medel saknades. Verksamheten återupptas 2026 och motsvarande verksamhet ska även startas i Gottsunda.

Åtgärder till uppdrag 5

Åtgärd	Status
Utveckla samverkan mellan grundskola och fritidsklubb	Påbörjad
Fortsätta utveckla budgetmodellen för fritidsklubbar, fritidsgårdar, samt allaktivitetshus	Påbörjad
Utveckla strukturer för ökad och effektivare samverkan kring kultur för, av och med barn och unga, på jämlika villkor.	Påbörjad

Uppdrag 6. Stärka samverkan för att säkerställa att alla elever har tillgång till bemannade skolbibliotek i syfte att främja elevernas läsande.

Status
Påbörjad

Nytt uppdrag. Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas 2027.

Kontakt med utbildningsnämnden har etablerats och en ny samverkan har inletts kring den strategiska frågan om användningen av statliga medel för inköpsstöd. Parallellt har arbetet påbörjats för att etablera ett strategiskt forum för att tydligare samla och utveckla samarbetet kring läsfrämjande arbete för barn och unga – både under skoltid (UBN) och på den fria tiden (KTN).

Under senhösten har ett uppdrag formulerats för en gemensam arbetsgrupp med deltagare från båda förvaltningar. Arbetsgruppen ska ta fram förslag på hur ett framtida samarbete kring barn och unga i grundskolan kan utformas efter att nuvarande överenskommelse om utökad folkbiblioteksservice löper ut den 1 juni 2026. Arbetsgruppen arbetar med frågan under första kvartalet 2026 och avser att presentera ett förslag till respektive chef under våren.

Åtgärder till uppdrag 6

Åtgärd	Status
Inrätta ett strategiskt forum på förvaltningsledningsnivå för samverkan mellan UBN och KTN i frågor om tex skolbibliotek	Påbörjad

Uppdrag 7: Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Förvaltningen har under året fortsatt bidra till omställningen mot en effektiv och nära vård genom förebyggande och hälsofrämjande insatser samt samverkan med andra nämnder, förvaltningar och aktörer. Samverkan sker bland annat genom det förvaltningsgemensamma äldre nätverket och relevanta kommunala nätverk, och insatser genomförs löpande både i publik verksamhet och inom Kultur i vård och omsorg.

Fritid Uppsala har fortsatt utveckla generationsöverskridande mötesplatser vid allaktivitetshusen i linje med handlingsplanerna för Gottsunda och Gränby/Kvarngärdet och har deltagit i nätverket Fritid för alla för att öka inkluderingsarbetet. Under sommaren bemannade avdelningen Uppsala Summer Zone som en öppen och inkluderande mötesplats med aktiviteter för alla åldrar.

För att öka tillgängligheten till en meningsfull fritid för målgrupper som idag står utanför har en omfattande målgruppsanalys genomförts och arbetet har gått in i analysfas inför framtagande av handlingsplan. Inom Kraftsamlingen har arbetet fortsatt att lotsa barn och unga i riskzon till fritidsaktiviteter i samverkan med AMN och SCN. Samverkan inom idéburna offentliga partnerskap (IOP), bland annat med RF SISU, har fördjupats och avdelningen har fortsatt bidra i det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Kansliet synliggör löpande aktiviteter via Kubik Uppsala, med särskilda insatser inför lov.

Uppsala kulturskola har under året bidragit genom riktade insatser som sänker trösklar till deltagande, bland annat genom "Kulturis" och El Sistema, som når barn och unga med avgiftsfria insatser i flera områden i kommunen.

Åtgärder till uppdrag 7

Åtgärd	Status
Fortsatt samverka med berörda nämnder för att tillsammans stärka kommunens del i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser och en effektiv och nära vård 2030	Påbörjad
Öka tillgängligheten till nämndens verksamheter för målgrupper som idag inte har en meningsfull fritid	Påbörjad

Uppdrag 9: Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja fysisk, social och digital inkludering

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Inom åtgärden att säkra att verksamheter riktade mot äldre kan fortgå beslutade kulturnämnden i november 2025 om nya bidragsriktlinjer för bidrag till kultur och folkbildning inom vård och omsorg. Det tidigare särskilda kultur i vården-bidraget till studieförbunden har justerats till ett främåsyftande bidrag med uppdaterad terminologi, men med samma målgrupper som tidigare. Syftet är att skapa bättre samordningsmöjligheter framåt, bland annat för kultur och folkbildning inom äldreomsorgen och för LSS-målgruppen. Bidraget fördelas enligt de nya riktlinjerna för första gången under 2026. Sammantaget bedöms den justerade bidragsmodellen, som komplement till bidraget till allmän studieförbundsverksamhet, ge goda förutsättningar för att kultur- och folkbildningsverksamhet kan fortsätta och utvecklas inom vård och omsorg.

Inom åtgärden att främja äldres förutsättningar att vara aktiva och delaktiga har programverksamhet och aktiviteter med koppling till förebyggande och hälsofrämjande insatser genomförts regelbundet både via publik verksamhet och via Kultur i vård och omsorg. Under året har bland annat kulturupplevelser genomförts tillsammans med dagverksamheter för att nå äldre med tidig demens, och kulturupplevelser har även erbjudits till seniorer inom LSS. Dagverksamheter har dessutom bjudits in en gång i månaden med fokus på att uppleva, minnas och samtala om kultur och natur. Under hösten genomfördes Uppsala kommuns Hälsoamtal drop-in en gång i veckan på Stadsbiblioteket, där personer över 65 år kunnat samtala om mående, social situation och vad som känns meningsfullt samt få vägledning till aktiviteter som kan bidra till gemenskap. Kultur i vård och omsorg medverkar från 2025 även i Utbudskatalogen, i syfte att tillsammans med bibliotek och studieförbund nå ut till äldreboenden med erbjudanden om program och aktiviteter.

Fritid Uppsala har under året fortsatt utveckla generationsöverskridande mötesplatser vid allaktivitetshusen för att öka tillgängligheten till fritidsverksamhet även för äldre målgrupper. Verksamheterna har erbjudit ett brett utbud av aktiviteter och deltagit i lokala arrangemang. I Gottsunda har samverkan med Träffpunkten och privata äldreboenden etablerats och utvecklats, och i Gränby pågår arbete för att tydliggöra formerna för motsvarande samverkan. En samverkansmodell för allaktivitetshusen har beslutats och blir en viktig utgångspunkt i fortsatt utveckling av gemensam samverkansstrategi, där arbetet med att definiera och följa upp samverkan planeras att starta 2026.

Åtgärder till uppdrag 9

Åtgärd	Status
Säkerställa att verksamheter riktade mot äldre kan fortgå i och med framtagande av nya riktlinjer för bidrag till studieförbunden	Färdig
Främja äldres förutsättningar att vara aktiva och delaktiga i kultur- och fritidsverksamheten.	Påbörjad

Uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att öka samnyttjandet av lokaler och anläggningar inom nämndens ansvarsområden. Syftet är att optimera användningen av kommunens lokaler och göra dem mer tillgängliga för flera verksamheter, särskilt under tider då de annars står outnyttjade.

Flera samnyttjandeprojekt befinner sig i olika faser. Samverkansavtalet för Gottsundaskolans lokaler är i slutskede och bedöms snart kunna slutföras, vilket underlättar användningen av lokalerna enligt plan. Liknande arbete pågår för allaktivitetshuset och Karl Johansgården, där lokaler successivt anpassas för att kunna nyttjas av fler verksamheter.

Planeringen har även fortsatt för ett nytt samnyttjandeprojekt vid Brantingstorg, med planerad invigning 2026. Projektet syftar till att samla och samordna verksamheter såsom kulturskola, daglig verksamhet, bibliotek och fritidsklubb i gemensamma lokaler.

Arbetet med att utveckla Tryckeriet som mötesplats för kultur- och föreningsliv har tagit steg framåt genom att lokaler på Västra Ågatan har hyrts för ändamålet. För att ytterligare stärka arbetet med samnyttjande och stöd till avdelnings- och enhetschefer i lokalfrågor har en roll som verksamhetsutvecklare med inriktning lokalförsörjning rekryterats, med uppdrag att samordna och driva arbetet vidare.

Under året har ett utkast till ett funktionsprogram för fritidslokaler med fokus på samnyttjande tagits fram. Målsättningen är att beslut kan fattas i kulturnämnden under början av 2026.

Åtgärder till uppdrag 10

Åtgärd	Status
Analysera och utvärdera samnyttjandeprojekt inom nämndens ansvarsområden	Påbörjad

Uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2026.

Frågan bedöms bli särskilt aktuell under 2026, kopplat till kommande val och behovet av ett samlat och tydligt arbete för att stärka delaktighet och valdeltagande i kommunen.

Samtal med kommunledningskontoret har inletts i syfte att tydliggöra kulturnämndens roll och öka förvaltningens engagemang i arbetet. Inriktningen ligger i linje med nämndens övriga styrdokument, bland annat biblioteksplanens fokus på demokrati och tillgängliggörande av kunskap och samhällsinformation. Arbetet planeras att konkretiseras under 2026.

Bibliotek Uppsala samverkar även med valkansliet inför förtidsröstningen, då flera bibliotek fungerar som vallokaler.

Åtgärder till uppdrag 11

Åtgärd	Status
Planera för att hitta vallokaler samt lokaler för förtidsröstning	Påbörjad

Kommungemensamt nämndmål: N1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår och följs upp kontinuerligt under året och sammanfattas av respektive chef inför årsskiftet 2025. Det systematiska arbetsmiljöarbetet planeras att presenteras i skyddskommitté och i nämnd under våren 2026. Förvaltningen arbetar vidare med att stärka grundbemanningen, vilket är avgörande för att skapa en god arbetsmiljö och långsiktigt hållbara arbetsvillkor. En lokal projektgrupp har under 2025 fortsatt att hantera centrala frågeställningar genom regelbundna avstämningar. Under 2026 planeras avstämningar bokas in efter behov.

Chefsforum har genomförts fortlöpande enligt plan och har fortsatt vara en uppskattad plattform för kollegialt lärande och informationsutbyte. Kompetenshöjande insatser för chefer har också genomförts: under hösten 2025 slutfördes utbildningstillfällena inom förändringsledning för samtliga chefer inom förvaltningen. Parallellt har majoriteten av förvaltningens chefer genomfört utbildning i arbetsrätt. HR-forum tillsammans med andra förvaltningars chefer erbjuder löpande och är öppet för deltagande utifrån behov och intresse. Förvaltningens chefer kommer att bjudas in till HR-forum även under 2026.

Medarbetarundersökningen som genomfördes våren 2025 har presenterats för nämnden och förvaltningen enligt plan. Utifrån resultaten arbetar avdelningarna med att ta fram och genomföra handlingsplaner för att ytterligare förbättra arbetsmiljön. Förvaltningen ser även över och uppdaterar gemensamma lönekriterier och planerar att implementera dessa inför löneöversyn 2027. I december delades kommunens nyinrättade pedagogiska pris för kulturskolepedagoger ut i samband med kommunfullmäktige, och för första gången tilldelades priset en lärare vid Kulturskolan.

Inom respektive verksamhet pågår insatser för att minska behovet av korta visstidsanställningar och skapa en robust grundbemannning i enlighet med ny lagstiftning om dygnsvila, inkonvertering och kommunens heltid som norm. Samtidigt kvarstår utmaningar, särskilt inom Fritid Uppsala och Kulturskolan. Bibliotek Uppsala arbetar vidare med förslaget om områdesvikarier som en del av hur vikariebehovet ska omhändertas i och med vikarieförmedlingens avvecklande. Rekryteringen av områdesvikarier för fritidsledare inom Fritid Uppsala har slutförts under hösten.

Förvaltningen har fastställt datum för övergång till en ny administrativ rutin vid timanställningar. Avdelningarna Konst och kulturarv, Bibliotek Uppsala och Kulturskolan övergick till den nya hanteringen den 1 januari 2025. Fritid Uppsala planerade att genomföra övergången den 1 november 2025. Detta datum har skjutits fram på grund av uppdatering av rutinen från centralt håll och det finns i dagsläget

inget nytt fastställt datum för övergång. Inom Fritid Uppsala har planering och arbetssätt utvecklats inför 2026, samtidigt som ökande korttidssjukfrånvaro följts upp med riktade insatser för hållbart ledarskap. Arbetsmiljö, kultur och trygghet har prioriterats genom utbildningar, utvecklade mötesstrukturer och framtagande av ny krisledningsprocess, och arbetet med friskfaktorer fortsätter att integreras under 2026.

Åtgärder till nämndmål N1.1

Åtgärd	Status
Utveckla arbetsmiljön för ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv	Påbörjad
Utveckla chef- och ledarskap samt medledarskap	Påbörjad
Arbeta för en inkluderande och jämställd arbetsplats	Påbörjad
Minska behovet av korta visstidsanställningar genom utvecklad systematik att långsiktigt bemanningsplanera	Påbörjad
I samarbete med berörda nämnder, förbereda och inrätta ett pedagogiskt pris för att uppmärksamma kulturskolepedagoger i Uppsala.	Färdig

Kommungemensamt nämndmål N1.2. Kulturnämnden ska genomföra en översyn av befintliga styrdokument för att identifiera områden där uppdateringar och förbättringar krävs

Status
Påbörjad

Uppdrag förväntas vara genomförd senast 2027.

Under året reviderades riktlinjer för hur bokning och programläggning av kultur till skola, förskola och gymnasium ska genomföras. Beslut planeras i kulturnämnden under våren 2026.

Arbetet med att implementera rekommendationerna från scenkonstutredningens första del pågår enligt plan. Ett fördjupande utredningsuppdrag om utveckling av en samlande plats för danskonsten har initierats i samarbete med Region Uppsala och dansfältet. Inom ramen för detta har pilotprojektet Plats för dans genomförts mellan maj och december 2025 genom samnyttjande av Uppsala kulturskolas lokaler i Bolandsskolan. En konferens med det lokala dansfältet har genomförts för att samla behov och idéer inför fortsatt utveckling. Utvärderingen visar att pilotprojektets målsättningar har uppfyllts med mycket gott resultat och projektet planeras att drivas vidare under 2026.

Scenkonstutredningens rekommendationer om utökade spelmöjligheter för lokala scenkonstaktörer omhändertas även genom en pilotsatsning för att stärka utbudet för barn och unga genom fler offentliga föreställningar på bibliotek och kulturhus.

Åtgärder till nämndmål N1.2

Åtgärd	Status
Revidera riktlinje samt ta fram rutin för arbetet med bokning av kultur för skola, förskola och gymnasium inom verksamhetens uppdrag	Påbörjad
Omhänderta rekommendationer och förslag från scenkonstutredning del 1, teater och dans	Påbörjad

Nämndmål: N1.3. Kulturnämnden utvecklar och synliggör den formaliserade dialogen och samverkan med föreningsliv och civilsamhället

Status
Påbörjad

Uppdrag förväntas vara genomförd senast 2027.

Under oktober genomfördes en första träff inom den nystartade plattformen *mötesplats för kultur*, som samlade ett stort deltagande med över 80 aktörer från det fria kulturlivet samt tjänstepersoner och ledamöter från kulturnämnden. Träffen utgick från aktuella satsningar med det kulturpolitiska programmet och handlingsplanen som grund och gav utrymme för samtal och nätverkande. Återkopplingen efter träffen var positiv och planering pågår för två träffar under 2026 för att vidareutveckla dialogformatet och etablera mötesplatsen som en årlig kunskapshöjande arena.

Kulturnämnden har även under året fattat beslut om att inrätta *rådet för det fria kulturlivet*. En öppen utlysning genomfördes under oktober och intresset var stort med över 80 intresseanmälningar. I december utsåg nämnden tio ledamöter med bred representation från olika konst- och kulturområden, och rådets föreskrifter justerades för att tydliggöra bland annat arvoderingen. Under 2026 planeras tre till fyra möten där rådets synpunkter och inspel ska kunna bidra till utveckling av kommunens arbete inom kulturområdet. I och med att rådet inrättats bedöms åtgärden genomförd.

Arbetet med att stärka samverkan med kommunala bolag har fortsatt. Under året har ett omtag gjorts efter dialog med bolagen och ett nytt förslag för att formalisera dialogen planeras att presenteras under våren 2026. Arbetet med att utreda samarbete kring offentlig konst med kommunala bolag fortgår och en arbetsgrupp har startat för att se närmare på möjliga samarbetsformer, både kopplat till befintlig samling och framtida projekt.

När det gäller metoder och former för att främja kommuninvånarnas inflytande, engagemang och medskapande i kulturlivet är bedömningen att arbetet med denna del kommer att påbörjas 2027. Under 2026 planeras ett förberedande steg genom att undersöka vilka målgrupper som nås av kommunkoncernens kulturverksamhet, för att skapa underlag för att identifiera vilka grupper som behöver nås bättre i det fortsatta arbetet.

Åtgärder till nämndmål N1.3

Åtgärd	Status
Starta och utveckla en årlig kunskapshöjande mötesplats för civilsamhället inom kulturområdet och det professionella fria kulturlivet	Påbörjad
Undersöka möjligheter och former för att inrätta ett kulturskaparråd	Färdig
Formalisera dialog med relevanta kommunala bolag	Påbörjad
Utreda möjligheter till samarbete kring offentlig konst med kommunala bolag, både befintlig samling och framtida projekt.	Påbörjad
Utveckla metoder och former för att främja kommuninvånarnas inflytande, engagemang och medskapande i kulturlivet	Väntar

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12: Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Arbetet för att förbättra förutsättningarna för kulturella och kreativa näringar (KKB) i Uppsala fortgår. Under 2025 har KKB-analysen färdigställts och kvalitetssäkrats, och används som strategiskt underlag för kulturplanering, stadsutveckling och näringslivsstrategier. Kulturpotentialanalysen har levererats innan årets slut och ger en fördjupad bild av Uppsalas kulturella infrastruktur och potential i olika stadsdelar.

Initiativet Uppskala har under året etablerats som stödstruktur för att stärka kulturaktörers förmåga kring kompletterande finansiering. Under 2025 har cirka 45 kulturaktörer fått kompetensutveckling och stöd i finansieringsarbete, vilket bidrar till stärkt kapacitet och långsiktig hållbarhet i sektorn.

Kulturlyftet har fortsatt att driva kulturdriven stadsutveckling i bland annat Främre Boländerna, Ulleråker, Gottsunda och city, med ambition att involvera hela det kulturella ekosystemet tillsammans med fastighetsägare och andra aktörer. Två nationella *open calls* (panncentralen i Ulleråker och Säbygatan i Främre Boländerna) har utvecklats och planeras att lanseras i februari 2026. I city har dialogen med näringslivet fördjupats, bland annat med Uppsala City och Centrum för AMP, för att integrera kultur i strategier för trygghet, handel, flöden och stadsliv.

Förvaltningen har även fortsatt att stödja och genomföra återkommande evenemang och kulturaktiviteter som stärker stadskärnans attraktivitet, där Sommarsläpp genomfördes för fjärde året i rad. Förvaltningen är fortsatt stöd- och samarbetspart i flera satsningar, bland annat genom att Biotopia deltog i ljusfestivalen Allt ljus på Uppsala med extra kvällsöppet och att enheten för offentlig konst medverkat i juryarbete, både inom ljusfestivalen och i projektet med foliering av elskåp i samarbete med Uppsala Citysamverkan och fastighetsägare. Walmstedska har under året varit delaktiga i Kulturnatten, Sommarsläpp och julmarknad.

Under året har även arbete med att utveckla Stadsbibliotekets innergård påbörjats, med stöd av en innovationscheck och i samverkan med fastighetsägaren. Resultatet blir en ätbar trädgård på innergården som ska synliggöra möjligheter kopplade till hållbar odling i stadsmiljö och samtidigt bidra till att stärka city som en trivsamt plats att vistas på.

Som ett led i att stärka kunskapsunderlag och utvecklingsspår har även AIMday genomförts i samarbete med Uppsala universitet och Region Uppsala, med fokus på kulturdriven platsutveckling i konkreta case.

Åtgärder till Uppdrag 12

Åtgärd	Status
--------	--------

Förbättra förutsättningarna för att vara professionellt verksam inom kulturella och kreativa näringar	Påbörjad
Vidareutveckla stadskärnan och samverka för ett attraktivt city för boende, verksamheter och besökare.	Påbörjad

Uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Åtgärder till Uppdrag 13

Åtgärd	Status
Aktivt bidra till att ta fram en målbild för evenemang och upplevelser i Uppsala kommun	Påbörjad

Nytt uppdrag. Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Förvaltningen har under året bidragit till arbetet med att stärka Uppsala som evenemangsstad genom att medverka i utveckling av samverkan samt bidra till bättre förutsättningar för evenemang och upplevelser. Arbetet med framtagande av plattform och innehåll för platsplan pågår, liksom insamling av underlag och former för att utveckla kulturljudzoner och hur sådana eventuellt kan utformas i Uppsala kommun.

Kulturnämndens verksamheter har även bidragit genom medverkan i kommunövergripande evenemang. Uppsala kulturskola har deltagit i bland annat Uppsala Pride, Kulturnatten, Världens barn och Nationaldagsfirandet, vilket bidrar till att stärka barn och ungas inflytande över och deltagande i evenemangen samt bredda evenemangens innehåll.

Uppdrag 15: Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Under året har Bibliotek Uppsala fortsatt ta emot praoelever och feriearbetare samt utvecklat praktikmottagande i samverkan med lärosäten inom ABM-området. Inför 2026 har alla avdelningar förberett mottagande av SAO-praktikanter inom ramen för ett pilotprojekt som Uppsala kommun deltar i. KTN-kansli planerar att ta emot en studentpraktikant från Uppsala universitet under vårterminen 2026, vilket breddar förvaltningens praktikspår kopplat till kultursektorns arbetsområden. Uppsala kulturskola erbjuder enstaka praoplatser samt sommarjobb genom sommarorkester och sommardansjobb, och fortsätter samtidigt ta emot VFU-studenter.

Arbetet med att synliggöra yrkesvägar och studieval sker genom samverkan med skolor, rekryteringsarenor och arbetsmarknadsinsatser. Fritid Uppsala har under 2025 fortsatt utveckla insatser som stärker ungas kunskap om arbetslivet i samverkan med Arbetsmarknadsförvaltningen och Jobbcoach Junior, bland annat genom CV-workshops, intervjuträning och inspirationsträffar. Arbetet är en del av ESF-projektet med särskild koppling till Gottsunda och Gränby/Kvarngärdet. Motorträffen har fortsatt vara en plattform för att synliggöra yrken i samarbete med bland annat

Jällagymnasiet, och avdelningen har deltagit i rekryteringsarenor som Drömarbetsstaden och gymnasiemässa.

Åtgärder till Uppdrag 15

Åtgärd	Status
Aktivt erbjuda prao-, praktik- och lärlingsplatser inom nämndens olika verksamheter	Påbörjad
Synliggöra de olika utbildningsvägar och studievägval som ungdomar har inom praktiska yrken	Påbörjad

Uppdrag 16: Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Förvaltningen bidrar till kommunens internationella arbete genom Kulturlyftet (ECoC-arvet). Under 2025 har konsultstöd för extern finansiering etablerats och stödstrukturen Uppskala har gett rådgivning och kompetensutveckling till cirka 45 kulturaktörer. Inom Kulturlyftet har också interna fokusgrupper för internationalisering och extern finansiering etablerats för att stärka arbetssätt och förankring.

Under året har Uppsala deltagit i Eurocities (bland annat genom enkät om Lille Call to Action och deltagande i Culture Forum). Uppsala kommun har även valts till vice ordförande i Eurocities Culture Forum Task Force for Sustainable Culture, vilket stärker kommunens roll i Europas kulturpolitiska arbete.

Förvaltningen har fortsatt dialogen med strategiska nätverk och aktörer, däribland Culture Action Europe och EIT Culture & Creativity, samt tecknat Letter of Intent med Lviv inför deras ECoC-ansökan 2030 och fört dialog med kandidatstaden Molenbeek/Bryssel 2030. Arbetet med kompletterande finansiering fortsätter med fokus på New European Bauhaus och Creative Europe.

Som del av internationaliseringsarbetet har samverkan med akademien fortsatt, bland annat genom att Kulturlyftet under 2025 handledde 35 studenter i projekt kopplade till Lille: Call to Action. Köttinspektionens medlemskap i Trans Europe Halles (TEH) bidrar också till stärkta internationella relationer och fler möjligheter till utvecklingsprojekt.

Det pågår även flera andra internationella samarbeten inom förvaltningens verksamheter. Fritid Uppsala har beviljats medel från Erasmus+ för ett internationellt kajakläger med ungdomar från Kroatien, som genomförs inom ramen för vänortsutbytet under 2026. Uppsala kulturskola deltar i internationella utbyten och samarbeten, bland annat med aktörer i Berlin, som bidrar till konstnärlig utveckling och erfarenhetsutbyte för både elever och pedagoger. Inom Konst och kulturarv pågår samverkan med aktörer på Island kring kulturarv och konstnärliga perspektiv. Sammantaget bidrar dessa samarbeten till att stärka Uppsalas internationella närvaro, utveckla verksamheternas kompetens och skapa långsiktiga relationer med aktörer i omvärlden.

Åtgärder till Uppdrag 16

Åtgärd	Status
--------	--------

Delta i relevanta internationella nätverk, projekt och evenemang inom nämndens ansvarsområden

Påbörjad

Uppdrag 26. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden under 2027.

Nytt uppdrag. Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Efter uppstartsmötet i mars 2025 har förvaltningens interna arbetsgrupp fortsatt med regelbundna avstämningar för att planera förvaltningens bidrag till jubileumsfirandena. Under hösten har arbetsgruppen tagit fram förslag till aktiviteter från samtliga avdelningar. Förslagen presenterades för kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens ledningsgrupp den 2 december och majoriteten av aktiviteterna bedöms kunna genomföras inom ram med befintliga resurser. Kommunledningskontoret planerar att gå fram med ett beslutsärende till kommunstyrelsen om jubileumsåret under februari 2026.

Åtgärder till Uppdrag 26

Åtgärd	Status
Planera aktiviteter för att uppmärksamma jubileumsfirandena	Påbörjad

KF beslut: att uppdra till kulturnämnden att ta fram en ny Handlingsplan för kulturpolitiskt program

Status
Färdig

Uppdraget är slutfört.

Kommunstyrelsen fastställde handlingsplanen för det kulturpolitiska programmet den 8 april. Arbetet med implementeringen har redan påbörjats och kommer att fortsätta i höstens planeringsprocesser.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 27: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050

Status
Påbörjat

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Biotopia samordnar förvaltningens arbete i dialog med hållbarhetsavdelningen på kommunledningskontoret.

Bibliotek Uppsala har fortsatt att arbeta med att minska miljöpåverkan genom en aktiv grupp av miljöombud som följer upp och tar fram åtgärdsförslag. Avdelningen ser bland annat över hur plastanvändningen kan minska och använder sedan länge klimatsmarta transporter via Uppsala kommun för interna leveranser mellan biblioteken. Under året har Bibliotek Uppsala även genomfört publika program och aktiviteter med fokus på hållbarhet och klimat. Med stöd från Innovationslabbet har arbetet med en hållbar och ätbar trädgård på Stadsbibliotekets innergård fortsatt, med syfte att inspirera till hemodling i stadsnära miljö och möjliggöra kunskapshöjande aktiviteter. Planteringar genomfördes under hösten och invigning planeras under första halvåret 2026.

Fritid Uppsala har under 2025 fortsatt arbetet med att minska avdelningens klimatavtryck och stärka ett mer systematiskt miljöarbete. Varje enhet arbetar med att ta fram planer för hur klimatpåverkan kan reduceras och en gemensam mall för fördjupad kartläggning utvecklas för att skapa en mer enhetlig struktur framåt. En planerad workshop med miljöombud har skjutits fram till 2026, men arbetet fortsätter i respektive enhet. För att främja klimatsmarta transporter uppmuntras kollektivtrafik vid interna möten och digitala mötesformer används där verksamheten tillåter; samtliga enheter har tillgång till busskort och strävar efter att begränsa onödigt resande.

Biotopia och Naturskolan deltar i ett pilotprojekt för att vara exempel i upphandling och undersöka hållbara alternativ för inköp kopplade till exempelvis energi, transport och konsumtion. Arbetet planeras att utvecklas vidare, från avdelningsnivå till förvaltningsnivå. Kulturskolan deltar i arbetet via en enhetschef och har under året genomfört åtgärder som minskar resor, bland annat genom att erbjuda undervisning på fler platser i kommunen. Under hösten testades även APT/API i hybridform, vilket minskade behovet av bilresor för lärare.

Arbetet med minskade utsläpp kopplade till resor och arrangemang har fortsatt genom användning av den kommungemensamma grundtexten om klimatsmarta transporter och resvanor i verksamheternas kommunikation, med hänvisning till deklarationen Lille Call to Action. Förvaltningen har också fortsatt förankra *Lille Call to Action* som ramverk, både i dialog inom kommunkoncernen och internt genom presentation och diskussion i samtliga avdelningar. Inför kommande år skapas nya förutsättningar genom att klimatbudget blir en del av Mål och budget 2026–2028, vilket ger en tydligare struktur för fortsatt utveckling och uppföljning.

Arbetet med att utveckla Biotopia till en informationshubb för klimatfrågor fortsätter. Rekrytering av projektledare pågår och verksamheten har beviljats äskade medel.

Åtgärder till uppdrag 27

Åtgärd	Status
Utreda vilka områden där nämnden har störst klimatpåverkan och ta fram åtgärder för hur dessa kan minska	Påbörjad
Sträva efter minskat koldioxidutsläpp kopplade till resor, för arrangemang i egen regi samt i övrigt verksamhet	Påbörjad
Utveckla Biotopia till en informationshubb för klimatfrågor	Påbörjad

Uppdrag 28: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Förvaltningen är representerad i kommunens beredskapsnätverk där risker kopplade till extremväder och kommunens riskunderlag diskuteras löpande. Parallellt har arbetet med att se över risker i relation till extremväder kopplats till kontinuitetshanteringen, med Bibliotek Uppsala som pilot under året. Pilotarbetet har gett underlag inför fortsatt implementering på övriga avdelningar under 2026.

Fritid Uppsala har under 2025 initierat ett arbete för att stärka beredskapen för extremväder och minska sårbarheten i lokalerna, med fokus på att identifiera risker – särskilt i källarlokalerna – och förbereda framtagande av en gemensam rutin för att motverka påverkan från extremväder. En övergripande lokalförsörjningsplan har tagits fram där åtgärder för källarlokalerna ingår, med syfte att på sikt flytta verksamhet från riskutsatta utrymmen. Planerad riskbedömning per lokal samt framtagande av rutiner och handlingsplaner genomförs från 2026 när ny lokalförsörjningsresurs är på plats.

Även Uppsala kulturskola har genomfört en översyn av risker kopplade till extremväder och bedömt extrem värme som den mest sannolika risken med de mest omedelbara konsekvenserna. Åtgärder har vidtagits för att hantera höga temperaturer i lokalerna, vilket varit särskilt aktuellt under maj–juni samt augusti. Kulturskolan har även påbörjat en plan för att hantera undervisning vid extrem värme.

Förvaltningens arbete med att ta fram planering för att möta identifierade risker fortsätter under 2026, bland annat genom breddinförande av arbetssätt som testats i pilot och genom vidare arbete med rutiner och handlingsplaner kopplat till lokaler och verksamhetskritiska funktioner.

Åtgärder till uppdrag 28

Åtgärd	Status
Se över verksamhetens risker kopplat till extremväder med utgångspunkt i de riskunderlag som tagits fram i kommunen	Påbörjad
Ta fram en plan för hur nämnden kan möta de identifierade risker kopplade till klimatförändringar och extremväder	Påbörjad

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 34: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Samverkan för ökad trygghet har stärkts genom återkommande samarbete med aktörer som EST-teamet, Ungdomsjouren, kommunala ordningsvakter och sociala stödinsatser. Inom Bibliotek Uppsala har samverkan bland annat inneburit att externa verksamheter regelbundet möter personer på Stadsbiblioteket som kan vara i behov av stöd. Under året har även Shared Reading bedrivits i samarbete med Mikaelsgården, vilket kombinerat läsfrämjande med relationsskapande och förebyggande arbete gentemot målgrupper i utsatthet. Kulturhusen har arbetat trygghetsskapande i nära samverkan med civilsamhälle, föreningar och lokala aktörer i Sävja och Gottsunda.

Fritid Uppsala har under året stärkt arbetet med säkerhet, trygghet och förebyggande insatser, inklusive arbetet mot våldsbejakande extremism. Avdelningen deltar i kommunövergripande forum och nätverk och en reviderad vägledning inom området planeras att lanseras efter årsskiftet 2026. En verksamhetsutvecklare med fokus på säkerhet, trygghet och inkludering rekryterades under året och har påbörjat en behovsanalys samt samordnat arbetet med att ta fram en säkerhets- och trygghetsplan med stöd av statistik från trygghetssystemet Embrace och underlag från EST-arbetet. Arbetet i Embrace har stärkts genom utsedda rapportörer i samtliga områden och fortsatt utveckling av likvärdig rapportering.

För att samordna och genomföra trygghetsfrämjande insatser utifrån olika målgruppers behov erbjuder verksamheterna kontinuerligt kostnadsfria aktiviteter på lov och på den fria tiden. Bibliotek Uppsala arbetar uppsökande genom bland annat bibliotekscyklar, biblioteksguider och pop-up-verksamhet, och utvecklar trygga ungdomsmiljöer i biblioteken. Stadsbibliotekets innergård har fortsatt vara en viktig arena för kostnadsfria aktiviteter för barn och deras vuxna, särskilt under sommaren. Fritid Uppsala har fortsatt sin samverkan i SSPF och andra forum tillsammans med skola, socialtjänst och polisen samt utvecklat nya arbetssätt för att skapa trygg närvaro. Under december invigdes exempelvis Ung Pop Up på Mimmi Ekholms plats som en tillfällig, trygg mötesplats för unga 13–18 år, med bakgrund i rapporter om narkotikaförsäljning och ungdomshäng, och med syfte att både erbjuda ett positivt alternativ och kunna slussa vidare till etablerade verksamheter.

Inom åtgärden om utökning av lotsar har arbetet i Kraftsamling mot kriminalitet fortsatt att utvecklas under året. En lotsningsmodell har prövats och breddats till fler målgrupper, bland annat barn och unga placerade utanför hemmet, elever i resursheter och anpassade grundskolor samt unga i socioekonomiskt utsatta områden. Arbetet har skett i nära samverkan med AMN, SCN, skolor och föreningsliv. För att stärka den långsiktiga organiseringen har beslut fattats om att utöka med två trygghetssamordnartjänster som rekryteras i början av 2026. Parallellt har arbetet med att utveckla stödstrukturer för andra yrkesverksamma samt metoder för lotsning av grupper och spridning av aktivitetsinformation påbörjats.

Åtgärder till uppdrag 34

Åtgärd	Status
Fortsätta stärka samverkan för ökad trygghet genom förebyggande och främjande insatser	Påbörjad
Samordna och genomföra trygghetsfrämjande insatser utifrån olika målgruppers behov	Påbörjad
Utökning av lotsar för att aktivera barn och unga som är placerade utanför det egna hemmet eller bor i socioekonomiskt utsatta områden	Påbörjad

Uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Status
Påbörjad

Nytt uppdrag. Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Ett chefsforum har genomförts med fokus på att höja kunskapen om välfärdsbrott och ge chefer verktyg för att hantera och förebygga sådana situationer i den dagliga verksamheten.

Förvaltningen deltar i det kommunövergripande arbetet med att ta fram en vägledning för hantering av otillåten påverkan. Frågan om bakgrundskontroller är fortsatt aktuell och inväntar resultat från pågående utredning samt kommande lagändringar. När förutsättningarna klarnat kommer möjligheten att införa bakgrundskontroller vid anställningar att undersökas vidare.

Arbetet med att stärka leverantörs- och avtalstroheten inom nämndens ansvarsområde har under 2025 genomförts i samverkan med upphandlingsenheten. Insatser har genomförts för att minska risken för oegentligheter i samband med upphandling. Åtgärden bedöms därmed genomförd, och fortsatt arbete med leverantörs- och avtalstrohet hanteras från och med 2026 inom ordinarie linjeverksamhet.

Åtgärder till uppdrag 35

Åtgärd	Status
Genomföra verksamhetsanpassade kunskapshöjande aktiviteter kring välfärdsbrott	Påbörjad
Bidra till en samlad vägledning / rutin hur Uppsala kommun arbetar med otillåten påverkan	Påbörjad
Undersöka möjligheter till bakgrundskontroller vid avtal, utbetalningar och anställningar	Påbörjad
Arbeta för att öka leverantörs- och avtalstrohet inom nämndens ansvarsområde	Färdig

Uppdrag 36: Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2026.

Bibliotek Uppsala har under året genomfört kostnadsfria aktiviteter i samverkan med andra aktörer, exempelvis mattestuga för unga, läxhjälp för vuxna, sittgymna för 65+, språkräffar och gratis juridisk rådgivning. Även program med fokus på hållbarhet, mode och återbruk har genomförts i samverkan med bland annat Konsument Uppsala, Klimataktion och Naturskyddsföreningen. Bibliotek och kulturhus erbjuder dessutom möjligheter till kostnadsfri lokalanvändning och öppna skapandemiljöer, där exempelvis Studion på Stadsbiblioteket nyttjas frekvent. En särskild satsning för att minska digitalt utanförskap planeras för 2026 och har förberetts under hösten.

Fritid Uppsala har fortsatt utveckla verksamheterna i allaktivitetshusen och inom ESF-projektet. Under året har ett ramverk för en Uppsalamodell för allaktivitetshus tagits fram och dialogrundor har genomförts med berörda intressenter. En barnkonsekvensanalys har genomförts och arbetet går nu vidare med att ta fram en implementeringsplan som färdigställs efter projektets slut. Projektets andra mål är att öka barns och ungas deltagande i aktiviteter vid Gottsunda Allaktivitetshus. Under året har därför ett brett utbud erbjudits, bland annat Jobbcoach Junior, Mat & Bak, skapandeverksamhet, Projekt Höjdpunkten, Craft & Create samt samverkan med Uppsala Basket och Gottsunda Boxingsklubb.

Parallellt har arbetet med att nå underrepresenterade grupper intensifierats, bland annat flickor, HBTQI+-ungdomar och unga med funktionsnedsättning. Den omfattande målgruppsanalys som genomförts under året visar tydliga behov och ligger till grund för en handlingsplan som ska vara klar våren 2026. Avdelningen har även deltagit i kommunövergripande forum kopplade till segregationsuppdraget, bland annat med fokus på användning av segregationsportalen som underlag inför nyetableringar och projekt.

Inom ramen för Kraftsamlingen har arbetet fortsatt att lotsa ungdomar i riskzon till en meningsfull fritid och breddats till fler målgrupper. Fokus har under hösten legat på att stärka långsiktiga organisatoriska förutsättningar, vilket bland annat lett till beslut om två trygghetssamordnare som rekryteras i början av 2026 samt påbörjat arbete med stödstrukturer och metoder för andra yrkesverksamma.

Uppsala kulturskola bidrar genom El Sistema på tre skolor (Gottsunda, Stenhagen och Sävja) för att förebygga utanförskap hos barn och unga som saknar fritidsaktiviteter. Verksamheten omfattar bland annat mentorskap och familjeträffar samt samverkan med lokala aktörer. Genom samarbeten med bland annat Gottsunda dans och teater, Teater Aros och Teater Elin erbjuds kulturaktiviteter i direkt anslutning till skoldagen, och genom samarbete med allaktivitetshusen erbjuds öppen avgiftsfri kulturskola.

Inom uppdragets mer strukturella åtgärder har en kartläggning av kulturnämndens och idrotts- och fritidsnämndens avgiftsfria aktiviteter för barn och unga på den fria tiden genomförts under hösten. Materialet är sammanställt och planeras att analyseras gemensamt under våren 2026. Förutsättningar för att etablera en 4H-gård på Malma gård har bekräftats av kommunen och Uppsala läns 4H, inklusive tillgång till betesmark. Arbetet har under året avvaktat pågående detaljplanearbete i Valsätra som påverkar tillträdet till fastigheten. Hur arbetet tas vidare kommer att ses över gemensamt av förvaltningen och fastighetsavdelningen i början av 2026.

Arbetet med att vidareutveckla kulturhusen fortgår. I Gottsunda pågår samtal om framtida verksamheter i centrumbyggnaden och Tillväxthuset samt arbete med driftbudget kopplat till mål- och budgetprocessen 2027, med målsättning att utvecklingen av lokalerna är färdigställd 2029. I Sävja har lokalutformningen setts över

tillsammans med bibliotek och fritid och mindre förändringar har genomförts för tryggare och mer ändamålsenliga miljöer. I Stenhagen planeras fortsatt begränsad verksamhet 2026 och planering av Stenhagens dag 2026 har påbörjats; kulturhuset evakueras enligt plan under hösten 2026 och beräknas stå klart tidigast 2027, med ambition att i återetableringen öka tillgänglighet och möjliggöra mer kulturverksamhet.

Utredning av möjligheten att starta en kulturbank har förts vidare genom dialog med andra kommuner. Olika möjliga alternativ utreds och planeras kunna presenteras våren 2026. Arbetet med att utreda behov av mindre fordon för mobil biblioteks-, kultur- och fritidsverksamhet pågår med sikte på slutförande under våren 2026. Dialog mellan berörda verksamheter har inletts och behov samlas in, samtidigt som vidare arbete delvis inväntar kopplingar till andra utredningar och finansieringsfrågor.

Åtgärder till Uppdrag 36

Åtgärd	Status
Genom samverkan med övriga aktörer identifiera effektiva insatser för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation	Påbörjad
Undersöka vilka målgrupper som nås och kulturuttryck som representeras i kommunkoncernens kulturverksamhet, som underlag för utvecklingsarbete.	Väntar
Utveckla en modell för att motverka effekterna av barnfattigdom inom ramarna för pågående ESF-projekt	Påbörjad
Kartlägga nämndens kostnadsfria och andra aktiviteter för barn och unga i hela kommunen	Färdig
Förbered tillsammans med berörda aktörer för att etablera en 4H-gård på Malma gård	Påbörjad
Vidareutveckla kulturhus i Gottsunda, Sävja och Stenhagen	Påbörjad
Utreda möjligheten till att starta en kulturbank i linje med fritidsbanken	Påbörjad
Utreda behovet av mindre fordon för mobil biblioteks-, kultur- och fritidsverksamhet	Påbörjad

Uppdrag 38: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas under 2027.

Förvaltningen har under 2025 fortsatt bidra till en snabbare etablering av nyanlända genom att utveckla arbetet för att nå fler barn och unga som idag står utanför kultur- och fritidsutbudet, med särskilt fokus på underrepresenterade grupper, däribland barn till utrikes födda föräldrar. Arbetet sker främst genom Fritid Uppsala och kompletteras av insatser inom Biotopia och Naturskolan.

Fritid Uppsala har under året genomfört en omfattande målgruppsanalys för att öka kunskapen om vilka aktiviteter som bäst möter barns och ungas behov i olika delar av kommunen. Analysen har genomförts med stöd av extern konsult och omfattar enkätinsamling, fokusgrupper i skolklasser samt djupintervjuer med nyckelpersoner. Under året har över 300 enkäter samlats in och 13 fokusgrupper genomförts. Under hösten har resultaten bearbetats vidare och i december genomfördes en workshop med medarbetare för att förankra insikterna inför fortsatt utvecklingsarbete. Resultaten ligger till grund för en handlingsplan som tas fram under våren 2026, och ett

spridningsseminarium planeras i början av året. Fritid Uppsala har under året fortsatt arbetet med att ta fram en kommunikationsstrategi för att nå fler barn och unga som idag inte deltar i fritidsverksamhet, med särskilt fokus på bland annat barn till utrikes födda föräldrar och andra underrepresenterade grupper med stöd av resultatet från den genomförda målgruppsanalysen.

Biotopia och Naturskolan bidrar till integration och delaktighet för barn, unga och föräldrar genom att erbjuda aktiviteter på engelska och vid behov med stöd av tolk. Under 2025 har fyra tillfällen med engelskspråkiga aktiviteter genomförts. Verksamheten erbjuder även konceptet ”Camping for dummies” två gånger per år för att fler ska kunna prova på friluftsliv. Genom tidigare innovationsbidrag har verksamheten dessutom initierat samarbete med Nyby Vision för att skapa ökad delaktighet kring aktiviteter i naturen och i Uppsalas parker.

Åtgärder till Uppdrag 38

Åtgärd	Status
Verka för att fler barn till utrikes födda föräldrar går på fritidsklubb	Påbörjad
Utveckla metoder för att nå barn och unga, och deras föräldrar, som idag inte är delaktiga i kultur- och fritidsaktiviteter	Påbörjad

Uppdrag 40. Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjandet av fritidsaktiviteter.

Status
Färdig

Bedömning är att uppdraget är färdig utifrån kulturnämndens perspektiv.

Uppdraget bedöms vara färdigställt utifrån kulturnämndens och förvaltningens uppdrag.

Kulturnämnden har under året bidragit till den kommunövergripande utredning som initierats av kommunledningskontoret och genomförs med stöd av extern konsult. Förvaltningen, genom Fritid Uppsala, har tagit fram och överlämnat ett omfattande underlag som beskriver pågående utvecklingsarbete och erfarenheter, vilket utgjort en del av konsultens analysarbete.

En delutredning har även genomförts tillsammans med utbildningsförvaltningen avseende organisering av omsorg före skoldagens början, inklusive analys av omsorg under lov samt relevant statistik. Utredningen är färdigställd men har pausats i avvaktan på den kommunövergripande utredningens fortsatta inriktning.

Med de insatser som genomförts under året bedöms uppdraget vara avslutat ur kulturnämndens och förvaltningens perspektiv.

Åtgärder till Uppdrag 40

Åtgärd	Status
Aktivt delta i utredningen av ansvarsfördelningen i samarbete med övriga berörda nämnder	Färdig

Uppdrag 41: Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Förvaltningen har under året bidragit till det kommungemensamma uppdraget genom att lämna synpunkter på den kartläggning som hållbarhetsavdelningen sammanställt. Inför nästa steg i arbetet 2026 är ett planeringsmöte med kommunledningskontoret inbokat.

Förvaltningen har påbörjat en översyn av hur kulturnämnden tillhandahåller och finansierar lokaler för kulturaktörer och föreningar. Som ett första steg har en nulägeskartläggning genomförts av kulturnämndens nyttjanderättsavtal med externa aktörer, i dialog med kommunjuristerna. Arbetet fortsätter under 2026.

Förvaltningen har även identifierat behov av en tydligare plan för hur lokalresurser kan synliggöras mer effektivt. Arbetet planeras att inledas i samverkan med kommunikationsstaben för att säkerställa en mer strategisk och enhetlig kommunikation kring bokningsbara lokaler inom scenkonstområdet.

Åtgärder till uppdrag 41

Åtgärd	Status
Följa och aktivt delta i kommande utredning.	Påbörjad
Se över systemet med olika modeller för att tillhandahålla och finansiera lokaler för kulturaktörer och föreningar	Påbörjad
Synliggöra bättre vilka lokaler inom nämndens ansvarsområden är bokningsbara	Påbörjad

Uppdrag 42. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Arbetet med att stärka styrning och kontroll av bidrag till föreningar, det fria kulturlivet samt verksamhet för barn och unga har påbörjats och pågår i flera parallella spår. Förvaltningen följer och deltar aktivt i det fortsatta arbetet kopplat till kommande utredning.

Arbetet med att se över riktlinjer och processer för bidrag pågår fortsatt. Fastställandet av uppdragsdirektiv har dragit ut på tiden då flera faktorer påverkar inriktning och avgränsning. Under 2026 slutförs den handläggarhandbok som är under framtagande. Parallellt sker utveckling av bidragsprocesser inom det kommunövergripande handläggarnätverket, bland annat i samband med införandet av det digitala bidragssystemet samt i arbetet med bidrag som omfattas av nya riktlinjer eller där handläggningsprocesserna behöver utvecklas.

Implementeringen av rekommendationer från genomförd granskning av intern kontroll vid utbetalning av föreningsbidrag hanteras inom ramen för detta samlade

utvecklingsarbete och kopplas till både processutveckling och stärkt samverkan mellan berörda funktioner.

Åtgärder till uppdrag 42

Åtgärd	Status
Följa och aktivt delta i kommande utredning.	Påbörjad
Se över riktlinjer och processer kring bidrag till föreningar, det fria kulturlivet och verksamhet för barn och unga.	Påbörjad
Implementera rekommendationer från genomförd granskning av intern kontroll vid utbetalning av föreningsbidrag	Påbörjad

Uppdrag 43: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2026.

Bibliotek Uppsala har genomfört flera riktade insatser för att främja psykisk hälsa, bland annat genom kostnadsfri programverksamhet för äldre och vuxna samt riktad verksamhet inom Kultur i vård och omsorg för personer inom LSS. Under året startades ett Nyhetskafé på Stadsbiblioteket, utformat utifrån önskemål från målgruppen inom LSS om aktiviteter utan prestationskrav. I samverkan med Studieförbundet erbjuds deltagarna möjlighet att ta del av lättlästa nyheter och samtala om aktuella frågor i en trygg miljö. Biblioteket samverkar även med Uppsala Stadsmission och Ungdomsjouren i syfte att öka inkludering och motverka oro och psykisk ohälsa. Inom Konst och kulturarv har beviljade insatser för 2025 genomförts, arbete pågår med att ta fram en förvaltningsövergripande rutin för hantering av suicidalt beteende, och en lärarhandledning kopplad till konststråket Tröstespåret har färdigställts.

Fritid Uppsala har under året genomfört flera kompetenshöjande insatser för att stärka barn och ungas psykiska hälsa, bland annat genom utbildningarna Våga fråga och Ledare som lyssnar, som nu omfattar majoriteten av medarbetarna och kommer integreras i introduktionsutbildningen för nyanställda. En omfattande målgruppsanalys har genomförts med enkäter, fokusgrupper och intervjuer och färdigställdes under hösten. Resultaten ska ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete och en handlingsplan under 2026. Inom Kraftsamlingen mot kriminalitet har lotsningsmodellen vidareutvecklats till fler målgrupper av barn och unga i riskzon, och beslut har fattats om att förstärka organisationen med två trygghetssamordnare under 2026. En verksamhetsutvecklare med ansvar för säkerhet, trygghet och inkludering har rekryterats och bidragit till ökad samordning och tydlighet i arbetet.

Uppsala kulturskola har under perioden fortsatt att anpassa verksamheten för att möta barn och unga med behov kopplade till psykisk hälsa. Arbetet med Dans för hälsa (Dans utan krav) avslutades under 2024 och insatser har i stället riktats mot mer individuellt anpassad verksamhet. För att stärka samspel och social gemenskap har fler bandverksamheter etablerats. Under föregående år fattades även beslut om att godta intyg från psykolog eller kurator, utöver läkarintyg, för deltagare med oregelbunden närvaro. Förändringen bedöms vara särskilt viktig för barn och unga

med problematisk skolfrånvaro, där kulturskolan i vissa fall utgör den enda aktiviteten utanför hemmet.

När det gäller utveckling av digifysiska mötesplatser har Fritid Uppsala under året sett över förutsättningarna för etablering med stöd av statsbidrag. I december fattades politiskt beslut om att frågan ska utredas vidare med start i januari 2026, inklusive en fördjupad analys av möjliga former för digifysiska mötesplatser samt prövning av alternativa finansieringskällor, bland annat via ESF-rådet.

Förvaltningen har även fortsatt att arbeta inom partnerskap för att främja psykisk hälsa. Förvaltningen har utvecklat samverkan inom idéburna offentliga partnerskap, bland annat med fokus på Activity Zone och Sportis, för att bredda möjligheterna till en aktiv fritid, stärka generationsöverskridande mötesplatser och bidra till ökat välbefinnande. Arbetet med att tydliggöra vad samverkan ska innebära och hur den ska följas upp fortsätter och tar avstamp i den beslutade samverkansmodellen för allaktivitetshusen. Samverkan med RF-SISU Uppland och Fyrisgården har fortsatt, med utbildningsinsatser för föreningar, utveckling av stödmaterial samt en lotsfunktion som underlättar för barn och unga med NPF att hitta till en fritidsaktivitet.

Åtgärder till uppdrag 43

Åtgärd	Status
Arbeta för att främja psykisk hälsa inom nämndens/ förvaltningens ansvarsområden	Påbörjad
Utreda möjligheter för att etablera digifysiska mötesplatser	Påbörjad
Arbeta inom partnerskapen med att främja psykisk hälsa.	Påbörjad

Uppdrag 44: Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2027.

Bibliotek Uppsala arbetar utifrån etablerade rutiner för rapportering vid misstanke om förekomst av droger. Avdelningen samverkar med kommunens EST-team och Ungdomsjouren genom kontinuerlig rapportering vid misstänkt social oro eller droganvändning och kontakter polis vid misstanke om brott.

Fritid Uppsala har under året fortsatt att stärka det förebyggande arbetet och öka samverkan kring barns och ungas trygghet. Förvaltningen deltar aktivt i kommunövergripande forum inom ramen för uppdraget och har bidragit med verksamhetens perspektiv; medverkan fortsätter under 2026.

Arbetet med att möjliggöra förebyggande hundsök i verksamheterna har påbörjats. Kontakter har etablerats med polisen och en rutin håller på att tas fram. Arbetet behöver samordnas med utbildningsförvaltningen som driver en parallell process, och förberedelserna fortsätter under 2026.

En ny verksamhetsutvecklare har rekryterats och har tagit ansvar för att driva processen vidare, vilket stärker koordineringen och utvecklingskraften i arbetet.

Åtgärder till uppdrag 44

Åtgärd	Status
Arbeta för att det inte ska finnas droger i barn och ungas nära miljö	Påbörjad

Uppdrag 45: Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Status
Färdig

Bedömningen är färdigställt.

Kulturnämnden har under uppdragets genomförande följt arbetet och lämnat yttrande över förslag till riktlinjer för hämta- och lämnafunktion vid berörda verksamheter, med betoning på trygghet, tillgänglighet och samverkan. Förvaltningen har i remissvar lyft vikten av att trafiksäkerhet beaktas vid planering, nyanläggning och upprustning av anläggningar inom nämndens ansvarsområden, inklusive trygga gång- och cykelvägar samt säkra övergångar. Arbetet kopplas till nämndens mål om ökad fysisk aktivitet och tryggare miljöer för barn och unga, och förvaltningen fortsätter att samverka med ansvariga nämnder i ordinarie linjeverksamhet.

Åtgärder till uppdrag 45

Åtgärd	Status
I samarbete med berörda nämnder och bolag inventera och föreslå åtgärder för kultur- och fritidsverksamheter för att säkerställa trafiksäkerheten genom bilfria zoner och säkra gång- och cykelvägar	Färdig

Uppdrag 46: Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2026.

Förvaltningen har under året fortsatt utveckla arbetet med krisberedskap och civilt försvar genom att stärka struktur, kompetens och förmåga i verksamheterna. Bibliotek Uppsala har haft samordningsansvar inom förvaltningen och har under senhösten genomfört kontinuitetshantering som pilot, med utgångspunkt i tidigare RSA och arbete med krigsorganisation samt för att testa kommunens mallar och underlag. Erfarenheterna från pilotarbetet tas vidare i övriga avdelningar under 2026.

Under året har förvaltningen uppmärksammat MSB:s beredskapsvecka (vecka 39) både internt och gentemot allmänheten. Bibliotek Uppsala genomförde program och aktiviteter kopplat till årets tema "Du är en del av totalförsvaret", bland annat föreläsningar om beredskap vid elbortfall och mental beredskap, bokcirkel och minnescafé samt aktiviteter i samverkan med Röda Korset. Informationsmaterial om beredskap har även tillhandahållits på samtliga bibliotek. Arbetet har även inneburit intern kompetenshöjning, bland annat genom insatser kopplade till krigsplacering,

erbjudande om HLR-utbildning och deltagande i Svensk biblioteksförnings nätverk för bibliotekens roll i totalförsvaret. Praktiska och analoga övningar kopplat till krisberedskap och krisledning planeras att genomföras under 2026.

Som del i att stärka motståndskraften i samhället har Bibliotek Uppsala även påbörjat arbetet med en ätbar trädgård på Stadsbibliotekets innergård med stöd från Innovationslabbet, med syfte att synliggöra hållbar odling och på ett tillgängligt sätt även kunna knyta an till beredskapsfrågor. Förvaltningen har dessutom deltagit i kommunens säkerhetsskyddsanalys med fokus på säkerhetshot och skyddsvärden. Inför 2026 förbereds även ett förstärkt arbete kopplat till demokratifrämjande åtgärder och stärkt digital kompetens som en del av samhällets motståndskraft.

Parallellt har Fritid Uppsala stärkt sitt trygghets- och säkerhetsarbete. En ny verksamhetsutvecklare med inriktning på säkerhet, trygghet och inkludering har introducerats och har påbörjat kartläggning av behov, pågående insatser och utvecklingsområden. I november genomfördes en gemensam utbildningsinsats i pågående dödligt våld (PDV) för hela avdelningen, med uppföljning i APT, och under slutet av 2025/början av 2026 genomförs utbildningar om hot och våld i respektive enhet. Under hösten har även en ny process för krisledning tagits fram med tydligare krisnivåer, roller och struktur för krisorganisation, med planerat beslut under våren 2026.

Införandet av larmsystemet CoSafe har försenats med anledning av avtals- och upphandlingsfrågor, men som förberedelse har mobiltelefoner köpts in till samtliga medarbetare med planerad utrullning i början av 2026. Arbetet med trygghetssystemet Embrace har fortsatt med fokus på att stärka och likrikta rapporteringen, där samtliga områden nu har utsedda rapportörer och arbetet fortsätter under 2026.

Åtgärder till uppdrag 46

Åtgärd	Status
Utveckla avdelningarnas kontinuitetshantering	Påbörjad
Öka medvetenheten om verksamheternas roll i det civila försvaret genom kompetensutvecklingsinsatser	Påbörjad
Genomföra praktiska och analoga övningar utifrån krisberedskap och krisledning	Påbörjad
Utveckla aktiviteter för att bidra till att stärka samhällets motståndskraft	Påbörjad

KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut

Status
Färdig

Uppdraget bedöms vara omhändertaget och färdigställt inom ramen för nämndens arbete med krisberedskap.

Arbetet har samordnats inom förvaltningen och bedrivits i linje med Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027. Förberedelser för såväl praktiska som analoga övningar har genomförts, och genomförande av analoga övningar planeras till 2026.

Avdelningarnas ledningsgrupper har under året stärkt sin förmåga till krisledning genom erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling och översyn av styrdokument. I de fall där krisledning aktiverats har uppföljning skett i syfte att identifiera förbättringsområden.

Det fortsatta arbetet med övningar, analog förmåga och robusthet hanteras inom nämndens uppdrag Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft, där frågan nu ingår som en integrerad del av ordinarie arbete.

KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Status
Påbörjad

Bedömningen är att uppdraget kommer färdigställas senast 2026.

Förvaltningen har under året fortsatt bidra till att stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans på kort sikt genom insatser kopplade till beredskap och informationssäkerhet. Inom ramen för arbetet har förvaltningen planerat och genomfört aktiviteter i samband med MSB:s beredskapsvecka (vecka 39), med syfte att öka medvetenheten om samhällets motståndskraft och verksamheternas roll i totalförsvaret utifrån årets tema ”Du är en del av Sveriges totalförsvaret”.

Dataskydds- och informationssäkerhetsfrågor har fortsatt prioriterats som en del av arbetet med att säkra kritiska funktioner. Insatser har bland annat genomförts genom utbildningar via Lärportalen och genom arbete i det förvaltningsgemensamma dataskyddsnätverket. Arbetet bedöms bidra till den samlade inriktningen att stärka robusthet och beredskap på kort sikt.

KF-BESLUT: att alla nämnder som arbetar med föreningsbidrag får i uppdrag att genomföra en genomlysning av dessa i syfte att skärpa kraven på demokrati och följa upp dessa för att bättre upptäcka eventuella antisemitiska och rasistiska uttryck och värderingar

Status
Färdig

Uppdraget bedöms vara genomfört inom kulturnämndens ansvarsområde.

Arbetet har under året genomförts i syfte att skärpa kraven kopplade till demokrati och stärka uppföljningen för att bättre kunna upptäcka och hantera eventuella

antisemitiska och rasistiska uttryck och värderingar hos bidragsmottagare. Genomlysningen har omhändertagits i det pågående utvecklingsarbetet av styrande dokument och bidragsprocesser, inklusive arbete med policy för samverkan med civilsamhället, riktlinjer för bidrag samt rutiner kopplade till godkänd aktör. Arbetet bedöms vara klart vid årsskiftet och utgör därefter en del av ordinarie styrning och uppföljning av bidragsgivningen.

Kulturnämnden
Rapport

Datum:
2026-01-23

Diarienummer:
KTN-2025-00126

Handläggare:
Rafael Myncke, Malin Bengtsson

Version/DokumentID:

Kulturnämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

I årsbokslutet ska nämnden redovisa en analys över utvecklingen inom det egna ansvarsområdet som underlag till kommunens årsredovisning. Analysen ska baseras på nämndens bedömningar av följsamheten till Mål och budget och övriga styrdokument, analys av det ekonomiska utfallet och analyser utifrån nämndens övriga uppföljning.

Viktiga händelser under året

Under 2025 präglades kulturnämndens verksamhet av ett fortsatt starkt fokus på barn och ungas fria tid, säkerhet och trygghet i öppna verksamheter samt stärkta strukturer för kulturens roll i samhällsutvecklingen. Året innebar en fördjupning av tidigare utvecklingsspår och ett tydligare organisatoriskt och strategiskt genomslag.

Uppsala stärkte sin kulturella infrastruktur genom öppningen av Uppsala slottshistoriska, som lockade över 30 000 besökare, samt genom investeringar i en tillgänglig entré till Uppsala konstmuseum och ett nytt konstmagasin. Dessa satsningar förbättrade både kulturarvsförvaltningen och tillgängligheten för invånare och besökare i Uppsala kommun.

Kulturlyftet etablerades som en samlande ram för kulturdriven utveckling, med fokus på förvaltningsövergripande arbetssätt för samverkan, kompetensuppbyggnad och utvecklingsprojekt kopplade till kultur, hållbarhet och stadsutveckling. Fokus låg också på internationalisering, kapacitetsstöd för extern finansiering och fortsatt deltagande i relevanta europeiska nätverk. Arbetet skapade gemensamma ingångar för dialog med civilsamhälle, kulturaktörer, akademi och andra delar av kommunkoncernen.

För att stärka samnyttjande och resurseffektivitet togs viktiga steg i lokalutvecklingen. Tryckeriet (Filmstadens tidigare lokaler på Västra Ågatan) utvecklades vidare som en gemensam mötesplats med inriktning mot bland annat Ungdomens Hus i nya permanenta lokaler, träffpunkt för äldre och kulturskola. Brantingstorg drevs vidare som ett samnyttjandeprojekt, där planeringen under året fokuserade på att samla flera verksamheter – såsom kulturskola, bibliotek, fritidsverksamhet och daglig verksamhet – i gemensamma lokaler i ett nytt kultur- och mötesnav i norra Uppsala. Parallellt togs ett utkast fram till ett funktionsprogram för fritidslokaler med fokus på samnyttjande,

som underlag för beslut i kulturnämnden i början av 2026 och för att skapa mer långsiktiga och likvärdiga principer för fritidsverksamhetens lokaler. Arbetet omfattade också en fördjupad analys och vidareutveckling av kulturhusen (bl.a. Gottsunda, Sävja och Stenhagen) för att tydliggöra deras roller och skapa mer resurseffektiva arbetssätt, inklusive översyn av Stenhagens kulturhus.

En omfattande målgruppsanalys har genomförts med över 300 enkäter och 13 fokusgrupper. Analysen har gett en fördjupad förståelse för barns och ungas behov och kommer att bli ett centralt underlag för att utveckla fritidsverksamheten framåt för att nå fler barn och unga, med särskilt fokus på underrepresenterade grupper. Fritidsverksamheten har beviljats nya medel från Europeiska socialfonden 2026–2028 för att implementera den framtagna Uppsalamodellen för allaktivitetshus. Detta är ett viktigt steg mot en långsiktig struktur för likvärdig och kompensatorisk fritidsverksamhet.

Säkerhet, trygghet och social hållbarhet var fortsatt högt prioriterade frågor. Social oro och ökade krav på närvaro, relationsskapande och tydliga arbetssätt påverkade särskilt bibliotek, fritidsverksamheter och andra öppna mötesplatser. Under året vidtogs flera organisatoriska och metodmässiga åtgärder för att stärka tryggheten för både besökare och medarbetare, bland annat genom utvecklade samverkansformer, riktade trygghetsinsatser och förstärkt stöd till chefer och personal. Som del av trygghets- och arbetsmiljöarbetet genomfördes utbildnings- och beredskapsinsatser kopplade till pågående dödligt våld (PDV), för att stärka verksamheternas förmåga att hantera allvarliga händelser. Dessutom har en ny krisledningsprocess tagits fram inom fritidsverksamheten med tydliga nivåer, roller och rutiner, som beslutas våren 2026.

Under året genomfördes också flera viktiga steg inom digitalisering och administrativ utveckling i syfte att minska administration och stärka kvaliteten i förvaltningens stöd till verksamheter och externa aktörer. Ett nytt digitalt bidragssystem infördes, vilket förenklade ansöknings- och handlägningsprocesser samt skapade bättre förutsättningar för likabehandling, uppföljning och transparens. Parallellt utvecklades arbetssätt för digitalt stöd och analys, inklusive utforskande användning av AI-baserade verktyg som stöd i administrativa processer. Sammantaget bidrog insatserna till mer effektiva arbetssätt och ökade möjligheter att frigöra tid för kärnverksamhet.

Under året förstärktes även arbetet med krisberedskap och civilt försvar. Förvaltningen planerade och genomförde insatser kopplade till MSB:s beredskapsvecka samt stärkte arbetet med informationssäkerhet och kontinuitet, inklusive ett pilotprojekt för att kunna upprätthålla verksamhet vid störningar och vid behov arbeta mer analogt.

Måluppfyllelse under året

Kulturnämndens samlade bedömning var att verksamheten under 2025 i hög grad bidrog till att uppfylla kommunfullmäktiges fokusmål, särskilt avseende trygghet, jämlika livsvillkor och tillgång till meningsfull fritid och kultur i hela kommunen. Arbetet bedrevs i enlighet med nämndens grunduppdrag och långsiktiga kulturpolitiska inriktning.

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Tabell 1. Kulturnämnden, kommunbidrag och årets resultat, belopp i miljoner kronor

	Kommunbidrag		
	2025	Årets resultat 2025	Årets resultat 2024
Politisk verksamhet	2	0	0
Fritid och kultur	478	3	11
Öppen fritidsverksamhet	54	2	-7
Nämnden totalt	534	5	4

	KF-budget 2025	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Investeringar	27	19	28

Avrundningsdifferenser kan förekomma

Kulturnämndens resultat för 2025 var ett överskott om 5 miljoner kronor. Överskottet finns inom verksamhetsområdena fritid och öppen fritidsverksamhet.

Utfallet för personalkostnader var lägre än budgeterat, bland annat till följd av vakanta tjänster och utmaningar vid rekrytering. Satsningen Kulturlyftet ändrade inriktning efter budgetarbetet, vilket medförde att tjänster upphandlades i stället för att en projektorganisation byggdes upp genom nyanställningar som ursprungligen planerades.

Utfallet för intäkter var högre än budgeterat, främst till följd av tillkommande bidrag och ökad försäljning. De ökade intäkterna möjliggjorde bland annat riktade insatser inom fritidsverksamheterna i egen regi, med fokus på att stärka tryggheten vid enheterna, främja långsiktig kompetensförsörjning och nå fler barn och unga som inte har en meningsfull fritid.

Årets lokalkostnader var lägre än budgeterat, vilket främst berodde på att tillträdet till en lokal blev senarelagt.

Av investeringsbudgeten om 27 miljoner kronor togs 19 miljoner kronor i anspråk. Outnyttjade investeringsmedel förklaras bland annat av att enheten för offentlig konst införde uppdaterade rutiner med hänsyn till gällande redovisningsregler. Förändringen innebar att en mindre andel av arbetstiden belastade investeringsbudgeten och att en större andel i stället fördes till driftbudgeten.

Ytterligare orsaker till outnyttjade investeringsmedel var återhållsamhet i genomförandet av flera projekt samt senarelagda lokalprojekt.

Måluppfyllelse

Nedan redovisas exempel på leveranser under 2025 som bedömdes bidra till kommunfullmäktiges fyra fokusmål.

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

- Biblioteksverksamheten har fortsatt implementera bibliotekskategorier, vilket har stärkt likvärdig planering och prioritering av resurser.
- Fritidsverksamheten har vidareutvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete genom stärkt uppföljning, datadriven verksamhetsutveckling och förberedelser inför upphandling av ett nytt kvalitetssystem.

- Strategin för professionsutveckling för fritidsledare konkretiserades genom att starta en uppdragsutbildning i samarbete med Skarpnäcks folkhögskola, med syfte att stärka fritidsledarnas yrkesroll, ledarskap och gemensamma yrkesspråk.
- Barnrättsperspektivet har samtidigt integrerats tydligare via utbildningsmoduler, dialogforum och användning av barnkonsekvensanalyser i utvecklings- och etableringsprocesser. Arbetet med lärmiljöer har förstärkts inom fritidsverksamheterna genom kompetensutveckling, workshops och införande av stödmaterial som bildstöd och ämnespåsar.
- Stöd- och samordningsfunktionerna inom kansliet har förstärkts, bland annat inom digitalisering/dataskydd och lokalförsörjning, vilket har minskat sårbarhet och frigjort kapacitet i kärnverksamheterna.
- Strukturer för dialog och samverkan med det fria kulturlivet och civilsamhället har utvecklats, inklusive förberedelser för mötesplatser och former som stärker delaktighet och transparens.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

- Uppsala konstmuseum och Reginateatern har utvecklats som publika kulturinstitutioner, med förbättrad tillgänglighet och mer stabila verksamhetsformer.
- Kulturnatten har utvecklats som en stor publikhändelse, med brett kulturutbud och många arrangörer.
- Kulturlyftet har etablerats och utvecklats som en gemensam ram för kulturdriven stadsutveckling och samverkan, inklusive internationalisering och kapacitetsstöd för extern finansiering.
- En handlingsplan kopplad till kommunens kulturpolitiska program har tagits fram, vilket tydliggjort prioriteringar och stärkt förutsättningarna för samordnad utveckling inom nämndens ansvarsområde.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

- Biotopia har vidareutvecklats som kunskaps- och mötesplatser för natur, miljö och hållbarhet, med ökad räckvidd genom samverkan och utvecklade verksamhetsformer.
- Hållbarhets- och beredskapsperspektiv har integrerats i biblioteksverksamhetens utveckling av mötesplatser, bland annat genom etablering av Humlegården med koppling till hållbar odling och kunskapsspridning.
- Arbetet med att minska resor inom verksamheterna har stärkts genom utvecklade arbetsplatsträffar i hybridform och genomförande av kulturskolans undervisning i eller i närheten av deltagarnas skolor.
- Förvaltningen har deltagit i internationellt samarbete och kunskapsutbyte, särskilt inom hållbar kultur och klimatomställning inom ramen för Kulturlyftet (bl.a. Lille Call to Action).

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

- Uppsala Summer Zone har genomförts som en trygg och inkluderande mötesplats, bemannad med fritidsledare och feriearbetande ungdomar under sommaren.
- Som ett led i arbetet med säkerhet och trygghet har arbetet inom kraftsamling mot kriminalitet vidareutvecklats, med stärkta lotsningsmodeller och riktade insatser för barn och unga i behov av stöd. Ung Pop-Up har lanserats som en trygg och inkluderande mötesplats för ungdomar på Mimmi Ekholms plats.

- ESF-projektet (Europeiska socialfonden) har färdigställt Uppsalamodellen för allaktivitetshus och påbörjat implementeringen, samtidigt som Gottsunda har breddat sitt aktivitetsutbud med bland annat boxning och dialogforum för barn och unga.
- Biblioteksverksamheten har fortsatt utveckla sina läsfrämjande och relationsskapande insatser (t.ex. Bokstart, biblioteksguider och läsfrämjande insatser för barn och unga).
- Kulturskolan har fortsatt bredda tillgängligheten genom El Sistema och andra avgiftsfria/öppna former.
- Uppsala slottshistoriska har öppnat som en ny permanent kulturinstitution, med program- och pedagogisk verksamhet för allmänhet och skola.
- Kultur i skolans basutbud har införts och vidareutvecklats, vilket ökat likvärdigheten, nått ut till fler unika elever i grundskolan och minskat administrationen för skolor och kulturaktörer.
- Ett nytt pedagogiskt pris har inrättats för att lyfta och stärka kulturskolepedagogers arbete, som en del av kommunens arbete för kompetensförsörjning och ett hållbart arbetsliv.

De viktigaste avvikelserna under 2025 handlade om att social oro och otrygghet i vissa områden ökade kraven på bemanning, närvaro och stöd till medarbetare i öppna verksamheter. Detta påverkade i perioder möjligheten att utveckla verksamhetsinnehåll i önskad takt. En annan central utmaning var kompetensförsörjning och robust bemanning, vilket ökade sårbarheten i vissa verksamheter och periodvis påverkade kontinuiteten. Åtgärder som vidtogs under året var bland annat förstärkt trygghetsarbete och samverkan, utveckling av mer strukturerade arbetssätt (t.ex. systematiskt kvalitetsarbete), samt förstärkning av lednings- och stödfunktioner för att minska personberoende och skapa bättre förutsättningar för långsiktig utveckling.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Biblioteksverksamheten uppvisade stabila eller ökande besöks- och utlåningstal, både fysiskt och digitalt, och stod sig väl i jämförelse med andra större kommuner. Utvecklingen indikerade att bibliotekens roll som lågtröskelverksamhet och trygg mötesplats fortsatt var central, samtidigt som kraven på anpassning till sociala utmaningar ökade.

Kulturskolans verksamhet fortsatte att växa över tid, både vad gäller antal deltagare och publik verksamhet, med låg kostnad per kommuninvånare jämfört med fem kommuner inom R12. Samtidigt kvarstod utmaningar kopplade till tillgänglighet, lokaler och administrativa resurser, vilket på sikt kan påverka möjligheten att möta efterfrågan.

Fritidsverksamheten visade en varierande utveckling mellan olika verksamhetsformer. Fritidsklubbarna hade en tydligt positiv trend, med fler besökstillfällen och fler inskrivna sedan 2023, men stod samtidigt inför kapacitetsutmaningar vid hög belastning. Fritidsgårdarna uppvisade däremot en nedgång i besök de senaste två åren, vilket förklarades av ett skifte mot mer riktade aktiviteter, trygghetsutmaningar vid vissa enheter samt bemanningsbrist som påverkat öppettider och kontinuitet. Samtidigt ökade kraven på kompetens och erfarenhet i kvällsarbete, vilket gjorde

verksamheten mer sårbar vid frånvaro. Allaktivitetshusen utvecklades starkt i flera delar av kommunen, där utökade öppettider och ett bredare utbud bidrog till ökad närvaro och i flera fall också starkt flickdeltagande. Även centrala mötesplatser som Allis och Grand uppvisade stabil efterfrågan, samtidigt som utmaningar kvarstod kopplade till att nå underrepresenterade grupper och skapa mer jämn könsfördelning. Sammantaget visade utvecklingen att olika verksamhetsformer kräver differentierade arbetssätt och organisatoriska förutsättningar för att nå önskad effekt. Under året baserades arbetet i ökad grad på målgruppsanalys. Genom analyser av deltagande, närvaro och behov – särskilt kopplat till barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden – fick verksamheterna ett bättre underlag för att anpassa insatser, prioritera resurser och utveckla mer träffsäkra arbetssätt.

Inom området konst och kulturarv noterades under året en tydlig publik tillväxt och stabilisering av flera verksamheter. Biotopia ökade antalet fysiska besökare markant jämfört med föregående år, samtidigt som Reginateatern efter tidigare omställningar uppvisade en mer balanserad verksamhet med ökad beläggningsgrad. Etableringen av Uppsala slottshistoriska innebar både ett utökat kulturutbud och nya långsiktiga åtaganden, vilket sammantaget stärker bilden av kulturinstitutionerna som centrala samhällsresurser.

Kansliets utveckling var i hög grad inriktad på att stärka förvaltningens samlade kapacitet. Förändringar i uppdrag, arbetssätt och stödstrukturer bedöms ha lagt grunden för ökad samordning, minskad sårbarhet och bättre förutsättningar för strategisk utveckling framåt. Förvaltningens internationella samarbeten och nätverk användes under året främst som stöd för kompetensutveckling, metodutbyte och kapacitetsbyggande, med syfte att stärka kvalitet och långsiktig utvecklingsförmåga i kommunens kultur- och fritidsverksamheter.

Uppföljning av privata utförare och verksamhet i egen regi

Entreprenör som driver gästspelsscenen Parksnäcken har rapporterat sommarens verksamhet och resultat enligt avtal. Parksnäcken hade under året ca 36 000 besökare vilket är en ökning jämfört med 2024. Totalt genomfördes 55 konserter samt fyra program riktade mot barn och unga varav två var avgiftsfria för besökarna.

Framtida utmaningar

Inför kommande år står kulturnämnden inför flera strategiska utmaningar som påverkar förmågan att skapa värde för invånare i hela kommunen.

Kompetensförsörjning är fortsatt en av de mest centrala frågorna där konkurrens om arbetskraft, behov av specialiserad kompetens och krav på stabil bemanning behöver mötas med långsiktiga insatser inom arbetsmiljö, ledarskap, introduktionsprogram och kollegialt lärande. Skillnader i arbetssätt mellan enheter gör förändringsledning och kulturutveckling till viktiga fokusområden.

Trygghet och arbetsmiljö i öppna verksamheter fortsätter vara avgörande. Ökad social oro innebär högre krav på närvaro, relationsskapande och struktur, samtidigt som

barns och ungas psykiska hälsa, upplevelse av trygghet och behov av digitalt stöd blir allt viktigare delar av uppdraget. Ökade förväntningar på kultur- och fritidsverksamheter som samhällsstödjande arenor ställer dessutom krav på tydlighet i uppdraget, samverkan och tillräckliga resurser.

Likvärdighet och inkludering utgör en växande utmaning, särskilt i arbetet med att nå underrepresenterade grupper, såsom flickor, HBTQI+ ungdomar och barn med funktionsnedsättning. Barnrättsperspektivet behöver dessutom integreras mer systematiskt genom stärkt delaktighet och inflytande för barn och unga.

Lokalförsörjning och samnyttjande är ytterligare strategiska utmaningar. En växande stad, nya bostadsområden, etableringar och minskad barntillväxt kräver datadrivna analyser av lokalisering och resurseffektiva, flexibla lösningar i nära samordning med andra kommunala verksamheter. Samverkan och planering för att stärka elevers tillgång till bemannade skolbibliotek och läsfrämjande insatser i samverkan med utbildningsverksamheter har inletts.

För flera av förvaltningens kulturinstitutioner, särskilt inom konst och kulturarv, innebär små och slimmade organisationer en ökad sårbarhet. Verksamheterna är i hög grad beroende av nyckelkompetenser, samtidigt som de ekonomiska förutsättningarna under flera år varit ansträngda. Detta påverkar möjligheten att långsiktigt upprätthålla kvalitet, utveckling och innovationsförmåga. Därutöver utgör skolans möjligheter att ta del av kulturutbudet en fortsatt strukturell utmaning, där förändrade förutsättningar för resor med kollektivtrafik påverkar tillgängligheten till museer, Naturskolan och Kultur i skolans verksamheter.

Slutligen innebär Kulturlyftet både en möjlighet och en utmaning. Att gå från projekt och initiativ till långsiktigt integrerade arbetssätt kräver tydlig styrning, prioritering och uthållighet, men bedöms samtidigt vara avgörande för kulturens fortsatta roll i ett hållbart, tryggt och jämlikt Uppsala.

Kulturnämnden
Rapport

Handläggare:
Sara Bengtsson

Datum:
2026-01-18

Diarienummer:

Version 1

Bibliotek Uppsalas sammanställda analys

Viktiga händelser under året

Bibliotek Uppsala upprättade 2024 en modell för olika bibliotekskategorier för kommunens folkbibliotek. Kategorierna utgår från övergripande uppdrag, identifierade behov och tillgängliga resurser. Modellen underlättar planering och effektivt resursnyttjande inom verksamheten. Implementering påbörjades under 2024 och genomfördes på alla bibliotek under 2025.

Bibliotek Uppsala har under åren 2024-2026 medel från Kulturrådet för Bokstart, som är ett läs- och språkprojekt för små barn. Bokstart är en nationell satsning som vänder sig till föräldrar och vuxna i små barns närhet, med syfte att tidigt stimulera språkutveckling. I Uppsala riktas satsningen till utsatta områden och har under 2025 pågått i Gränby och Stenhagen, via samarbeten med bl. a öppna förskolor, hallbibliotek på förskolor, allaktivitetshus, MVC och BVC. Bokstart har i samarbete med BVC utvecklat en metod för hembesök med information hos familjer med särskilda behov.

Omfattande läsfrämjande verksamhet inom Bibliotek Uppsala riktad till barn och unga har genomförts. Exempel på läsfrämjande insatser är uppsökande verksamhet med bibliotekscyklar, i kombination med åtskilliga läsfrämjande aktiviteter som erbjudits under barns och ungas fria tid både på biblioteken och på andra platser där barn och unga finns. Det tidigare projektet med Biblioteksguider har nu implementerats i ordinarie verksamhet. Biblioteksguiderna arbetar uppsökande mot unga med fokus på att nå nya användare, relationsskapande och skapa ökat intresse för bibliotekens aktiviteter samt för läsning hos unga.

Under året fick Bibliotek Uppsala medel från Kulturrådet inom projektet Unga läser, och som en ny metod har unga Läsvisare i åldern 14-18 år anställs för att föreslå och genomföra läsfrämjande metoder för unga. Projektet har genomförts i två omgångar samarbete mellan bibliotek och kulturhus i Gottsunda och Sävja och fortsätter under året. Projektet har visat goda resultat och kommer därför att presenteras nationellt under konferens Folk och kultur i februari 2026.

Arbetet med Bibliotek Uppsalas sociala medier fortsätter resultera i ett stort besöksflöde. Klippet ”Plocka böcker” (med ny text till melodifestivalenvinnaren ”Bada bastu”) nådde 414 000 visningar på Instagram. Ett klipp med en påminnelse om att inte glömma sitt bokmärke i låneböcker nådde nära 200 000 visningar. Det aktiva och medvetna arbetet med sociala medier bidrar till att sprida information om bibliotekets verksamhet på ett lättamt sätt som når ut till både användare och icke-användare.

Bibliotek Uppsala tilldelades en innovationscheck under året, och arbetet med att skapa en omvandlad innergård, Humlegården, på Stadsbiblioteket påbörjades i samverkan med fastighetsägaren. Projektering och planering har skett under året och invigning planeras under 2026. Humlegården blir en trivsamt utomhusmiljö som kan användas av besökare och för aktiviteter. Trädgården, som har fokus på ätbara växter, syftar till att synliggöra vad som är möjligt att göra kopplat till hållbar odling i stadsmiljö. Tanken är att detta även ska kunna vara ett sätt att på ett lättamt och inspirerande sätt även lyfta frågor om beredskap, och hur var och en kan bidra till att stärka samhällets motståndskraft, både genom odling och genom social sammanhållning och gemenskap. Ett arbete med att levandegöra innergården ytterligare planeras för 2026 med medel från Kulturliftet.

Måluppfyllelse under året

Under året har Bibliotek Uppsala haft ett särskilt fokus på det läsfrämjande uppdraget i Biblioteksplan 2025-2029. En prioritering i arbetet har varit att testa nya metoder, i linje med Uppsala kommuns värdegrund att välkomna nyskapande. Exempel på detta har varit möjligheten för barn att på egen hand att läsa högt för Storvretabibliotekets robotkatt i en trivsamt och avskild läsmiljö, vilket fallit mycket väl ut och blivit extremt populärt. Barn har i och med detta på ett inspirerande sätt givits möjlighet att stärka sin läsförmåga utifrån egna förutsättningar, och många av barnen har återkommit flera gånger för att få läsa högt för robotkatten.

I samarbete med Gamla Uppsala Buss har biblioteksverksamheten gjort ett antal besök i GUB:s personalrum för att berätta om bibliotekets tjänster och inspirera till läsning. Det fanns då möjlighet att skaffa lånekort och låna böcker på plats. Besöken initierades av GUB som en språkfrämjande insats och via samarbetet nådde biblioteket målgrupper som är underrepresenterade i lånestatistiken. Bibliotek Uppsalas innovativa läsfrämjande arbete och verksamhet för unga fortsätter väcka nationellt och nordiskt intresse. Bibliotek Uppsala har bjudits in att föreläsa digitalt för bibliotek i Finland om sin ungverksamhet.

Under året startades Nyhetskafé på lätt språk i samarbete med Studieförbundet i Stadsbibliotekets kafé på önskemål av en målgrupp inom LSS. Nyhetskaféet, där man läser den lättlästa nyhetstidningen ”8 sidor” tillsammans, har givit möjligheter till samtal om både aktuella händelser och om egna reflektioner kring detta hos deltagarna. Det har på samma gång varit en deltagar- och målgruppsstyrd, demokratifrämjande och läsfrämjande aktivitet.

Bibliotek Uppsala erbjuder inom grunduppdrag löpande biblioteksverksamhet och tjänster för målgrupp äldre, inklusive Boken kommer-verksamhet samt kulturprogram inom Kultur i vård och omsorg. Inom Kultur i vård och omsorg har även kulturaktiviteter, samverkan och programaktiviteter specifikt för målgrupperna vuxna med intellektuell funktionsnedsättning/autism inom LSS och vuxna inom socialpsykiatri genomförts för att bidra till en meningsfull fritid. Nära dialog har förts med fokusgrupper för att utveckla verksamhet som svarar mot önskemål och behov. För äldre har kulturupplevelser i samverkan med dagverksamheter för målgruppen äldre med tidig demens genomförts som del av hälsofrämjande arbete. Fokus har varit på att uppleva, minnas och samtala om kultur och natur tillsammans.

Kulturhusen är fortsatt viktiga mötesplats för områdets invånare med ett brett utbud av kulturaktiviteter och arrangemang som främjar gemenskap och delaktighet och bidrar till en tryggare stadsdel. Kulturhuset i Sävja har i samverkan t ex erbjudit kulturprogram för målgruppen äldre, inklusive uppskattade musikluncher. På Gottsunda kulturhus fortsätter Kvinnoarenan att samla många besökare och kopplar bl. a ihop läslust med integration i det svenska samhället.

Bibliotek Uppsala har haft nära samverkan med kommunens EST-team genom rapportering under året. Stadsbiblioteket har nära samarbete med Stödteamet inom socialtjänsten och med Mikaelsgården kring personer som lever i hemlöshet. Under året har Stadsbiblioteket även haft ett läsfrämjandeprojekt med metoden Shared Reading för besökare på Mikaelsgården. I och med detta skedde även ett viktigt relationsskapande och förebyggande arbete mellan biblioteksverksamheten och de besökare på Mikaelsgården som också tillbringar mycket tid på biblioteken.

Ett antal programaktiviteter har genomförts i samverkan under året på både bibliotek och kulturhus. Aktiviteter med fokus på hållbarhet utifrån mode och återbruk genomförts på Stadsbiblioteket i samverkan med Konsument Uppsala, Klimataktion samt Naturskyddsföreningen. För att främja jämlika livsvillkor har Bibliotek Uppsala genomfört ett antal aktiviteter i samverkan under året. Exempel på detta är mattestuga för unga, läxhjälp för vuxna, sittgympa för 65+, språkträffar och gratis juridisk rådgivning. Ett fördjupat samarbete via referensgrupper finns även med föreningar som representerar nationella minoriteter.

Bibliotek Uppsala har haft både nationella och internationella kontakter med andra biblioteksverksamheter. Avdelningen har varit värdar för studiebesök från bibliotek i Litauen och från Irland, har medverkat vid studiebesök från Sydkorea och Japan, samt har representation i ett biblioteksnätverk inom Eurocities.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Antalet besök på bibliotek, både fysiska och digitala, samt antalet lån av medier har ökat jämfört med föregående år. I nuläget finns endast nationellt jämförbara nyckeltal för verksamhetsåret 2024. Bibliotek Uppsala jämför sig främst med kommunerna inom resultatnätverket R9.

Utvecklingen av besök och lån av medier

Statistik över budgeterade årsarbetare 2020-2025 visar att Bibliotek Uppsala har ökat verksamhetens resultat trots oförändrat antal medarbetare. Utöver att ha genomfört grunduppdraget under perioden har verksamheten utvecklats bl. a genom nya framgångsrika insatser med koppling till prioriterade målgrupper och test av nya arbetsmetoder utifrån samma resursnivå som tidigare sett till antal årsarbetare.

Stadsbiblioteket hade drygt en halv miljon (605 084) fysiska besök under året. Gränbystadens bibliotek har fortsatt höga besöks- och lånesiffror, och framför allt lånesiffrorna sticker ut i positiv bemärkelse. Många beställer medier till Gränbystaden, och lånar i samband med att man utför andra ärenden i gallerian. Rosendalsbiblioteket har haft en stark utveckling under året och är ett välbesökt och uppskattat meröppet bibliotek med goda lånesiffror. Sävjabiblioteket har haft en stark ökning av antalet besök sedan Sävja kulturhus blev aktivitetsöppet.

Antalet fysiska besök ligger stabilt på över en miljon besök per år och har ökat ytterligare sedan 2024. Även antalet webbesök ökar, utan att de fysiska besöken minskar.

Utlåningssiffran för Bibliotek Uppsala 2025 är fortsatt hög, trots att antalet e-mediellån var lägre än normalt på grund av en större uppgradering hos leverantören som påverkade lånen under flera månader. Den exakta siffran finns tillgänglig först i slutet av januari då talbokslånen hos MTM rapporterats, men kommer att landa på ca 1 800 000 lån för 2025.

Totalt antal besök Uppsala över år

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Fysiska besök	1 171 191	1 156 412	1 163 813	1 095 496	659 373	890 053
Webbesök	1 111 373	1 099 172	882 691	-	665 729	781 535
SUMMA	2 282 564	2 255 584	2 046 504	1 095 496	1 325 102	1 671 588

Antal fysiska besök per 1000 invånare

Jämfört med andra kommuner ligger Uppsala högre sett till antalet fysiska besök/antal invånare i lokalerna. Summan är märkbart högre i Uppsala i jämförelse med R9.

	2024	2023	2022	2021	2020
Fysiska besök antal/invånare R9 (snitt)	3,9	4,0	4,1	2,8	3,8
Fysiska besök antal/invånare Uppsala	4,7	4,7	4,5	2,6	3,9

Aktiva låntagare

Jämfört med andra kommuner ligger Uppsala även högt sett till aktiva låntagare, det vill säga personer som använt sitt lånekort minst en gång under året. Uppsala ligger fortfarande betydligt högre än genomsnittet i R9.

	2024	2023	2022	2021	2020
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, andel % av befolkningen R9	19,7	18,8	18,5	16,7	20,2
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, andel % av befolkningen Uppsala	24	24,7	24,5	23,7	26,9

Läsfrämjande till barn och unga

Uppsala kommun satsar medvetet på verksamhet riktad till barn och unga. Prioriteringarna och det målmedvetna läsfrämjande arbetet återspeglas i lånesiffrorna nedan där Uppsala ligger betydligt över R9-nätverket.

Det finns både lokala och nationella skillnader i läsvanor mellan könen, och flickor lånar mer än pojkar. Bibliotek Uppsala har därför fortsatt arbetet med att utjämna skillnaderna mellan könen genom att göra en rad olika insatser för att stärka pojkars läsning och öka pojkars lån. Pojkars lån (i åldern 7-18 år) har procentuellt sett ökat inom Bibliotek Uppsala under 2025.

Antal lån barn/ungdom

	2024	2023	2022	2022	2020
Antal barnbokslån, antal/barn 0-17 år R9-nätverket	12,3	11,9	10,7	9,0	10,4
Antal barnbokslån, antal/barn 0-17 år Uppsala	18,6	17,9	14,8	14,2	16,7

Lånestatistiken visar även att Uppsala ligger högre än R9 sett till antal lån/invånare totalt sett. Inom R9 är siffran 4,2 lån/invånare för 2024, och för Uppsala är motsvarande siffra 6,2 lån/invånare.

Framtida utmaningar

Social oro, påverkan av psykisk ohälsa, missbruksproblematik, utsatthet i samhället och dess påverkan på både bibliotek och kulturhus som öppna verksamheter är en fortsatt utmaning. Bibliotek Uppsala har gott stöd av de samarbeten som finns inom Uppsala kommun när det gäller att hantera dessa utmaningar, men ser att de är återkommande. Bibliotek Uppsala har även samverkan med externa organisationer som arbetar med särskilt utsatta målgrupper som besöker biblioteken. När incidenter inträffar sker de under öppettid med besökare i alla åldrar i lokalerna. Varje enskild situation hanteras av bibliotekets medarbetare med så lite påverkan som möjligt för övriga biblioteksbesökare, vilket är en utmaning i sig och kräver särskild kompetens. Det innebär dock risk för psykosocial påverkan hos medarbetare och kan på sikt även innebära en ekonomisk konsekvens utifrån behov ökade kostnader för säkerhetsåtgärder.

Kulturhusens verksamhet är sårbar eftersom verksamheten bygger på en verksamhetsledare/person per kulturhus. Det finns stora behov av, och förväntan på, samverkan i stadsdelen med många aktörer och nätverk samtidigt som inplanerad programverksamhet och lokalbokningar måste hanteras.

På sikt finns det risk för att kostnaden för lån av e-medier kan öka i och med att nya betalmodeller för bibliotek införs på den nischade marknad som erbjuder tjänsten. Ny tillgänglighetslagstiftning som träder i kraft 2027 kan innebära att folkbiblioteken får en ökad kostnad för e-medier, en kostnad som idag delvis bärs av Myndigheten för tillgängliga medier (MTM).

De ekonomiska resurser som är avsatta för att driva kommunens folkbiblioteksverksamhet riskerar att urholkas för att kompensera för ny lagstiftning inom skolans område om inte grundskolor i Uppsala kommun satsar erforderliga resurser på sina egna skolbibliotek. Utbildningsförvaltningen har valt att avsluta den mångåriga överenskommelsen om kompletterande biblioteksservice till kommunens grundskolor från och med 1 juni 2026. Om praktisk implementering av den nya lagen om skolbibliotek dröjer och skolor som saknar egna bibliotek fortsättningsvis vänder sig till folkbibliotek, parallellt med en minskad intäkt från UBN, skulle folkbibliotekets resurser tas i anspråk av verksamhet som enligt lag ligger under annan huvudmans ansvar.

Denna utmaning kring resurser gäller även när offentliga verksamheter eller privata företag drar ner på tillgänglighet och utskriftsmöjligheter och användare i stället vänder sig till biblioteksverksamheten för hjälp.

Biblioteken har svårt att rekrytera och behålla medarbetare med den kompetens och erfarenhet som verksamheten är i behov av. Lönenivå och arbetsvillkor i förhållande till andra arbetsgivare i Uppsala och i regionen är svårmatchade. Även inom olika förvaltningar skiljer sig löneläget, då UBN har ett högre löneläge för skolbibliotekarier än KTN. I takt med att infrastrukturen utvecklas de kommande åren riskerar verksamheten även en ökad konkurrens om arbetskraft med närliggande kommuner och regioner.

Årsanalys 2025 för Fritid Uppsala

Viktiga händelser under året

Öppna mötesplatser och nya koncept

Uppsala Summer Zone vid Studenternas genomfördes med ca 90 000 besök. Fritid Uppsala bemannade platsen med fritidsledare och feriearbetande ungdomar för ökad trygghet och delaktighet.

Ung Pop Up lanserades på Mimmi Ekholms plats (13–18 år) som en trygg och inkluderande mötesplats.

Strategiska utvecklingssteg

ESF-medel beviljade för att implementera en Uppsalamodell för allaktivitetshus 2026–2028, med kompensatorisk inriktning för likvärdig tillgång.

Målgruppsanalys genomförd (300 enkäter, 13 fokusgrupper, djupintervjuer) som grund för handlingsplan med fokus på socioekonomiska skillnader, jämställdhet och tillgänglighet.

Systematiskt kvalitetsarbete (SKA) etablerat: årshjul, områdes- och enhetsplaner, dialogformer och uppföljning.

Professionsutveckling: uppdragsutbildning i samarbete med Skarpnäcks folkhögskola för att stärka yrkesroll, ledarskap och gemensamt yrkesspråk.

Säkerhet och trygghet

PDV¹-utbildning genomförd för alla medarbetare; hot- och våldsutbildningar påbörjade; krisledningsprocess framtaget för beslut våren 2026. Beslut om rekrytering av två trygghetssamordnare.

¹ Pågående dödligt våld.

Organisation och ledning

Organisationsförändring initierad med rekrytering av två områdeschefer 2026 för stärkt närledarskap och genomslag i grunduppdraget.

Utveckling av lärmiljö och barnrätt

Barnrätt: ca 15 medarbetare utbildade till barnrättsstrateger (SKR); barnkonsekvensanalys genomförd kopplat till fritidsklubbar.

Lärmiljö: inkluderande anpassningar, bildstöd och material; integrerat i uppdragsutbildning.

Lokalförsörjning och samnyttjande

Utkast till funktionsprogram för fritidslokaler framtaget; arbete med datadrivna lokalbeslut och kommunövergripande principer för samnyttjande, med sikte på beslut i kulturnämnden i början av 2026.

Måluppfyllelse under året

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Prognosen per augusti visar ett överskott om 3,4 mkr. Intäktssidan stärktes av statsbidrag för psykisk hälsa samt ökade taxor och avgifter. Samtidigt kvarstår rekryteringsutmaningar och behov av robust grundbemanning, särskilt vid allaktivitetshusen och kvällsverksamhet. Nya regler för dygns- och veckovila har påverkat schemaläggning och krävt ökad flexibilitet.

Genomförda åtgärder för ekonomi i balans:

- HR-stöd och kompetensinventering för snabbare och träffsäkrare rekrytering.
- Trygghetssatsning: PDV, hot och våld, samt nödvändig utrustning.
- Lärmiljöinsatser för tryggare, mer tillgängliga miljöer.
- Marknadsföring och målgruppsanpassad kommunikation för ökat deltagande.
- Fortsatt satsning på uppdragsutbildning samt stöd i ledarskapsutveckling.

Samlad bedömning: Ekonomin är stabil med identifierade risker kopplade till kompetensförsörjning och bemanning. Åtgärder är vidtagna och följs upp löpande.

Fokusmål, uppdrag och satsningar i Mål och budget

Fritid Uppsala har under året arbetat aktivt med de kommunfullmäktigeuppdrag i mål och budget 2025–2027 som har tilldelats verksamheten:

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

- Förberett upphandling av kvalitetssystem (juridik och säkerhetsprövning klara).

- Förbättrad ekonomisk styrning: utbildning i analys och uppdaterad budgetmodell.
- Effektiviserad administration (administratör rekryterad, rolltydliggörande).

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

- ESF-aktiviteter: CV-workshops, intervjuträning, inspirationsinsatser 14–17 år.
- Deltagit i rekryteringsarenor för att visa yrkesvägar inom kultur och fritid.
- Pilotprojekt tillsammans med Ung Företagsamhet (UF) i syfte att stärka barns entreprenöriella förmågor och delaktighet.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

- Klimatplaner initierade i alla enheter; gemensam mall för kartläggning.
- Riskbedömning av lokaler kopplat till extremväder; lokalförsörjningsplan framtagen för riskmiljöer (t.ex. källarutrymmen).

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

- Genomfört PDV och påbörjat hot- och våldsutbildningar.
- Breddat Kraftsamlingen mot kriminalitet; beslut om två trygghetssamordnare.
- Ung Pop Up lanserat; Summer Zone genomförd.
- Målgruppsanalys genomförd som grund för fortsatt styrning.

Kärnverksamheten

Besökares röster

Brukarenkäter visar mycket höga betyg inom trygghet, delaktighet och allas lika värde (låg svarsfrekvens gör resultaten indikativa). Synpunkter/klagomål har hanterats enligt rutin; 2026 införs DF Respons för enhetlig och rättssäker ärendehantering samt bättre uppföljning.

Personal och arbetsmiljö

Arbetet med personal och arbetsmiljö har under 2025 präglats av ett tydligt fokus på hållbarhet, närvarande ledarskap och stärkt organisatorisk stabilitet. Medarbetarundersökningen visar fortsatt goda resultat inom styrning, men lyfter samtidigt behov av ökad chefslig närvaro, tydligare återkoppling och förbättrad arbetssituation. Motivation är stabil, medan arbetssituationen försämrats något. Dessa resultat, tillsammans med utvecklingen av sjukfrånvaron, understryker behovet av fortsatt långsiktigt och förebyggande arbetsmiljöarbete.

Sjukfrånvaron minskade totalt till 8,6 % (i nivå med 2023) efter en topp 2024. Minskningen drivs av en lägre långtidsfrånvaro, vilket indikerar att insatser kring rehabilitering och återgång fungerar väl. Samtidigt ökade korttidsfrånvaron, särskilt under perioder med hög belastning, vilket kräver fortsatta förebyggande insatser. Trenden skiljer sig från grundskolan, som haft motsatt utveckling — där korttidsfrånvaron minskat med ca 21 % 2023–2025, medan Fritid Uppsalas ökat med 17 %. Detta förstärker behovet av att arbeta vidare med arbetsmiljö, bemanningsstrategier och ledarskapets närvaro.

För att möta behoven har avdelningen arbetat systematiskt med spelregler, friskfaktorer och teamutveckling. Bemanningsarbetet har förstärkts genom områdesvikarier och studentmedarbetare för att skapa flexibilitet, och beslutet att rekrytera två områdeschefer syftar till att stärka det nära ledarskapet. Den genomförda lönesatsningen har förbättrat löneläget och underlättat rekrytering, även om lönekriterier framåt behöver tydliggöras för att säkerställa koppling till ansvar och prestation.

Lokalförsörjning

Inom lokalförsörjningen har Fritid Uppsala tagit ett tydligt steg mot en mer långsiktig och datadriven styrning. Med stöd av förvaltningens lokalförsörjningsresurs har avdelningen etablerat en gemensam struktur för dokumentation och uppföljning, vilket ger en samlad överblick över pågående och planerade lokalprojekt. Ett utkast till ett funktionsprogram för fritidslokaler har tagits fram och vidareutvecklats i dialog med fastighetsstaben för att skapa gemensamma principer för samnyttjande och kvalitet. Parallellt har arbetet med en långsiktig lokalförsörjningsstrategi fördjupats, med fokus på att säkerställa att verksamheten är lokaliserad där behoven är som störst. Genom att koppla lokalplanering till målgruppsanalys, socioekonomiska faktorer och verksamhetsprioriteringar lägger avdelningen grunden för en hållbar och ändamålsenlig lokalförsörjning framåt.

Utveckling av grunduppdraget över tid

Fritidsklubbssverksamhet

Besökstillfällen ökade ca 13 % sedan 2023; inskrivna +14 %.

Könsfördelning relativt jämn över tid.

Risk: kapacitetsbrist under toppdagar (lokaler/personal).

Fokus framåt: bibehålla kapacitet, stärka flickors deltagande, säkra inkluderande förhållningssätt

Fritidsgårdsverksamhet

Besökstillfällen minskade med 14 % 2023–2025.

Öppethållande: dagar och timmar minskade 2023–2024 men ökade 2025; genomsnittlig öppettid per dag –4,5 % 2023–2025.

Förklaringar:

- Skifte från ”generellt häng” till riktade fokuskvällar (högre innehållsvärde men färre spontana besök).
- Trygghetsutmaningar vid två enheter påverkade attraktiviteten.
- Sjukfrånvaro och vikariebrist gav stängda kvällar.
- Ökad komplexitet i samhället ställer högre krav på erfarenhet och kompetens i kvällsarbete; när rätt bemanning inte kan säkras minskar tillgängligheten i öppettider – vilket påverkar både besöksvolymen och kontinuitet.

Könsfördelning: pojkar 58 % → 63 %, flickor 39 % → 37 % (2023–2025). Enheter med ökat flickdeltagande beskriver mer varierade aktiviteter, ökad synlighet (skolor/sociala medier) och stabila team med separata tonårsplaneringar.

Fokus framåt: tydligare inriktning för fritidsgårdar, variation i program, trygghetsarbete och skolnärvaro för rekrytering.

Allaktivitetshusverksamhet

Gränby: stark positiv trend, +50 % besök 2023–2025 via utökade öppettider (inkl. lördag), större aktivitetsutbud och frukostservering. Flickors deltagande ökar.

Gottsunda: nedgång 2024 p.g.a. flytt till ny skola och etableringsperiod; återhämtning 2025 (fler öppettider). Flickor: 43 % → 56 % 2024–2025.

Tillgänglighet: öppettimmar +44 % (2023–2025), men lägre intensitet (besök per timme), vilket tyder på spridning av efterfrågan över fler timmar.

Fokus framåt: analysera tider/aktiviteter som ger störst effekt; balansera tillgänglighet och nyttjande.

Övrig verksamhet

Aktivitetshuset Allis och ungdomskulturhuset Grand

Allis: stabil efterfrågan, svagt ökande besök; fortsatt utmaning att öka flickors andel.

Grand: total besöksnivå nära stabil; jämn könsfördelning totalt; riktad verksamhet Café Colourful minskar i volym.

Fokus framåt: riktad rekrytering, program och tider som matchar underrepresenterade grupper.

ESF-projekt – En Uppsalamodell av allaktivitetshus i Gottsunda

Under året har Fritid Uppsala avslutat det första ESF-projektet och tagit viktiga steg i att utveckla en Uppsalamodell för allaktivitetshus, med målet att skapa en långsiktig och kompensatorisk struktur för att stärka barns och ungas tillgång till meningsfull fritid i socioekonomiskt utsatta områden. Arbetet har inneburit metodutveckling, framtagna indikatorer för meningsfull fritid, modeller för samverkan med externa aktörer samt struktur för planering och uppföljning av aktiviteter. Fritid Uppsala har även beviljats nya ESF-medel 2026–2028 för att implementera modellen brett inom organisationen. Detta innebär att erfarenheter och arbetssätt från projektet får ett tydligare genomslag i hela avdelningen.

Kraftsamling mot kriminalitet

Kraftsamlingen mot kriminalitet har fortsatt att utvecklas som en del av avdelningens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Under 2025 har fokus legat på att lotsa ungdomar i åldrarna 13–18 år i riskzon till meningsfulla fritidsaktiviteter, i nära samverkan med socialtjänst, skola och föreningsliv. Arbetet bygger både på individstöd och gruppbase insatser och har förstärkts genom utökad metodutveckling och framtagande av stödfunktioner för yrkesverksamma. I slutet av året beslutades det att Fritid Uppsala ska rekrytera två trygghetssamordnare 2026 för att ytterligare stärka

strukturen, öka koordineringen och skapa långsiktig hållbarhet i arbetet. Kraftsamlingen är en viktig del av avdelningens grunduppdrag och bidrar till jämlika uppväxtvillkor och förebyggande av negativ utveckling.

Återfika

Återfika har fortsatt utvecklas som en trygg och välbesökt mötesplats i Gottsunda, med över 14 000 besök under året. Verksamheten fungerar som en satellit till Gottsunda Allaktivitetshus och kompletterar områdesarbetet genom att erbjuda språkkafé, läxhjälp, föräldrastöd, hälsoinsatser, demokratiträffar och lågröskelaktiviteter för familjer. Återfika har även etablerat sig som en testbädd för entreprenörskap där boende ges möjlighet att prova försäljning och utveckla egna idéer. Samverkan med lokala aktörer och andra kommunala verksamheter är omfattande och uppskattad, och bidrar till ökad trygghet, minskad social isolering och stärkt delaktighet. Verksamheten har även återupptagit närvaro i Bäcklösa med läxhjälp och familjeaktiviteter efter personalomställningar tidigare under året.

Systematiskt kvalitetsarbete (SKA)

Etablerat årshjul, enhetsplaner, gemensamma mallar och dialogformer.

Avdelningen befinner sig på steg 1–2 i effektrappan (kunskap/förståelse); effekter för barn och unga är ännu inte fullt synliga.

Utmaning: variationer i kompetens och arbetssätt skapar pedagogisk segregation.

Nästa steg 2026: indikatorer och analysverktyg som kopplar kvalitativa mål till effekter, levande enhetsplaner, integrerad synpunktshantering, samt kollegialt lärande/kompetensfördelning.

Framtida utmaningar

Fritid Uppsala står inför ett fortsatt komplext förändringsarbete där flera utmaningar från 2024 kvarstår, samtidigt som nya behov har framträtt under 2025. Målet är att skapa framtidstro och ge barn och unga förutsättningar att växa genom likvärdiga, trygga och meningsfulla fritidsmiljöer för alla barn och unga.

Kvarstående utmaningar

Likvärdighet och inkludering

Att nå underrepresenterade grupper som flickor, HBTQI+ och barn med funktionsnedsättning är fortsatt en prioritet. Här är resultatet från den genomförda målgruppsanalysen ett viktigt verktyg för att hitta nya angreppssätt att nå dessa målgrupper med meningsfull verksamhet.

Barnens röster och rättigheter

Barnkonventionen ska genomsyra verksamheten, men arbetet är ännu inte fullt systematiserat. Forum och metoder för barns inflytande behöver utvecklas så att barn och unga blir aktiva medskapare i planering och genomförande.

Kompetensförsörjning

Utmaningen att rekrytera och behålla rätt kompetens kvarstår. Uppdragsutbildningen har stärkt yrkesrollen, men kompetensgap mellan enheter riskerar att skapa ojämlikhet. Mentorskap och introduktionsprogram behöver färdigställas.

Trygghet och psykisk hälsa

Insatser för att stärka barns och ungas upplevelser av Fritid Uppsalas verksamheter som en trygg och säker plats och främjande av psykisk hälsa är fortsatt centrala. Arbetet med trygghetssamordnare och PDV-utbildning är viktiga steg, men kräver långsiktig struktur och samverkan med andra aktörer.

Digitalisering

Medarbetare behöver rustas för att stödja ungdomars digitala närvaro på ett tryggt sätt och använda digitala verktyg för delaktighet och kvalitetsuppföljning.

Stadsutveckling och lokalfrågor

Uppsala växer, vilket medför behov av samnyttjande av lokaler och en anpassning av verksamheten till nya bostadsområden. Minskad barntillväxt kräver en översyn av resurser och lokalanvändning.

Nya och fördjupade utmaningar

Kulturförändring och samsyn

Skillnader i kultur och arbetssätt mellan enheter gör förändringsarbetet komplext. Det krävs tydlig förändringsledning för att bryta icke fungerande kulturer och skapa gemensamma rutiner och värderingar. Variationer i kompetens och arbetssätt skapar pedagogisk segregation som måste hanteras genom kompetensfördelning och kollegialt lärande.

Fritidsgårdsverksamhetens riktning

En tydlig inriktning behöver etableras med fler varierade aktiviteter, ökad trygghet och synlighet på skolor för att nå nya målgrupper. Detta är avgörande för att vända den negativa trend som påverkat besöksutvecklingen.

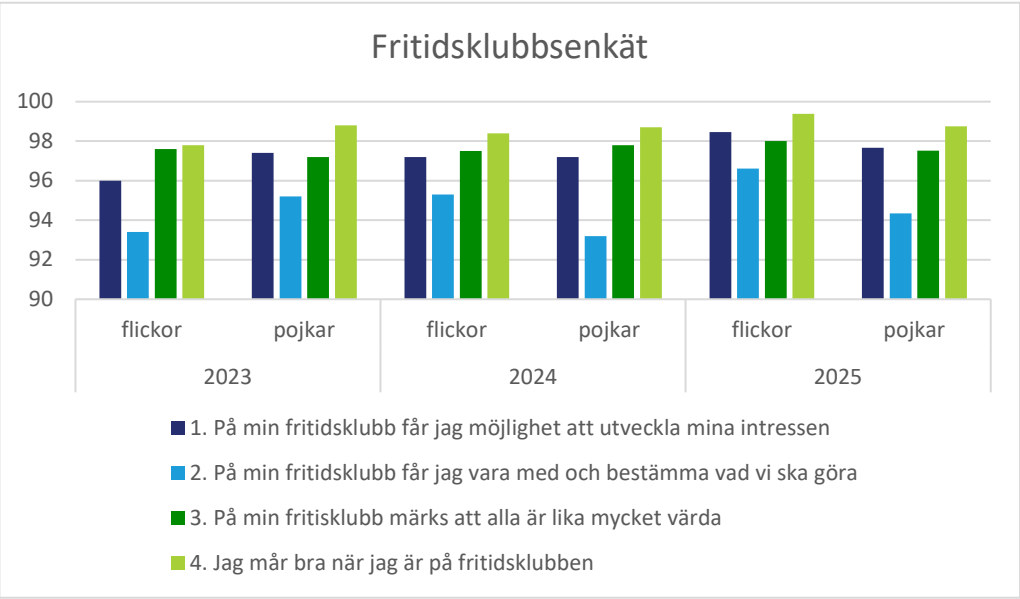
Samverkan med externa aktörer

Skillnader i möjligheter till samverkan mellan centrala och perifera enheter kvarstår. Ett gemensamt ramverk för samverkan med föreningsliv och civilsamhälle behöver utvecklas för att skapa likvärdighet.

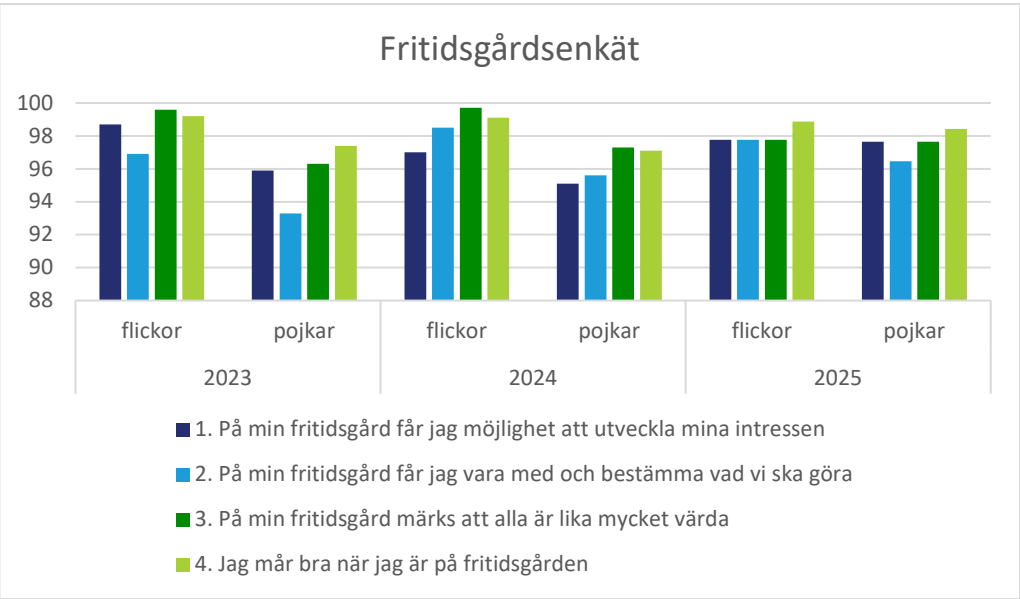
Ledarskapets närvaro

Medarbetarundersökningen visar behov av ett mer synligt och stödjande ledarskap. Chefer och pedagogiska utvecklare behöver arbeta nära verksamheten för att omsätta strategier i praktiken.

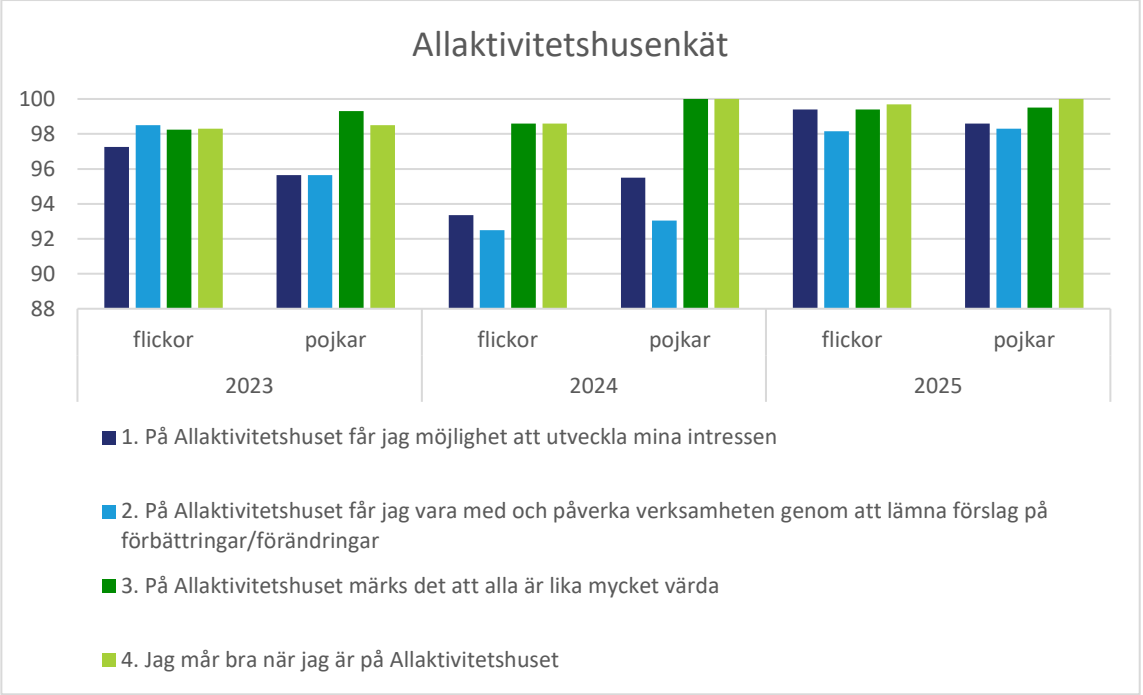
Bilaga 1. Statistik

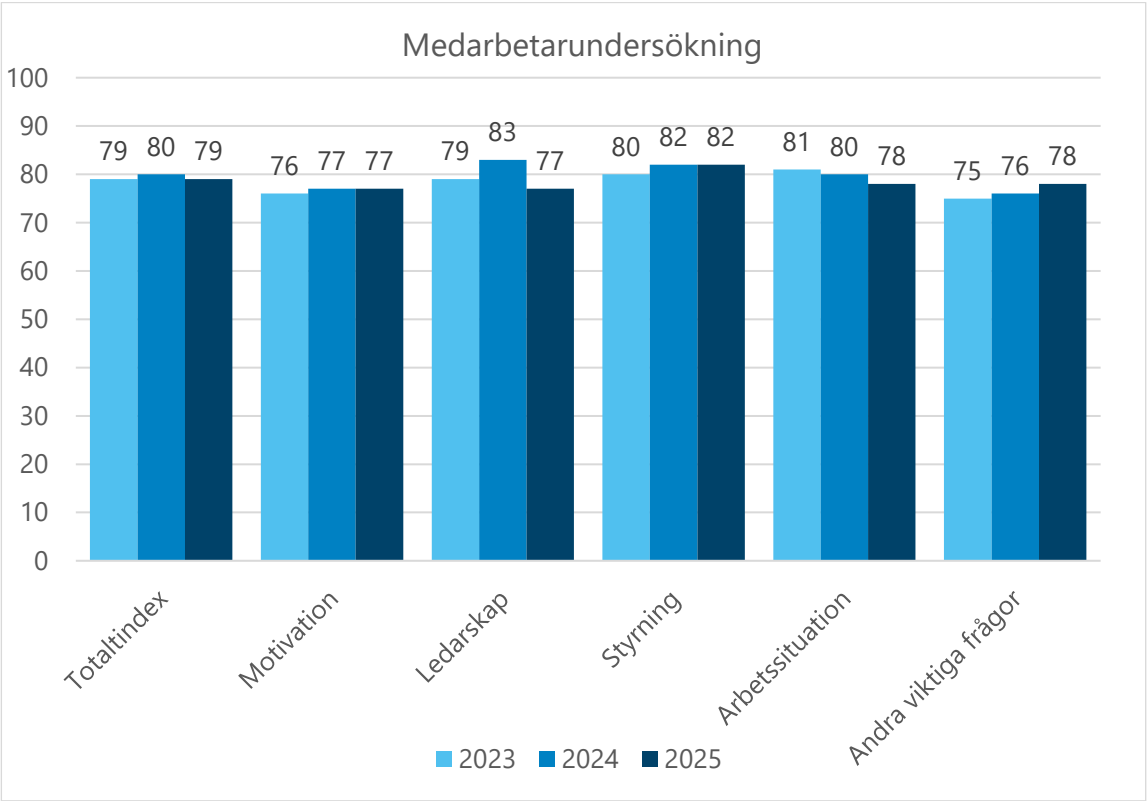
Tabell 1. Resultat av brukarenkäten för fritidsklubbsverksamheten.

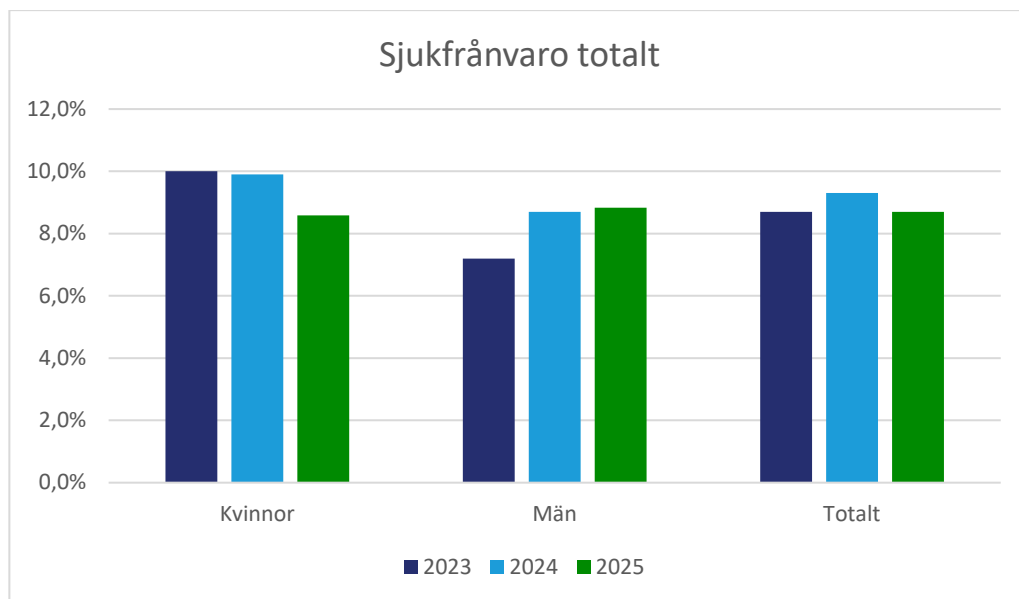
Tabell 2. Resultat av brukarenkäten för fritidsgårdsverksamheten.

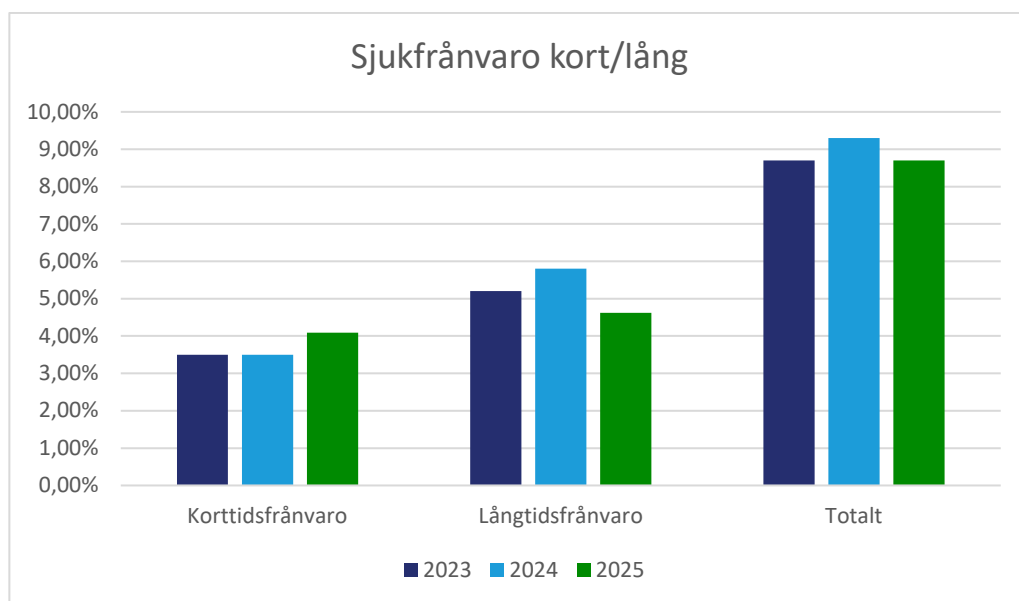
Tabell 3. Resultat av brukarenkäten för allaktivitetshusen.

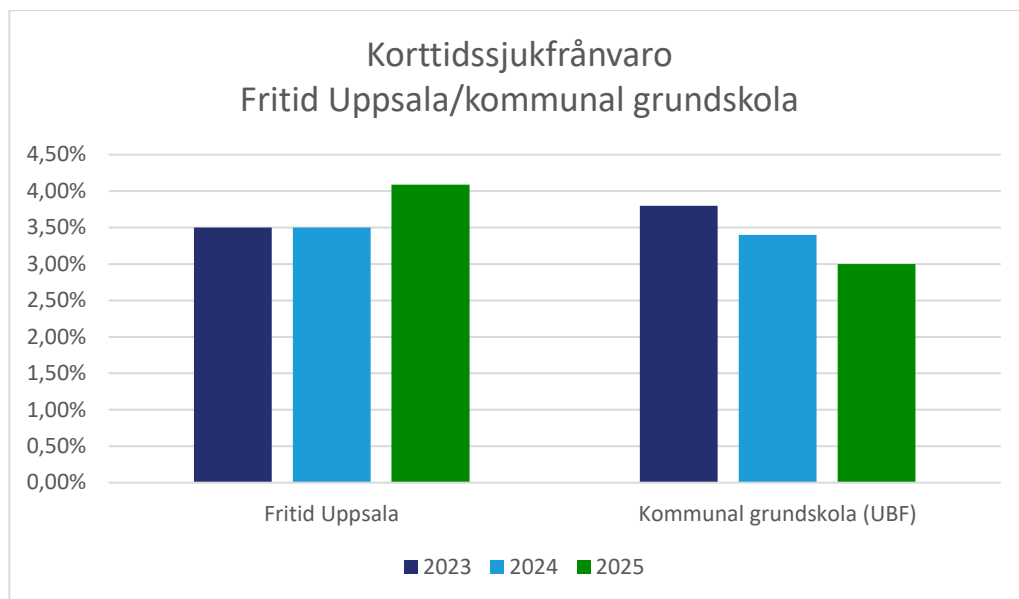
Tabell 4. Resultat av medarbetarundersökningen för Fritid Uppsala.

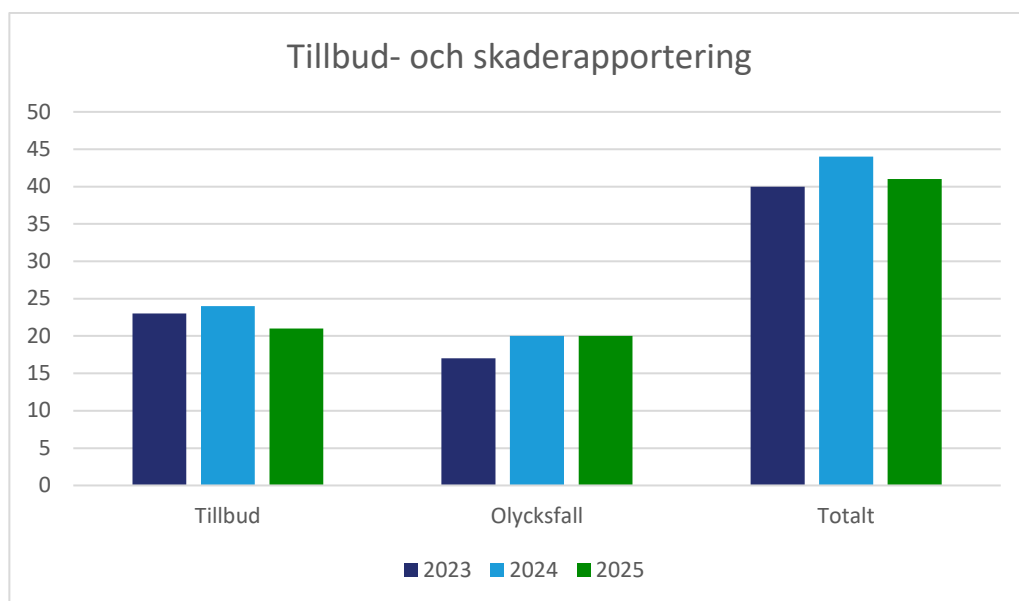
Tabell 5. Sjukfrånvaro totalt Fritid Uppsala (månadsanställda), könsuppdelat. Statistiken för 2025 är baserad på data uttagen i januari och kan innehålla viss osäkerhet på grund av eftersläpning i rapporteringen.

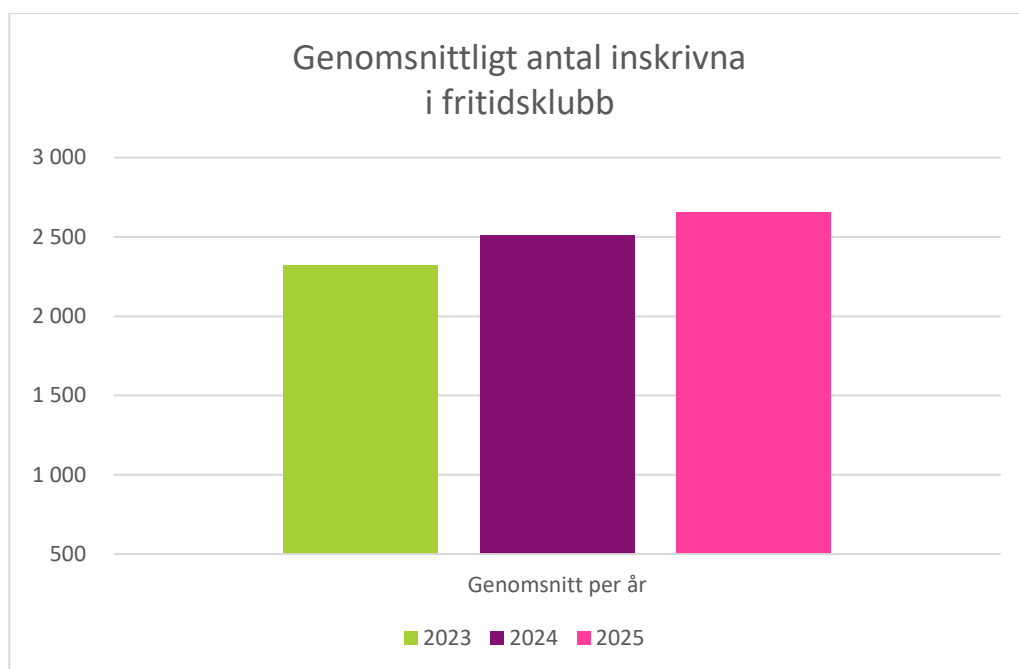
Tabell 6. Sjukfrånvaro Kort/lång Fritid Uppsala (månadsanställda). Statistiken för 2025 är baserad på data uttagen i januari och kan innehålla viss osäkerhet på grund av eftersläpning i rapporteringen.

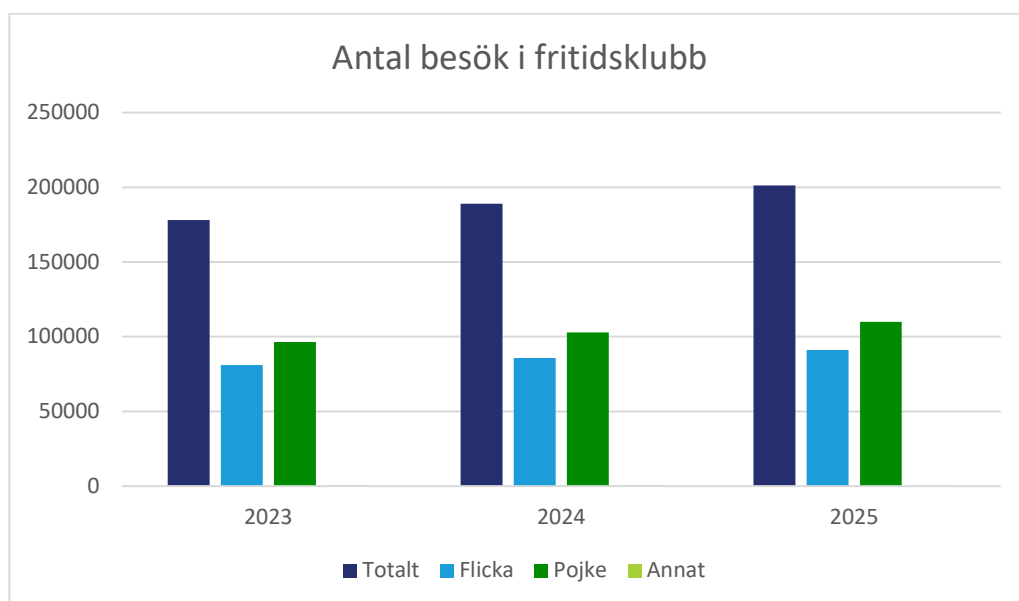
Tabell 7. Korttidssjukfrånvaro, jämförelse Fritid Uppsala och kommunala grundskolan. Statistiken för 2025 är baserad på data uttagen i januari och kan innehålla viss osäkerhet på grund av eftersläpning i rapporteringen.

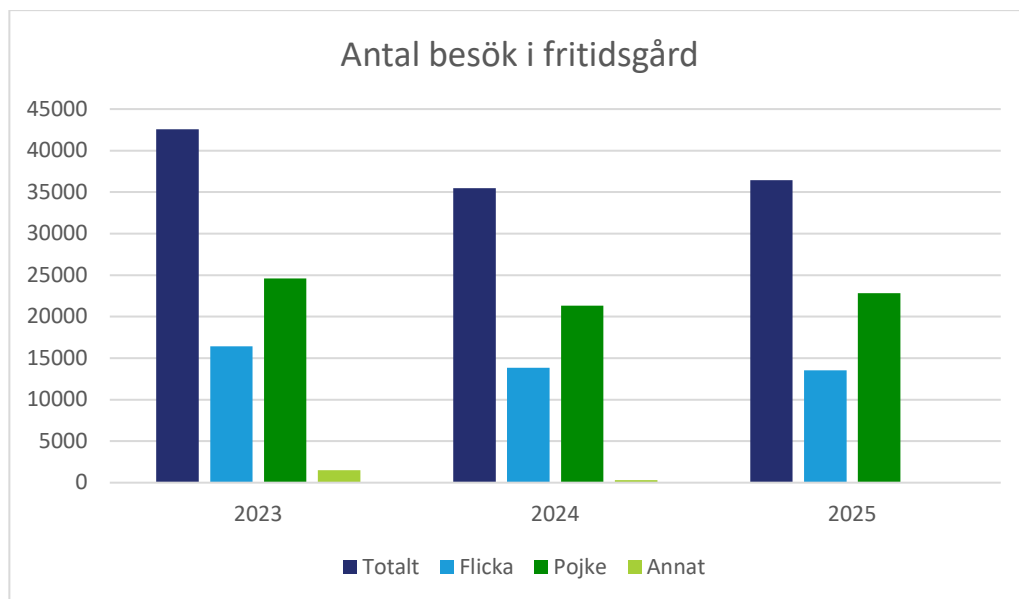
Tabell 8. Tillbud- och skaderapportering Fritid Uppsala.

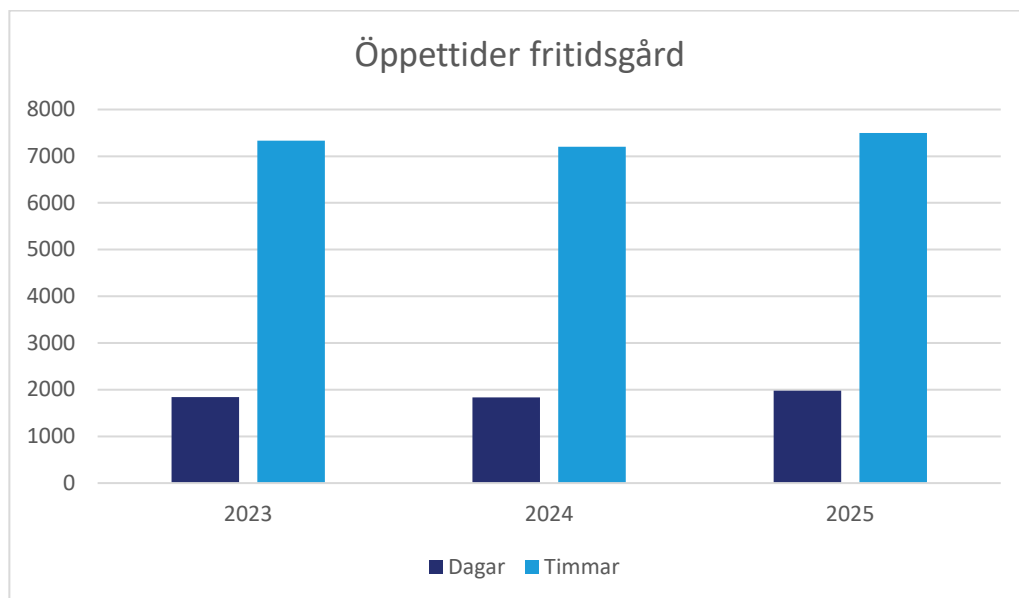
Tabell 9. Genomsnittligt antal inskrivna i fritidsklubb.

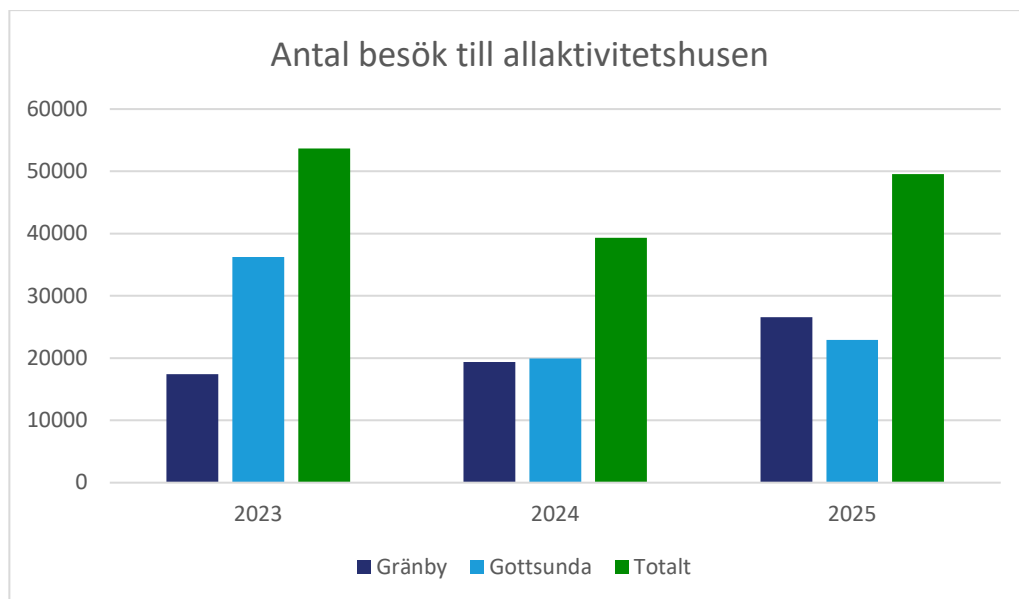
Tabell 10. Antal besök i fritidsklubsverksamheten.

Tabell 11. Antal besök i fritidsgårdsverksamheten.

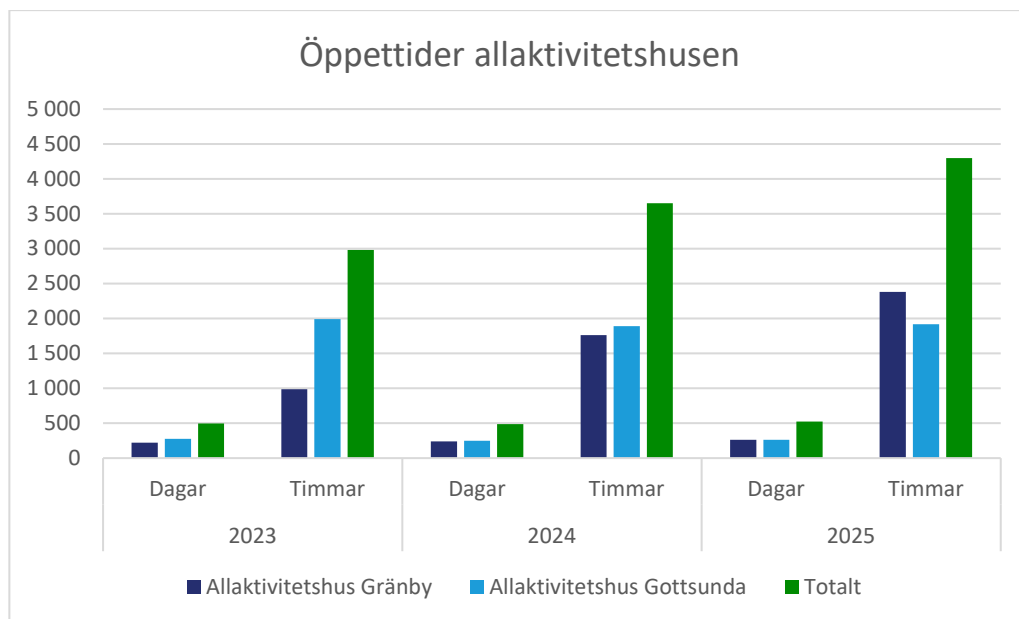
Tabell 12. Öppettider i fritidsgårdsverksamheten.

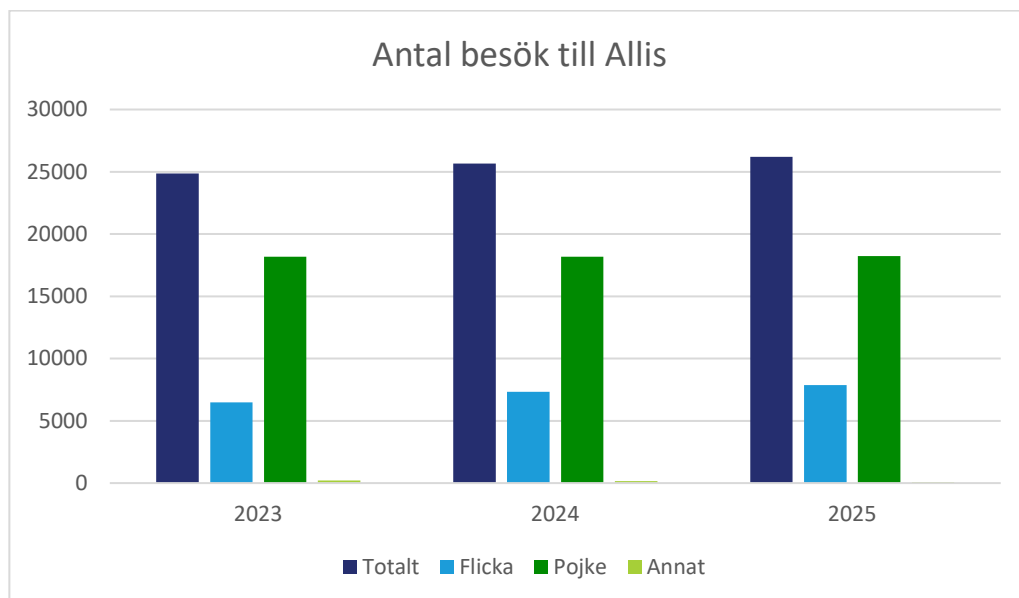
Tabell 13. Antal besök till allaktivitetshusen.

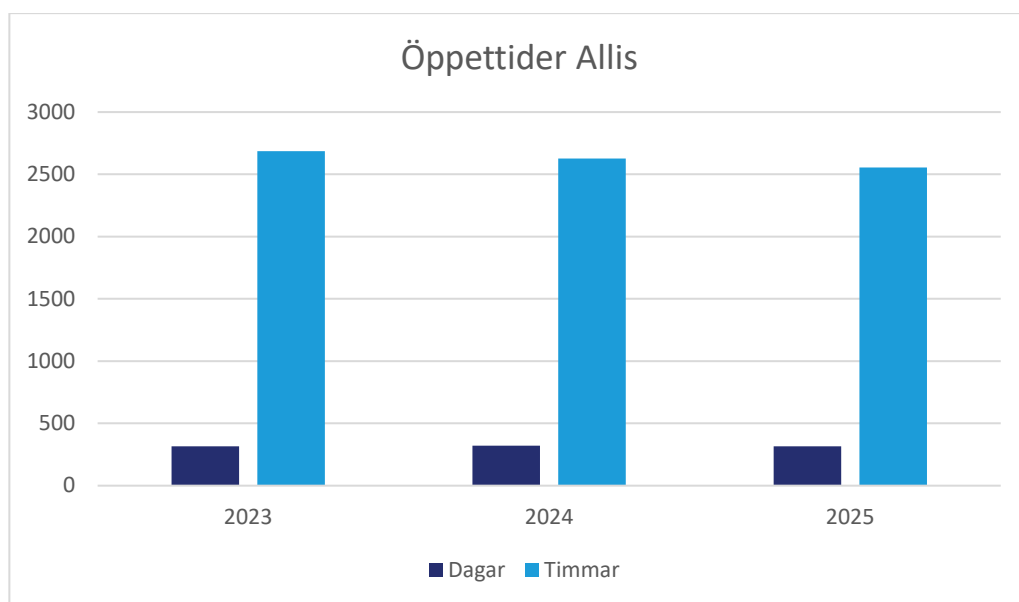
Tabell 14. Könsfördelning antal besök till allaktivitetshusen.

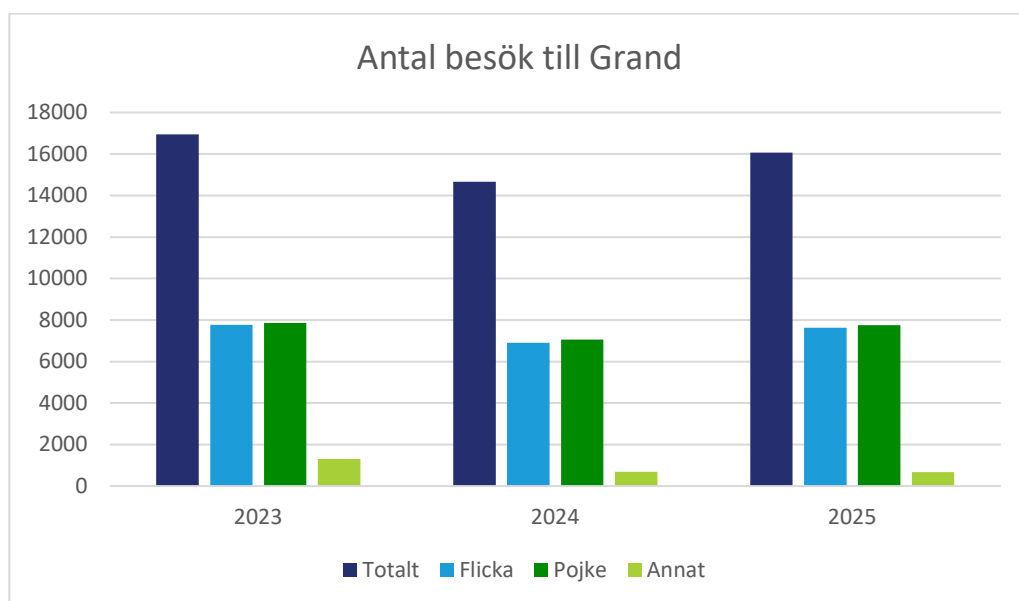
Tabell 15. Öppettider allaktivitetshusen.

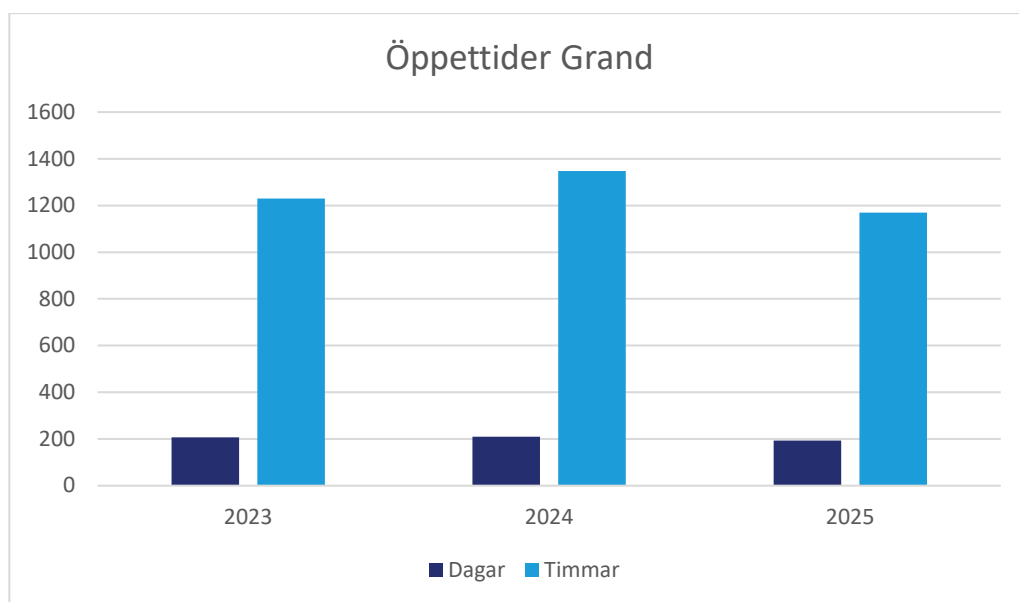
Tabell 16. Antal besök till aktivitetshuset Allis.

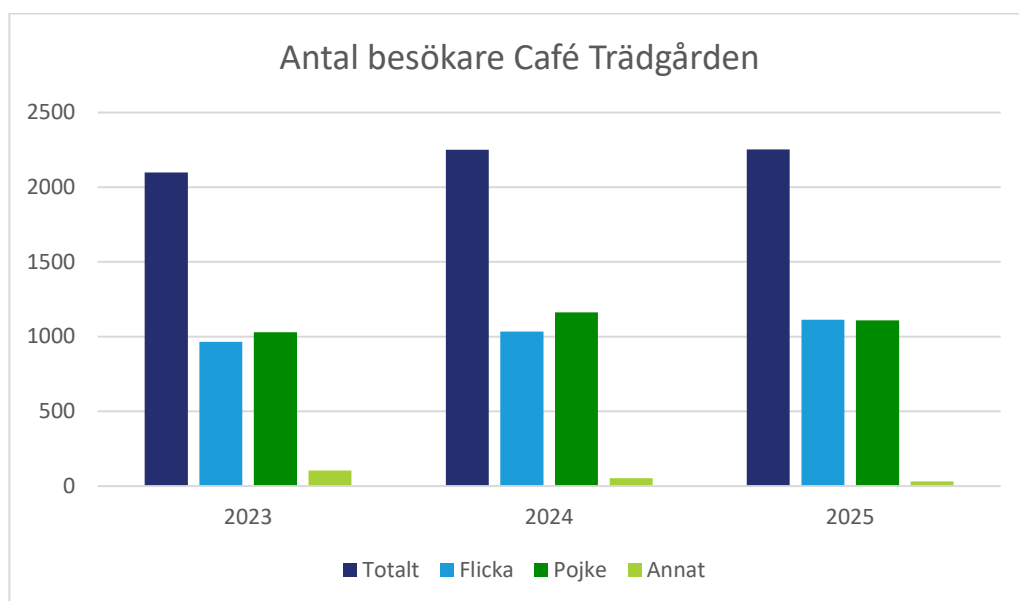
Tabell 17. Öppettider aktivitetshuset Allis.

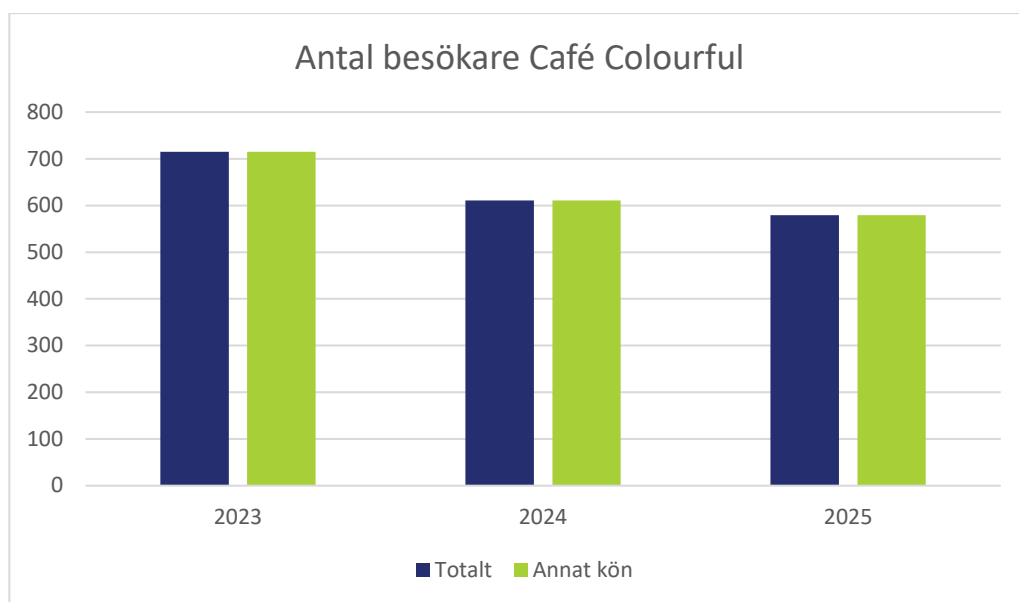
Tabell 18. Antal besök till ungdomskulturhuset Grand.

Tabell 19. Öppettider ungdomskulturhuset Grand.

Tabell 20. Antal besök till den riktade verksamheten Café Trädgården.

Tabell 21. Antal besök till den riktade verksamheten Café Colourful.

Kulturnämnden
Rapport

Datum:
2026-01-18

Diarienummer:

Handläggare:
Helena Westin

Version/DokumentID:

Konst och kulturarvs sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Avdelningen Konst och kulturarv där verksamheterna Uppsala konstmuseum och Uppsala slottshistoriska, den offentliga konsten, Reginateatern, Biotopia, Naturskolan samt Kultur i skolan återfinns bedriver en kostnadseffektiv verksamhet som sammanlagt under ett år når fler än Uppsalas invånare i antal besök. Avdelningen har också ansvar för kulturarvsfrågor genom beredning av ärenden, framför allt detaljplaneremisser, till kulturnämnden, samt samordningen av Kulturkvarteret Walmstedtska.

Viktiga händelser under året

Den 17 maj 2025 öppnade verksamheten i **Uppsala slottshistoriska** för allmänheten. Genom utställningen Slottsliv, visningar, programverksamhet för allmänheten och pedagogisk verksamhet för skolor tillgängliggörs Uppsala slotts och stadens historia ur både makro- och mikroperspektiv på ett målanpassat och attraktivt sätt. Utställningsarbetet har föregåtts av ett omfattande utvecklings- och researcharbete där ny kunskap om människor som verkat på slottet genom historien tagits fram. Museet har också producerat och visat två tillfälliga utställningar: "Minnen från slottet", där Uppsalabornas egna minnen från slottet samlats in, samt "Älskade, hatade city" som beskriver uppmärksammade rivningar i Uppsalas historia. Museet har utvecklats av den egna personalen, men också i starka samarbeten med andra parter, både lokala och nationella aktörer. Museet har under året tagit emot över 30 000 besökare och mötts av mycket positiv respons. Verksamheten har också haft en stark pedagogisk närvaro genom cirka 330 visningar, varav 45 riktade skolvisningar.

Uppsala konstmuseum har under året färdigställt en ny tillgänglighetsanpassad huvudentré och kan nu på ett mer värdigt sätt ta emot alla besökare till slottet.

Reginateatern har, efter omställning 2024, landat i en verksamhet där ekonomi, resurser och ambition i stort sett är i balans. Beläggningsgraden på de ca 120 program som genomförts har ökat till 70%.

Biotopia har under året sett en kraftig ökning av antalet fysiska besökare, från 56 025 år 2024 till 84 213 år 2025. Två bidragande orsaker är det framgångsrika samarbetet med DUAB i ljusfestivalen Allt ljus på Uppsala, då museet under tio dagar tog emot över 6 500 besökare, samt från augusti, etableringen av kaféverksamhet, som drivs av en upphandlad entreprenör.

Ett nytt magasin för kommunens konstsamlingar har etablerats och tagits i bruk. Genom det nya magasinet förbättras förutsättningarna för långsiktigt hållbar förvaltning och vård av samlingarna avsevärt.

Kultur i skolans basutbud har lett till en mer effektiv verksamhet, då både fler unika elever deltagit i olika kulturprogram och beläggningen på de program som erbjuds har ökat. Samtidigt har också den interna administrationen minskat. Inom Skapande skola har samarbetet med friskolorna utvecklats, och nästan alla friskolor omfattas nu av ansökningen till Kulturrådet.

Offentlig konst har tillsammans med **Uppsala konstmuseum** utvecklat samarbetet med den isländska vänorten Hafnarfjordur. Genom två konstutställningar Du är här (Uppsalas konst i Hafnarfjordur), och Från saga till samtid (Hafnarfjordurs konst i Uppsala), har besökare och invånare kunnat ta del av isländsk konst i Sverige och svensk konst på Island.

Måluppfyllelse under året

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Verksamheten inom offentlig konst har under året genom Ekonomistaben infört ett nytt sätt att redovisa kostnader för arbetad tid inom investeringsprojekt vid anläggning av nya konstverk. Detta har inneburit en skillnad i förhållande till nuvarande driftsbudget om ca två miljoner i underskott. Under året har arbete med att både hantera och förstå detta pågått. Mer långsiktiga åtgärder för att få en budget i balans genomförs under 2026.

Reginateatern visar för första gången på många år ett ekonomiskt resultat som kunnat förutses och följt upprättade prognoser. Ett intensivt arbete med utveckling av affärsmodellen innebär mindre risktagande för intäkter, och möjliggör en bättre ekonomisk förutsägbarhet.

Övriga verksamheter inom avdelningen ligger i stort sett i balans enligt budget.

Verksamheterna inom Konst och kulturarv har under de senaste åren fått utstå kraftiga reella ekonomiska neddragningar, beroende på krav på effektiviseringar (resultatförstärkande åtgärder), inflation och kostnadshöjningar inom många områden, samt avsaknad av generella satsningar inom avdelningens verksamheter.

Måluppfyllelse

Avdelningen Uppsala konst och kulturarv bedriver en mycket kostnadseffektiv verksamhet. Uppsala kommun. Invånare och besökare får mycket för pengarna från de operativa egenregiverksamheterna inom avdelningen, i jämförelse med större, till exempel nationella kultur- och museiinstitutioner, eller institutioner av liknande karaktär i andra städer.

De förändrade förutsättningarna för skolor att resa med UL till olika kulturprogram har slagit hårt mot många institutioner i Uppsala, såväl museer, teatrar och andra verksamheter. Konsekvensen av de förändrade förutsättningarna är att Uppsalas

institutioner erbjuder och har kapacitet för pedagogiska program för skolor, som skolorna inte har möjlighet att ta del av.

Genomförandet av basutbudet har inneburit minskad administration för skolorna, kulturaktörerna och förvaltningen. Verksamheten inom Kultur i skolan har utvecklats så att i stort sett alla elever i Uppsala ges möjlighet att ta del av kulturaktiviteter.

Kärnverksamheten

Reginateatern har under 2025 erbjudit publiken cirka 120 programpunkter med totalt omkring 19 000 besökare. Ungefär 3 800 personer har besökt teatern vid externa aktörers evenemang. Tillsammans med Kultur i Skolan har Reginateatern varit värd för nio skolföreställningar.

Under året firades Reginateaterns 20-årsjubileum med ett publikt evenemang där aktörer som på olika sätt medverkat i verksamheten genom åren deltog.

I samarbete med föreningen Uppsala Spoken Word har teatern sökt och beviljats medel från Kulturrådet och genomfört den återkommande internationella poesifestivalen Ordsprak.

Verksamheten har även samarbetat med den fria gruppen Ad Hoc inför föreställningen "Ragnarök nu" genom att bland annat tillhandahålla biljettsystem och lokal för repetitioner. Reginateatern har fortsatt att vara en scen för gymnasieskolor och studentföreningar att spela musikal, show och spex på.

Reginateaterns tema "Queera Regina" har under året fortsatt att etablera sig för uppsalapubliken med sju föreställningar.

Kultur i skolan har i sitt arbete med att utveckla dialogen med barn och unga tagit emot praoelever vilket även stärker barnrättsarbetet. Det blev ett sätt att få elevernas perspektiv och synpunkter på vad en meningsfull kulturupplevelse är. Genom införandet av basutbudet nåddes fler elever i grundskolan än året innan. Målet med basutbudet har varit att öka likvärdigheten, tydligheten och effektiviteten, vilket uppnåtts.

Arbetet med att öka likvärdigheten har lett till ett högre deltagarantal än tidigare år. Alla grundskolor i Uppsala kommun utom en har tagit del av utbudet, och fler unika elever har nåtts än tidigare. Utvärderingen från skolorna visar att tydligheten ökat och att de uppfattar att det är lättare att hitta och boka inom utbudet. Högre bokningsbeläggning per program/föreställning är en ökad effektivitet. Strukturen har också möjliggjort en mer effektiv ekonomisk planering.

Ett pilotprojekt har genomförts för ett ökat kulturutbud för barn utanför skoltid, genom att ge möjlighet för lokala scenkonstaktörer att ge föreställningar på t ex bibliotek, fritidslokaler och allaktivitetshus på fritiden och på skollov. Projektet har genomförts i samarbete mellan avdelningarna Konst och kulturarv, Bibliotek Uppsala och Fritid Uppsala och kommer att fortsätta under 2026.

Inom **offentlig konst** har ett fyrtiotal konstprojekt pågått. Däribland en rad konstprojekt för landsbygden såsom Gunsta, Bälänge och Lövsalöt. I Årsta har en gestaltning i fyra delar anlagts, och både ny och återmonterade gestaltningar på Kvarngårdesskolan har invigts. Konstprojekt drivs också i Gränby, Börjetull och Ulva kvarn. I centrala Uppsala arbetar enheten med minnesmärken över Irma Eriksson och Ebba Boström. Slottsområdet utvecklas genom flera konstprojekt, innefattande Veteranparken. Bland de större inköpen av färdiga verk märks en textil av den romska

konstnären Margorzata Mirga Tas och en monumental väv föreställande drottning Kristina av Berit Sahlström. Enheten har haft ett stort antal visningar för allmänheten och förbokade visningar för föreningar. Antalet dialoger med medborgare och brukare inom konstprojekten har ökat, bland annat genom projektet Kyrkvägen i Bälunge.

Under våren genomförde hyresvärden på slottet Statens fastighetsverk en ombyggnation av **Uppsala konstmuseums** huvudentré med mycket lyckat resultat. Under ombyggnadsperioden sjönk besökssiffrorna men ökade återigen under senare delen av sommaren och under hösten. Konstmuseet visade åtta utställningar och genomförde ett omfattande antal evenemang, visningar och andra pedagogiska insatser. Under torsdagar då konstmuseet har kvällsöppet genomförs konceptet "Art Night" då det förutom händelser i hörsalen också ges möjlighet till eget skapande eller deltagande i visningar. Under våren genomfördes konstfestivalen Revolve Performance Art Days samt på uppdrag, Uppsala kommuns medborgarskapsceremoni och stipendieutdelning.

I samband med Kulturlyftet har ett publikarbete betecknat Audience Lab påbörjats, och den administrativa integrationen med Uppsala slottshistoriska genomförts.

Uppsala slottshistoriska har gått från projektorganisation till driftorganisation, etablerat och utvecklat rutiner och arbetssätt för en kontinuerlig verksamhet öppen och tillgänglig för allmänheten tisdag – söndag. Det finns också möjlighet för skolor och grupper att boka särskilda visningar. Omfattande programverksamhet med egna föreläsare eller i samarbete med externa parter har också etablerats.

Naturskolan har fortsatt med sina aktiviteter som bistår skolorna med att uppnå sina mål. Naturskolan har tagit emot 42 skolenheter under 2025 (motsvarar 48% av alla skolenheter). Det råder stor efterfrågan på Naturskolans verksamhet, inte minst isdagarna där elever får lära sig om isvett och prova på att bada isvak är högt eftertraktade. Lördagar i Hammarskog arrangerade 36 aktiviteter, allt från akvarellmålning till camping för dummies. Uppskattningsvis besökte cirka 1100 personer aktiviteterna. Vid Naturskolan bedrivs också ett flertal utvecklingsprojekt. Ett exempel är det internationella samarbetet med Turkiet och Litauen som syftar till att stärka känslomässig styrka och social motståndskraft genom utomhuspedagogik och konst. Projektet fortsätter under 2026.

Biotopia har besökts av 134 skolenheter (34%). Noterbart är att antalet besökare ökade med nästan 50 % jämfört med 2024. I augusti öppnade caféet sin verksamhet på Biotopia. Caféet tillsammans med öppethållande under Allt ljus på Uppsala har varit viktiga faktorer i det ökade besöksantalet. Utöver verksamheten riktad mot skolor och allmänhet, har flera fastighetsrelaterade åtgärder genomförts. Radonsugar har installerats under både kontor och museum. Ventilationen på museet har delvis bytts ut och ventilation har installerats i kontorsbyggnaden.

Den **digitala guiden Uppsala konst och kulturarv**, har utvecklats med nya funktioner och flera nya spår, bland annat 1900-talets arkitektur och Ulva kvarn. En viktig del av utvecklingen har varit samarbetet med Uppsala slottshistoriska i samband med öppnandet. Genom appen har kunskap och upplevelser av slottets dolda rum kunnat tillgängliggöras.

Kulturkvarteret Walmstedtska har utvecklats till en puttrande oas för småskaliga kulturaktiviteter och -upplevelser. I samverkan med aktörer inom litteraturområdet, Uppsala konstnärsklubb och Upplandsmuseet genomförs ett brett spektrum av arrangemang med olika typer av kulturinnehåll. Under året har en långsiktig lösning för samordning etablerats i samverkan med KTN Kansli, vilket ger möjlighet till ett mer

långsiktigt arbete. Ett gemensamt utvecklingsarbete med sikte på 2030 har startat och kommer att slutföras under 2026.

I övrigt har avdelningen Konst och kulturarv också utvecklat arbetet med **gestaltad livsmiljö och kulturarv**. Samarbetet med Stadsbyggnadsförvaltningen har utvecklats genom ett gemensamt återkommande forum: Forum för gestaltad livsmiljö. En gemensam introduktion till området "Gestaltad livsmiljö" har hållits för både Kulturnämnden och Plan- och byggnadsnämnden i november. Avdelningen har svarat för beredning av 14 samrådsyttranden och två granskningsyttranden som beslutats av Kulturnämnden, samt ytterligare 14 granskningsyttranden som beslutats på delegation. Antikvarisk kompetens har bidragit i nio startmöten inom Stadsbyggnadsförvaltningens processer. Avdelningen har också bidragit med sakkunskap i beredningen av stöd och bidrag till det fria kulturlivet samt med insatser inom Kulturlyftet.

Avdelningen bidrar till gemenskap och integration genom det årliga **nationaldagsfirandet** som samlade cirka 1 000 personer i Parksnäcken. Medborgarskapsceremonin i Rikssalen på Uppsala slott var fullsatt och välkomnade 248 nya svenska medborgare med gäster i en mycket uppskattad och högtidlig ceremoni.

Framtida utmaningar

De ekonomiska förutsättningarna för verksamheterna är den största utmaningen för Avdelningen Uppsala konst och kulturarv. Verksamheterna når i dag under ett år fler än antalet invånare i Uppsala över ca 260 000 personer. Men organisationerna och de personella resurserna är små, slimmade och därmed också sårbara. Enskilda nyckelpersoner med specifik kompetens är avgörande för leveransen. Verksamheterna inom Konst och kulturarv har under de senaste åren fått utstå kraftiga reella ekonomiska neddragningar, vilket på lång sikt påverkar möjligheten att bibehålla kvalitet och volym i leveransen i mötet med deltagare, samt på längre sikt uppfattningen om Uppsala som kulturstad. Situationen påverkar också kraftigt möjligheten till utveckling och innovation i verksamheterna, samt verkar tärande på både den fysiska och psykosociala arbetsmiljön för både medarbetare och chefer.

För Kultur i skolan och övriga institutioners möjlighet att nå skolelever är bussfrågan avgörande, d v s hur resor med UL till kulturaktiviteter kan göras för skolklasser på alla nivåer och i hela kommunen.

Kostnader för transporter till Naturskolan i Hammarskog för skolelever behöver säkerställas. Kostnaderna har eskalerat de senaste åren, bland annat på grund av ökade bränslekostnader och ändrade förutsättningar för resor med UL, vilket fått en utträngningseffekt och påverkat möjligheterna för skolor att ta del av Naturskolans verksamhet.

Offentlig konsts budget är mycket ansträngd efter förtydligat lagkrav på redovisning av arbetad tid i investeringsprojekt.

Nämnd
Rapport

Datum:
2026-01-09

Diarienummer:

Handläggare:
Ella-Kari Norberg

Version/DokumentID:

Viktiga händelser under året

Jubileumsår för El Sistema

Uppsala kulturskola har under 2025 firat den avgiftsfria kör och orkesterskolan El Sistemas 10 års jubileum. Firandet har bestått av två konserter, den första på Parksnäcken i samband med nationaldagsfirandet, den andra på UKK tillsammans med kulturskolorna Gävle och Sundbybergs El Sistemaverksamheter. El Sistema omfattade under 2025 503 barn och ungdomar i förskoleklass till och med åk. nio på skolorna Östra Stenhagen, Stordammen och Treklängen.

Nationella och internationella samarbeten

Erfarenhetsutbyte för pianoelever och lärare har under året skett bland annat genom samarbete med kulturskolan i Gävle samt inom ramen för pianopedagogernas riksförbund där tre lärare från Uppsala kulturskola sitter i styrelsen. Den årliga kongressen med kompetensutvecklande föreläsningar ägde rum i Helsingborg och sex lärare från Uppsala deltog. Teaterelever och lärare har genomfört ett givande samarbete med Västerås kulturskola.

Stråkorkestern Orphei Strängar som omfattar högstadiееlever har genomfört en repetitionshelg tillsammans med Falu Musikkonservatoriums stråkorkester och en efterföljande konsert i Grünewaldsalen i Stockholms konserthus.

Uppsala kulturskola har samarbetat med Leo Kestenberg Musikschule i Berlin där åtta elever och tre lärare från Uppsala både besökt och tagit emot besök från Berlin. En konsert på UKK var en del av programpunkterna under besöket.

Höstterminen 2024 startades ett regionalt storband finansierat av medel från kulturrådet. Storbandet har under 2025 bland annat deltagit i Blue House Youth jazzfestival i Stockholm.

Samtliga samarbeten där elever deltar syftar till att ge dem ett rikt nationellt och internationellt kontaktnät med likasinnade samt stärka dem i deras konstnärliga uttryck. Syftet med samarbeten på lärarnivå är att bidra till en ökad pedagogisk medvetenhet som kommer eleverna till gagn.

Utåtriktad verksamhet, konserter och föreställningar

En fortsatt ökning av antal konserter och föreställningar har skett under 2025. Några events som särskilt bör nämnas är allsångskonserterna under vecka 7 som troligtvis är Sveriges största allsång för barn med nästan 4000 deltagare, Uppsala Pride med föreställning på UKK, Världens barn där rekord slogs i insamlade medel till Rädda barnen samt de nystartade lunchkonserterna på UKK.

Konserter och föreställningar	Antal 2022	Publikanta l 2022	Antal 2023	Publikanta l 2023	Antal 2024	Publikanta l 2024	Antal 2025	Publikanta l 2025
Offentliga	103	8 058	122	9 221	121	9 636	115	10 401
Interna	68	2 497	42	1 560	68	2 474	78	2 635
SUMMA	171	10 555	164	10 781	189	12 110	193	13 036

Vad tycker barnen och ungdomarna?

En enkät skickades ut i oktober med syfte att fånga elevernas egna upplevelser av undervisning, lokaler och sociala sammanhang vid Uppsala kulturskola. Genom att kombinera statistik med fritextsvar får skolan en nyanserad bild av vad som fungerar väl och vilka områden som kan utvecklas. Resultaten är ett viktigt underlag för att stärka kvaliteten i verksamheten och skapa en trygg, tillgänglig och inspirerande miljö för alla elever.

Bakgrund och urval

Totalt svarade 447 elever på enkäten. Av dessa identifierade sig 56 % som flickor och 40 % som pojkar. Åldersfördelningen visar att 55 % av respondenterna är 12 år eller yngre, medan cirka 45 % är 13 år eller äldre. Nästan 40 % av eleverna har varit inskrivna i Kulturskolan fler än sex terminer, vilket innebär att en stor andel av svaren kommer från elever med lång erfarenhet av verksamheten.

Elevernas synpunkter ger en varierad bild av upplevelsen av Kulturskolans verksamhet. Många uttrycker stor glädje över att delta i kreativa aktiviteter och träffa likasinnade. Positiv feedback ges också till engagerade och kompetenta lärare som bidrar till motivation och trivsel.

Samtidigt pekar flera elever på konkreta förbättringsområden. Det handlar om både fysiska och organisatoriska aspekter:

- **Lokaler och utrustning:** Fler sittplatser i väntutrymmen önskas samt bättre hyrinstrument och pianon. Toaletterna på Skolgatan upplevs som otillräckligt privata.
- **Trygghet och miljö:** Några upplever vägar och skolmiljöer som stressiga eller otrygga, särskilt vid väntan utomhus under kalla dagar.
- **Lektionsupplägg och sociala aktiviteter:** Elever önskar mer utrymme att delta och uppträda i föreställningsverksamhet, fler gemensamma aktiviteter, samt möjlighet att spela och öva tillsammans med andra. Vissa upplever begränsningar i antal kurser eller grupper som hindrar dem från att utvecklas fullt ut.
- **Kommunikation och tydlighet:** En del elever efterfrågar tydligare instruktioner, mer konsekvent planering och bättre information om vad som förväntas i ensembler eller orkestrar.

Det är tydligt att Kulturskolans styrka ligger i engagerade lärare, glädjen i att utöva sitt intresse samt möjligheten till social gemenskap, men det finns utrymme för förbättring när det gäller fysiska miljöer, social delaktighet och tydligare struktur i verksamheten.

Samlad slutsats

Genom att kombinera statistiska resultat med elevernas fritextsvar framträder en samstämmig bild. Kulturskolan upplevs som trygg, utvecklande och meningsfull. Lärarna

är verksamhetens starkaste tillgång. Utvecklingsområdena berör snarare tillgänglighet, kontinuitet, social delaktighet och organisatoriska ramar än pedagogisk kvalitet.

Måluppfyllelse under året

Mål 1

- Öka tillgängligheten till nämndens verksamhet för målgrupper som idag inte har en meningsfull fritid, genom ett stort utbud av avgiftsbefriade kurser inom ramen för "kulturis" (kulturskola efter skoltid) El Sistema samt öppen avgiftsfri kulturskola
- Aktivt medverka för införande av pedagogiskt pris i kategorin kulturskolepedagog.
- Genom utbildning av ledningsgrupp till barnrättsstrateger aktivt medverka till att inflytandefrågor för barn och unga fått ökat fokus.

- **Mål 2**

- Planera och delta i internationella samarbetsprojekt inom ramen för Erasmus +. Samarbete har under 2025 genomförts med Leo Kestenbergs Musikschule i Berlin och planering har pågått för att motta lärare och studenter från Torrelavega under mars 2026.

Mål 3

- Medverka till att leda klimatomställning genom att genomföra samtliga APT/API möten i hybridform. Detta har medfört att ca 900 km färre körts under höstterminen 2025. Siffran förväntas fördubblas då mötesformen utvärderats och kommer att bestå under 2026.

Mål 4

- Förebyggande och främjande insatser för att öka möjlighet till deltagande och därmed minska risken för ohälsa och utanförskap har skett genom anslutande till fritidskortet samt avgiftsfria kurser (ekonomiska hinder) anordnande av anpassad verksamhet för målgrupp som kräver anpassning i form av till exempel lärartäthet eller progressionstakt (pedagogiska hinder) samt

spridning av utbud i olika kommundelar (geografiska hinder) har skett under året.

Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2024	Årets resultat 2024	Årets resultat 2023	Helårsprognos resultat 202408
Politisk verksamhet	4	1	1	1
Förskoleverksamhet	1 679	246	1	13
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	3 313	639	30	17
Anpassad grundskola	198	47	8	2
Gymnasieskola	1 115	181	0	6
Anpassad gymnasieskola	66	13	4	1
Övriga verksamheter	0	-16	0	0
Nämnden totalt	6 374	1 111	43	39

Figur 1. Exempel på mall. Lägg in tabellbeskrivning till er tabell.

Belopp i miljoner kronor	KF-budget 2024	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Helårsprognos 202408
Investeringar	75	43	42	65

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Kostnad/elev	2022	2023	2024	2025
Nettobudget	45 433 000	48 158 000	51 644 000	52 822 000
Kursantal (frivillig kulturskola + El Sistema)	3938	4023	4127	4180
Kostnad/elev i kr/år	11 477	11 971	12 513	12 637

Kostnaden per elev och år har ökat med 124 kr per år till följd av kostnadsökningar gällande pedagogiskt material och lokalvård. Skillnaden mellan 2025 och 2024 är dock betydligt lägre än mellan 2024 och 2023 då ökningen var 542 kr/elev och år.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Kommun	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Uppsala Kostnad för kulturskola kr/inv. Antal deltagare 6-19 år i % Antal ämnen	219 - 7	239 - 6	249 10 % 9	246 10 % 9	262 7,7 % 10	284 10,2 % 9
Eskilstuna Kostnad för kulturskola kr/inv. Antal deltagare, 6-19 år i % Antal ämnen	246 6 % 2	274 7 % 6	321 7 % 10	334 7,7 % 10	368 7,7 % 10	362 7,4 % 11
Gävle Kostnad för kulturskola kr/inv. Antal deltagare, 6-19 år i % Antal ämnen	308 6 % 8	300 11 % 8	317 11 % 10	321 11 % 10	328 11,3 % 12	341 10,5 % 8
Västerås Kostnad för kulturskola kr/inv. Antal deltagare, 6-19 år i % Antal ämnen	219 8 % 8	214 8 % 7	222 7 % 7	224 7 % 8	- - -	256 9,1 % 8
Örebro						

Kostnad för kulturskola kr/inv.	319	324	380	408	462	457
Antal deltagare, 6-19 år i %	9 %	9 %	9 %	9 %	9,2 %	9,0 %
Antal ämnen	8	8	10	10	10	11

I tabellen ovan hämtad från Kolada jämförs Uppsala kulturskola över tid med fem kommuner som samtliga ingår i R11.

Noterbart är att Uppsala kulturskola ökat deltagarantalet procentuellt jämfört med tidigare år trots att kostnaden per kommuninvånare för att ha kulturskoleverksamhet är den näst lägsta. Anledningen till detta förmodas vara lägre kostnad för administration än genomsnittet. Noterbart är också att antal ämnen inte är synonymt med att nå fler deltagare procentuellt.

Elevutveckling över tid

	2022	2023	2024	2025
Antal kursplatser	3404	3458	3629	3678
Varav flickor	1872 (55 %)	1983 (57 %)	1983 (58 %)	2140 (58 %)
Antal individer	2788	2825	2916	2936
Varav flickor	1533 (55 %)	1601 (55 %)	1694 (57 %)	1702 (58 %)

Uppsala kulturskola visar på en fortsatt positiv trend över tid gällande både antal kursplatser och antal elever i ämneskursverksamhet. Tillsammans med de ca 1 250 deltagare som nås genom avgiftsfri verksamhet bland annat genom El Sistema nås 4 186 av verksamhet genom Uppsala kulturskola. Trenden gällande fördelning mellan flickor och pojkar visar på en ökning av antal flickor över tid. Noterbart är dock att fördelningen i jämförelsekommunerna visar på än större skillnader då flickorna procentuellt upptar 63-65 % av kulturskolornas elevplatser.

Elevutveckling de fem största ämnena

Ämne	2022	2023	2024	2025
Piano	842	865	837	816
Gitarr	361	395	392	377
Teater	193	230	274	314
Fiol	226	239	235	243
Dans	-	161	246	239

Tabellen ovan visar elevutveckling i de fem största ämnena. Antalet pianoplatser har minskat de två senaste åren till följd av besparing i samband med pensionsavgång medan antalet teaterlever ökat markant. Den största procentuella ökningen står ämnet kör för som ökat från 106 2023 till 134 2024 och under 2025 nått 191 deltagare. Anledningen är att ett flertal körer startats på kommunens grundskolor i direkt anslutning till skoldagen.

Framtida utmaningar under 2026 kan sammanfattas i följande punkter

- Projektering av flytt från Nannaskolan till Tryckeriet samt lokalfrågor kopplat till lokaler i kommunens grundskolor.

- Framtida personalförsörjning då svårighet att finna såväl pedagoger att tillsvidareanställda som vikarier ökar för varje år.
- Efterfrågan av elevplatser som inte kan tillgodoses trots höjd budgetram. Att efterfrågan är stor syns på att antal sökande på intresselistan under 2025 var 490 individer.
- Efterfrågan på El Sistemaverksamhet syns till exempel i Gottsunda där en skola har verksamhet medan grannskolan efterfrågar det. Önskemålet kan inte tillgodoses utan höjd budgetram.
- Den i särklass största händelsen under 2026 som inte är förenat med någon påtaglig utmaning är att Uppsala kulturskola fyller 70 år vilket kommer att firas med en mängd konserter, föreställningar och andra events.

Kulturnämnden
Rapport

Datum:
2026-01-09

Diarienummer:
-

Handläggare:
Martina Bruzelius, KTN Kansli

Version 02

KTN Kanslis sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Viktiga händelser under året

Efter beskedet att Uppsala kommun inte gick vidare som Sveriges kandidat till europeisk kulturhuvudstad 2029 har förvaltningen tagit vara på de arbetssätt och samarbeten som byggdes upp i ansökningsprocessen. Satsningen Kulturlyftet 2025–2026 har etablerats som en strategisk och långsiktig plattform för att fortsätta utveckla kulturens roll i samhällsutvecklingen, med fokus på kulturdriven stadsutveckling, internationalisering och stärkt samverkan med det fria kulturlivet. Kulturnämnden beslutade den 20 mars 2025 att godkänna huvudinriktningen och gav förvaltningsdirektören mandat att fastställa projektorganisation och budget.

Kulturlyftet leds av en huvudprojektledare och arbetet har under året främst handlat om att bygga strukturer för samordning, uppföljning och tvärförvaltningssamverkan samt att ta fram analysunderlag och initiera pilotinsatser i flera stadsdelar. Lille Call to Action har använts som ett gemensamt ramverk för hållbar kultur och klimatomställning, bland annat genom att hållbarhetsprinciper integreras i projektets arbetssätt, i dialoger och kompetensinsatser samt i samverkan med Uppsala universitet och internationella nätverk.

Arbetet med att hitta nya lokaler för verksamheten som föreningen Ungdomens Hus fortsatte efter branden i deras tidigare lokaler på Svartbäcksgatan 32 den 4 oktober 2024. Kommunstyrelsen beslutade den 5 mars att hyra in Filmstadens tidigare lokaler på Västra Ågatan för att möjliggöra nya permanenta lokaler till Ungdomens Hus i samnyttjande med andra kommunala verksamheter. Arbetsnamn för etableringen är Tryckeriet efter det anrika tryckeri som tidigare haft verksamhet på platsen. Under 2025 har ett intensivt arbete med utveckling av skisser och verksamhetskoncept för Tryckeriet pågått. Förutom lokaler för Ungdomens hus planeras även för en Träffpunkt för äldre och för att delar av Uppsala kulturskolas verksamhet flyttar in i Tryckeriet.

Utvecklingen av Centralpaviljongen på Svartbäcksgatan 52 har fortgått under året. Uppsala Industriminnesförening har flyttat in i sina lokaler och påbörjat återuppbyggnaden av museet som kommer att öppna våren 2026. Verksamheten blir ett bra tillskott som inom kulturområdet i stadsdelen. Lokalerna kommer att fungera som en resurs och mötesplats även för andra föreningar inom kulturområdet och för invånarna i närområdet som präglas av en senior befolkning.

Kommunstyrelsen beslutade 8 april 2025 om en ny handlingsplan till det kulturpolitiska programmet för år 2025-2028. Handlingsplanen till det kulturpolitiska programmet förtydligar och säkrar programmets implementering, genomförande av åtgärder och uppföljning av målsättningar. I handlingsplan till kulturpolitiskt program för år 2025–2028 ligger fokus bland annat på kulturell hållbarhet, ökad dialog med kulturlivet och kommuninvånarna, förbättrad samordning och ökad samverkan inom kommunen och med externa och internationella parter, samt att skapa en aktuell lägesbild av Uppsala kommuns arbete på kulturområdet ur olika perspektiv, som grund för utveckling framåt. Implementering av beslutade åtgärder har påbörjats under året inklusive dialog och stöd till förvaltningar och bolag som berörs.

Kulturnämnden har utvecklat nya former för dialog och samverkan med det fria kulturlivet och civilsamhället under 2025. Den 29 september beslutade kulturnämnden att inrätta rådet för det fria kulturlivet. Rådet ska vara ett rådgivande forum mellan kommunen och det fria kulturlivet, i likhet med andra råd inom kommunen. Intresset för att delta i rådet var stort med över 80 intresseanmälningar. Tio externa ledamöter har utsetts av nämnden. Rådet har sitt första sammanträde våren 2026. Den 13 oktober genomfördes även den första träffen inom den nystartade plattformen Mötesplats för kultur som samlade runt 80 deltagare med en bred bakgrund från olika konstformer och olika geografiska delar av Uppsala kommun. Träffen var mycket uppskattad av deltagarna och kommer enligt plan genomföras regelbundet framöver under vår och höst.

Under 2025 beslutade kulturnämnden att inrätta ett pedagogiskt pris till pedagoger inom kultur- och musikskola i likhet med de priser som utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden delar ut. Syftet är att synliggöra pedagogernas arbete inom kultur- och musikskola och att uppmärksamma goda insatser och pedagogisk utveckling. Många nomineringar kom in från vårdnadshavare och elever. På kommunfullmäktige den 15 december 2025 delades priset ut för första gången av kulturnämndens ordförande Linda Eskilsson till en av Uppsala kulturskolas pedagoger.

Pilotprojektet Plats för dans har pågått under 2025 och syftet är att stärka dansens ställning i kommunen och regionen och på sikt skapa en permanent samlande plattform för dansen. Plats för dans pågick under perioden 1 maj–31 december 2025 som ett samarbete mellan Mema Dans, Uppsala kommun och Region Uppsala. Projektet har haft tillgång till repetitionslokaler och ett mindre scenrum på Bolandskolan i Främre Boländerna genom samarbete med Uppsala kulturskola och samnyttjande av deras lokaler. Pilotprojektet har fallit mycket väl ut och planeras fortsätta under 2026. Plats för dans är även ett prioriterat inslag i Uppsala kommuns aktivering av området genom Kulturlyftet.

Måluppfyllelse under året

Införandet av det nya kommungemensamma digitala bidragshandläggnings-systemet har slutförts under 2025 och alla bidragsformer och sökande aktörer är nu inne i systemet. Avdelningen förväntar sig under 2026 full effekt av systemet för minskad administration samt utvecklar ensade och effektiva arbetssätt med uppföljning och kontroll av ansökningar och redovisade bidrag. Avdelningen har även bistått andra nämnder som vill gå in i systemet för sin bidragshandläggning.

Kulturnatten hade även 2025 höga besöksantal till många och kvalitativa programpunkter vilket visar på ett starkt intresse för kultur i Uppsala.

Inom kulturdriven platsutveckling har utvecklingsarbete med attraktioner i brett samarbete med andra förvaltningar och viktiga aktörer i Uppsala kommun fortsatt, till exempel Hammarskog, Ulva kvarn, Gamla Uppsala, och samarbetet inom Sommarsläpp med Uppsala Citysamverkan. Många pågående initiativ för kulturdriven platsutveckling pågår och samordnas inom förvaltningen av avdelningen, t.ex. utveckling av Köttinspektionen och Hospitalet.

Avdelningen har bidragit till främjande arbete för barn och ungas möjligheter till en meningsfull fritid genom att stödja ett brett utbud av avgiftsfria aktiviteter för barn och unga under hela året och under loven med föreningsbidrag. Särskilt viktiga är dessa i områden med socioekonomiska utmaningar för att minska risken för utanförskap och stärka ungdomars känsla av tillhörighet och gemenskap. En kartläggning av avgiftsfria aktiviteter för barn och unga i förvaltningens egenregiverksamheter och med stöd av bidrag har genomförts.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Utveckling av avdelningens grunduppdrag

Avdelningens uppdrag har reviderats och fastställts. Under året har utvecklingsarbete utifrån KTN Kanslis reviderade uppdrag pågått vilket förväntas ge avdelningen bättre förutsättningar att leverera på sitt uppdrag men också tydliggöra det stöd som övriga avdelningar får av KTN Kansli, i både löpande och punktinsatser. I linje med detta har ansvaret för nationaldagsfirandet och medborgarskapsceremonin förts över till avdelningen för Konst och kulturarv. Satsning på kompetensutveckling inom utredningsmetodik samt effektiva och hållbara arbetssätt för självledarskap och planering har genomförts för alla medarbetare.

Förvaltningen förstärker sitt arbete med digitalisering och dataskyddssamordning och har rekryterat en verksamhetsutvecklare med inriktning digitalisering. Rollen innebär att en sammanslagning av objektsledare för Kultur och fritid med rollen som dataskyddssamordnare för idrotts- och fritidsnämnden och kulturnämnden. Den nya rollen ger goda synergieffekter både mellan nämnderna och i sakfrågorna. Påbörjat arbete för att bygga upp rutiner, kompetens och samordning mellan förvaltningsobjektet, dataskydd och informationsförvaltning inom förvaltningen samt nätverk och ändamålsenligt stöd till övriga avdelningar från KTN Kansli.

Förvaltningen förstärker även stödet till avdelningarnas chefer genom rekrytering av en verksamhetsutvecklare med inriktning lokalförsörjning som samordnar och ger stöd i både strategiska och operativa lokalfrågor. Båda rollerna har hemvist på KTN Kansli. Två befintliga utvecklingsledare har flyttats från övriga avdelningar till KTN Kansli som ett led i att renodla förvaltningens organisation och respektive avdelnings ansvar. Ett närmare och formaliserat samarbete mellan de båda kanslierna har inletts genom att stödfunktioner inom dataskydd, informationsförvaltning och ledningsstöd nycklas från KTN Kansli till IFN Kansli.

Formerna och innehållet i förvaltningens chefsforum som hålls sex gånger per år har utvecklats under 2025 och utvärderats med generellt goda omdömen från deltagande chefer. Under året har en kartläggning av vilka behov förvaltningens ledningsgrupp ser av strategisk utveckling på förvaltningsnivå och ett förslag att införa återkommande analys- och kunskapsforum har beslutats och testas under 2026.

Besöksantal evenemang

Kulturnatten 2025 genomfördes den 13 september för 37:e året i rad och lockade ca 100 000 besökare till över 800 programpunkter från 299 arrangörer på 223 platser, vilket visar på ett starkt och ökande intresse för kultur i Uppsala. Parksnäckan hade under året 36 000 besökare under säsongen mellan juni och augusti.

Kulturnämndens arbete för de nationella minoriteterna samt finskt förvaltningsområde har varit framgångsrikt under 2025 med välbesökta programpunkter, t.ex. uppmärksammandet av Finlands självständighetsdag den 7 december på UKK som lockade 170 deltagare.

Bidrag till det fria kulturlivet och barn och ungas fria tid

Kulturnämndens verksamhetsbidrag och projektbidrag till det fria kulturlivet och till barns och ungas fria tid bidrar till ett starkt och nyskapande fritt kulturliv för kommuninvånarna, samt till en meningsfull och varierande fritid för barn och unga. Genom bidragen kan kulturnämnden både stödja stabil, kvalitativ löpande verksamhet samtidigt som möjligheter till nya initiativ, verksamheter och evenemang skapas.

Bidragen stödjer verksamheter inom olika konstformer, samt festivaler, konserter, konstutställningar, dans- och teaterföreställningar, författarkvällar, utvecklingsprojekt, öppen fritidsverksamhet och kulturpedagogisk verksamhet för barn och unga, såväl i staden som utanför och på landsbygden.

För år 2025 fördelades därmed 22,3 miljoner kronor i bidrag till det fria kulturlivet, varav 18,7 miljoner kr i verksamhetsbidrag till 32 aktörer och 3,6 miljoner kronor i projektbidrag till 55 olika projekt. Kulturnämnden har beslutat om en basbudget för stipendier och i linje med beslutet ut stipendier för ca 0,65 mkr under 2025.

13,5 miljoner kr fördelades i bidrag till barns och ungas fria tid, varav 7,4 miljoner kr i verksamhetsbidrag till 13 organisationer och 5,7 miljoner kr i projektbidrag till 28 olika projekt. Två organisationer fick 7,2 miljoner kr i verksamhetsbidrag till barns och ungas kulturutövande (bidrag till musik- och kulturskola i föreningsregi).

Utöver de ordinarie bidragsformerna har kulturnämnden fördjupad samverkan med föreningar i form av Idéburna offentliga partnerskap (IOP) med RF-SISU Uppland, Fyrsgården, Uppsala KFUK-KFUM, Gottsunda teater och Uppsala Länsförbund Sverige 4H. Totalt betalades det ut drygt 24 miljoner i bidrag genom nämndens partnerskapssamarbeten. I december 2025 beslutade även kulturnämnden att ingå ett IOP med Studieförbundet Mälardalen tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och idrotts- och fritidsnämnden.

Vidare ansvarar kulturnämnden för bidrag till studieförbund och till allmänna samlingslokaler. Dessa bidrag möjliggör folkbildningsverksamhet för olika målgrupper, samt stödjer infrastrukturen med samlingslokaler för föreningslivet, och bidrar till en mångfald av verksamhet i hela kommunen. 11,8 miljoner kronor fördelades i bidrag till åtta studieförbund verksamma i Uppsala kommun, varav 10 miljoner kronor till allmän studieförbundsverksamhet och 1,8 miljoner kr i särskilt bidrag till kultur i vården-verksamhet. 2,1 miljoner kronor fördelades i bidrag till allmänna samlingslokaler, varav drygt 1,2 miljoner kronor i verksamhetsbidrag till 28 aktörer och 835 000 kr i upprustningsbidrag till 10 olika projekt.

Då statsbidragsmodellen för studieförbunden har förändrats har kulturnämnden i november 2025 antagit en ny riktlinje för bidrag till kultur och folkbildning inom vård och omsorg. Riktlinjen implementeras under 2026 och är framåtsyftande baserat på

planerad verksamhet istället för tidigare genomförd verksamhet vilket kommer främja bättre samordning samt möjliggöra prioriteringar och riktade satsningar.

Uppföljning av privata utförare

Entreprenör som driver gästspelsscenen Parksnäcken har rapporterat sommarens verksamhet och resultat enligt avtal. Parksnäcken hade under året ca 36 000 besökare vilket är en ökning jämfört med 2024. Totalt genomfördes 55 konserter samt fyra program riktade mot barn och unga varav två var kostnadsfria för besökarna.

Framtida utmaningar

Kulturens roll i stadsplaneringen är viktig och innebär möjligheter att förena kultur och vardagsliv samt förvandla outnyttjade områden till levande platser. Det är dock en komplex utmaning som kräver samordning och goda samarbeten mellan aktörer från forskning, kulturen, kreativa näringar och Uppsala kommun tillika långsiktig planering, resurser och långsiktigt ledarskap.

Stora utvecklingsprojekt som ny verksamhet i form av en ny 4H-gård på Malma gård i Valsätra, samt etablering av Tryckeriet i Filmstadens tidigare lokaler på Västra Ågatan innebär möjligheter men innebär långsiktiga ekonomiska åtaganden som kräver viktiga prioriteringar i budgeten.

Genomförande av åtgärderna i den nya handlingsplanen till det kulturpolitiska programmet för år 2025–2028 kan kräva en kraftsamling, både i form av arbetstid och ekonomiska resurser.

Vid kontakter med det fria kulturlivet signaleras ökade behov av ekonomiskt stöd, bland annat på grund av allmänt stigande kostnader i samhället men också på grund av infrastruktur som behöver stärkas eller förnyas (exempelvis gällande teknisk utrustning eller lokaler). Likaså har ökade behov märkts av bland civilsamhället i stort, bland annat genom mer omfattande ansökningar om medfinansieringsbidrag avseende Boverkets investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler. Det kan bli en utmaning för kulturnämnden att möta upp dessa behov.

Kulturnämnden – uppföljning av indikatorer 2025

Nämndens indikatorer för 2025 visar sammantaget en i huvudsak stabil utveckling över tid, med flera områden där resultaten ligger i nivå med eller något över tidigare år. Utfallet speglar både kontinuitet i verksamheterna och effekter av långsiktigt arbete snarare än enskilda förändringar under året.

Inom arbetsgivarområdet visar medarbetarundersökningen överlag stabila resultat. Totalindex ligger kvar på föregående års nivå, medan delindex för motivation och upplevelsen av förvaltningen som arbetsgivare visar en positiv utveckling. Samtidigt kvarstår vissa utmaningar, bland annat kopplat till upprepad korttidsfrånvaro, vilket följs vidare inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Personalomsättningen ligger fortsatt på en låg nivå.

Indikatorerna för fritidsverksamheten visar fortsatt högt deltagande i både öppen och riktad verksamhet. Antalet deltagare i fritidsklubb har ökat jämfört med tidigare år, och brukarenkäter visar genomgående höga värden vad gäller trygghet, delaktighet och upplevelsen av allas lika värde. Könsfördelningen varierar mellan olika verksamhetsformer, vilket ger ett viktigt underlag för fortsatt analys och utveckling.

Inom kulturskoleverksamheten visar indikatorerna på ett stabilt deltagande, med fortsatt hög andel elever i avgiftsfri verksamhet och El Sistema. Utfallet avspeglar ett långsiktigt arbete för ökad tillgänglighet och geografisk spridning, samtidigt som vissa indikatorer fortsatt påverkas av förändrade förutsättningar och resursramar.

Biblioteksindikatorerna visar ett fortsatt högt nyttjande, med ökade totala besök jämfört med föregående år och en särskilt tydlig ökning av digitala besök. Antalet lån och aktiva låntagare ligger på relativt stabila nivåer, medan deltagandet i integrationsinsatser och programverksamhet visar en svagt uppåtgående trend.

Övriga indikatorer, såsom miljö- och hållbarhetsrelaterade mått samt synpunktshantering, visar att flera områden är under utveckling. För vissa indikatorer saknas ännu fullständigt utfall, vilket speglar pågående arbete med att utveckla systemstöd och uppföljningsrutiner.

Sammantaget ger indikatorerna en översiktlig bild av verksamheternas omfattning, kvalitet och utveckling under året. De utgör ett underlag för fortsatt analys och uppföljning, men ska tolkas med försiktighet och i sitt sammanhang, tillsammans med övrig verksamhets- och ekonomisk rapportering.

Indikator	2023	2024	2025	Mål	Jämförelse	Källa
Totalindex i medarbetarundersökningen	79	80	80	Öka		Årliga medarbetarundersökning
<i>Kvinnor</i>	80	81	81			
<i>Män</i>	78	79	79			
Delindex motivation i medarbetarundersökningen	78	76	80	Öka		Årliga medarbetarundersökning
<i>Kvinnor</i>	79	81	82			
<i>Män</i>	76	74	75			

Delindex ledarskap i medarbetarundersökningen	82	84	83	Öka	Årliga medarbetarundersökning
<i>Kvinnor</i>	83	85	84		
<i>Män</i>	80	82	81		
Delindex arbetssituation i medarbetarundersökningen	77	77	77	Öka	Årliga medarbetarundersökning
<i>Kvinnor</i>	76	76	77		
<i>Män</i>	78	78	77		
Delindex övriga viktiga frågor i medarbetarundersökningen	81	82	83	Öka	Årliga medarbetarundersökning
<i>Kvinnor</i>	83	83	83		
<i>Män</i>	77	80	82		
Upplevelsen av förvaltningen som en god arbetsgivare som man rekommenderar	71	72	75	Öka	Årliga medarbetarundersökning
<i>Kvinnor</i>		77	75		
<i>Män</i>		72	68		
Andel medarbetare med upprepade korttidsfrånvaro	18%	15%	18%	Minska	Hypergene
Personalomsättning extern avgång, andel (%), tillsvidareanställda medarbetare		5,5%	3,8%	Mellan 10 och 15%	Årliga medarbetarundersökning
<i>Kvinnor</i>		6,5%	4,5%		
<i>Män</i>		3,7%	2,8%		
Visstidsanställda månadsavlönade, andel, per mars och november				Minska	Hypergene
<i>Bibliotek Uppsala (mars/nov)</i>		13,2	8,6		
		8,5	9,2		
<i>Fritid Uppsala (mars/nov)</i>		34,9	18		
		27,4	16,3		
<i>Uppsala Kulturskolan (mars/nov)</i>		7,9	17,8		
		14,4	15,2		
<i>Konst och Kulturarv (mars/nov)</i>		15,3	10,9		
		16,4	10,9		
<i>KTN Kansli (mars/nov)</i>		11,1	0		
		11,1	0		

Fritidsverksamhet	2023	2024	2025	Mål	Jämförelse	Källa
Intäkter allmän fritidsverksamhet och fritidsgårdar, kr/inv	17	44				
Kostnader allmän fritidsverksamhet och fritidsgårdar, kr/inv	433	502				
Kostnader öppen fritidsverksamhet (fritidsklubb), kr/inv	203	231				
Fritidsgårdar/ungdomsgårdar, antal / 10 000 inv 0-18 år	2,35					Kolada
Ungdomens hus / allaktivitetshus, antal / 10 000 inv 0-18 år	0,59					Kolada
Antal deltagare i fritidsklubb (registrerade)	2319	2508	2655	Öka		Egen uppföljning
Antal unga som deltar i riktad fritidsverksamhet				Öka		Egen uppföljning
<i>Öppen verksamhet i kommunal regi (Café Trädgården och Café Colourful)</i>	2814	2861	2832			
<i>Föreningsdriven verksamhet</i>	4509	5242				
Könsfördelning, flickor/pojkar/annat (%)						Egen uppföljning

Öppen fritidsverksamhet i kommunal regi	45/55			50/50
<i>Tonårsverksamhet</i>	42/58	40/60	37/63	50/50
<i>Grand</i>	50/50	47/48/5	48/48/4	50/50
<i>Allis</i>	26/74	29/71	30/70	50/50
<i>Allaktivitetshus</i>	48/52	50/50	56/43/1	50/50
Öppen fritidsverksamhet i föreningsregi (flickor/pojkar)	51/49	51/49	-	50/50
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi				Egen uppföljning
<i>Allas lika värde, tonårsverksamhet (%) (flickor/pojkar)</i>	100/96	100/97	98/98	100/100
<i>Allas lika värde, Fritidsklubb (%) (flickor/pojkar)</i>	98/97	98/99	98/98	100/100
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi				Egen uppföljning
<i>Utveckla intressen, tonårsverksamhet (%)</i>	99/96	97/95	98/98	100/100
<i>Utveckla intressen, Fritidsklubb (%)</i>	96/97	97/97	98/98	100/100
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi				Egen uppföljning
<i>Delaktighet, tonårsverksamhet (%) (flickor/pojkar)</i>	97/93	99/96	98/96	100/100
<i>Delaktighet, Fritidsklubb (%) (flickor/pojkar)</i>	93/95	95/93	97/94	100/100
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi				Egen uppföljning
<i>Trygghet, Tonårsverksamhet (%), (flickor/pojkar)</i>	99/97	99/97	99/98	100/100
<i>Trygghet, Fritidsklubb (%), (flickor/pojkar)</i>	98/99	98/99	99/99	100/100

Kulturskoleverksamhet	2023	2024	2025	Mål	Jämförelse	Källa
Kostnader musik- och kulturskola, bruttokostnad minus intäkter						Egen uppföljning
<i>Kostnad kr/inv</i>	226	241				
<i>Kostnad kr/inv 6-20 år</i>	1 302	1 390				
Antal antagna till Uppsala kulturskola	-	-				Egen uppföljning
<i>Flickor (%)</i>	57	58	58	50		
<i>Pojkar (%)</i>	43	42	42	50		
Elever i avgiftsfri verksamhet inom Uppsala kulturskola						Egen uppföljning
<i>Antal</i>	746	1486	1255	600		
<i>Andel (%) av total antal inv 6-20 år</i>	-					
Antal elever som deltar i undervisning inom Uppsala kulturskola	299	337	316	310		Egen uppföljning
<i>Stad (%)</i>	59	55	58	50		
<i>Gles- och landsbygden (%)</i>	41	45	42	50		
El Sistema inom Uppsala kulturskolas verksamhet						Egen uppföljning
<i>Antal elever</i>	566	498	503	565		
<i>Andel platser i El Sistema av totala antal platser i Uppsala kulturskolas verksamhet</i>						
<i>Kostnader för El Sistema inom Uppsala kulturskolas verksamhet, kr /inv</i>	25	24				
Antal elever i kurser riktade till elever med funktionsnedsättning inom Uppsala kulturskola	50	52	52	50		Egen uppföljning

<i>Flickor (%)</i>	30 %	29 %	29 %	50	
<i>Pojkar (%)</i>	70 %	71 %	71 %	50	
Antal konserter/föreställningar inom Uppsala kulturskola					Egen uppföljning
<i>Externa</i>	122	121	115	105	
<i>Interna</i>	42	68	78	70	
Antal besökare till konserter / föreställningar inom Uppsala kulturskolan					Egen uppföljning
<i>Externa</i>					
<i>Interna</i>					
Antal deltagare i Dans Utan krav inom Uppsala kulturskola	25	0	0	25	Egen uppföljning

Bibliotek Uppsala	2023	2024	2025	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal lån av medier på biblioteken (%)	1 762 663	1 791 374	1 772 438	Öka		Egen uppföljning
<i>Kvinnor</i>	73	73	73	50		
<i>Män</i>	27	27	27	50		
Antal lån av medier på bibliotek, per inv.	7,2	7,2	7,1			Egen uppföljning
Antal lån av medier på biblioteken, unga (7-18 år)	163 058	155 153	171 153	Öka		Egen uppföljning
<i>Flickor (%)</i>	64	64	61	50		
<i>Pojkar (%)</i>	36	36	39	50		
Antal lån av medier på bibliotek, unga (7-18 år), dividerat med antal invånare i åldersgrupp	5,03	4,7	5,1	Öka		Egen uppföljning
Antal aktiva låntagare på biblioteken (%)	60 559	60 690	60 665	Öka		Egen uppföljning
<i>Kvinnor/flickor</i>	63	65	66	50		
<i>Män/pojkar</i>	35	35	34	50		
Antal aktiva låntagare på bibliotek, per 1000 inv.	246	244	242			Egen uppföljning
<i>Kvinnor/flickor</i>						
<i>Män/pojkar</i>						
Antal besök på biblioteken	2 046 504	2 255 584	2 282 564	Bibehålla		Egen uppföljning
<i>Varav fysiska</i>	1 163 813	1 156 412	1 171 191			
<i>Varav digitala</i>	882 691	1 099 172	1 111 373			
<i>Per 1000 invånare</i>						
Antal besök på biblioteken (ej webb)						Egen uppföljning
<i>Stadsbibliotek</i>		621 823				
<i>Bibliotek på landsbygden</i>						
<i>Bibliotek stadsdelar</i>						
<i>Biblioteksbussar</i>		27 508				
Antal deltagare i program på bibliotek (totalt)	30 872	29 813	30 723	Bibehålla		Egen uppföljning
<i>Antal vuxna</i>	14 968	13 526	14 500			Egen uppföljning
<i>Kvinnor (%)</i>						
<i>Män (%)</i>						
Antal deltagare i program på bibliotek (barn) (%)						Egen uppföljning
<i>Flickor</i>						
<i>Pojkar</i>						

Antal deltagare i integrationsinsatser på biblioteket	2 153	2 538	2 662	Öka	Egen uppföljning
<i>Varav vuxna</i>	1 503	1 508	1 522		
<i>Varav barn och unga</i>	650	1 030	1 140		
Antal Boken kommer-låntagare	251	237	257	Öka	Egen uppföljning
Kostnader biblioteksverksamhet, kr/inv	513	528			Egen uppföljning
Personaltäthet (antal årsverken) per 1000 invånare					Egen uppföljning
Antal kvadratmeter publika ytor					Egen uppföljning
Öppethållande huvudbiblioteket, timmar/vecka		2920			Egen uppföljning

Övriga indikatorer	2023	2024	2025	Mål	Jämförvärde	Källa
Utsläpp av Co2e totalt (ton)	23,8			Minska		Hållbarhetsportalen
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) (A2030)	98	94		2030: 100		Miljö-barometern
Barn 10-12 år inskrivna i fritidsklubb, andel (%)	28	30		Öka		Egen uppföljning
Andel (%) inkomna synpunkter i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).	n/a	n/a		Öka		Egen uppföljning
Andel (%) inkomna felanmälningar från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).	n/a	n/a		Öka		Egen uppföljning
Andel (%) förnybart bränsle i kommunala fordon	98	94		100		Egen uppföljning
Antal km flygresor						Hållbarhetsportalen
<i>Korta resor (under 1000 km)</i>	9 664	6 699				
<i>Långa resor (över 1000 km)</i>	13 084	11 206				
Koldioxidekvivalenter från flygresor						Hållbarhetsportalen
<i>Korta resor (under 1000 km)</i>	30 425	21 965				
<i>Långa resor (över 1000 km)</i>	51 761	46 374				